

A9-0162/2024

2.4.2024

***I
POROČILO

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU, 2014/65/EU in (EU) 2016/97 v zvezi s pravili Unije o zaščiti malih vlagateljev
(COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

Odbor za ekonomske in monetarne zadeve

Poročevalka: Stéphanie Yon-Courtin

Oznake postopkov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek (prva obravnava)
- ***II Redni zakonodajni postopek (druga obravnava)
- ***III Redni zakonodajni postopek (tretja obravnava)

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Predlogi sprememb k osnutku akta

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v dveh stolpcih

Izbrisano besedilo je označeno s ***krepkim poševnim tiskom*** v levem stolpcu, zamenjano besedilo s ***krepkim poševnim tiskom*** v obeh stolpcih, novo besedilo pa s ***krepkim poševnim tiskom*** v desnem stolpcu.

Prva in druga vrstica glave vsakega predloga spremembe navajata zadevni del besedila v obravnavanem osnutku akta. Če predlog spremembe zadeva obstoječi akt, ki se ga želi spremeniti z osnutkom akta, glava poleg tega vsebuje še tretjo in četrto vrstico, ki navajata obstoječi akt oziroma zadevno določbo tega akta.

Spremembe, ki jih predlaga Parlament, v obliki konsolidiranega besedila

Novo besedilo je označeno s ***krepkim poševnim tiskom***. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom **■** ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s ***krepkim poševnim tiskom***.

Izjema so spremembe izključno tehnične narave, ki so jih vnesle službe z namenom priprave končnega besedila in niso označene.

VSEBINA

	Stran
OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	5
PRILOGA: SEZNAM SUBJEKTOV ALI OSEB, OD KATERIH JE POROČEVALKA PREJELA PRISPEVEK	130
POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU	131
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	132

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU, 2014/65/EU in (EU) 2016/97 v zvezi s pravili Unije o zaščiti malih vlagateljev
(COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2023)0279),
  - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0182/2023),
  - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 25. oktobra 2023¹,
  - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A9-0162/2024),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju,
  2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti,
  3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

Predlog spremembe 1

PREDLOGI SPREMEMB EVROPSKEGA PARLAMENTA*

k predlogu Komisije

---

¹ UL C, C/2024/881, 6.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/881/oj>.

* Spremembe: krepki ležeči tisk označuje novo ali spremenjeno besedilo, simbol ■ pa tiste dele besedila, ki so bili črtani.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU, 2014/65/EU in (EU) 2016/97 v zvezi s pravili Unije o zaščiti malih vlagateljev**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 53(1) ter člena 62 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Osrednji cilj unije kapitalskih trgov je zagotoviti, da lahko potrošniki v celoti izkoristijo naložbene priložnosti, ki jih ponujajo kapitalski trgi. Da bi to lahko storili, jih je treba podpreti z regulativnim okvirom, ki jim omogoča sprejemanje naložbenih odločitev v skladu z njihovimi potrebami in cilji ter jih ustrezno ščiti na enotnem trgu. Namen svežnja ukrepov v okviru strategije EU za naložbe malih vlagateljev je odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti.

---

² UL C [...], [...], str. [...].

- (2) Direktive 2009/65/ES³, 2009/138/ES⁴, 2011/61/EU⁵, 2014/65/EU⁶ in (EU) 2016/97⁷ Evropskega parlamenta in Sveta so namenjene zaščiti malih vlagateljev ter povečanju njihove samozavesti in sposobnosti pri sprejemanju pomembnih finančnih odločitev. Komisija je pri vrednotenju in ocenjevanju tega okvira ugotovila številne pomembne težave, vključno s težavami malih vlagateljev pri razumevanju in primerjavi naložbenih ponudb na podlagi dokumentacije o razkritju, ki ni dovolj ustrezna in privlačna, da bi pomagala pri njihovem odločanju. Poleg tega so se pri delu Komisije pokazala naraščajoča tveganja, povezana z zavajajočimi tržnimi informacijami in praksami, zagotovljenimi prek digitalnih kanalov, ter pomanjkljivosti v načinu priprave in distribucije produktov, ki lahko povzročijo neupravičeno visoke ravni stroškov za male vlagatelje. Pri delu Komisije so se pokazala tudi tveganja pristranskosti v postopku investicijskega svetovanja.
- (3) Plačila tretjih oseb, kot so pristojbine, provizije ali denarne in nedenarne koristi, ki jih investicijska podjetja ter zavarovalnice in zavarovalni posredniki plačajo osebam, ki niso stranke, ali prejmejo od njih, imenovana tudi „spodbude“, imajo pomembno vlogo pri distribuciji naložbenih produktov za male vlagatelje v Uniji. Obstoječa pravila v direktivah 2014/65/EU in (EU) 2016/97, namenjena obvladovanju nasprotij interesov, vključno z omejitvami plačil spodbud in preglednostjo v zvezi z njimi, se niso izkazala za dovolj učinkovita pri zmanjševanju škode za potrošnike ter so povzročila različne ravni zaščite malih vlagateljev med segmenti produktov in distribucijskimi kanali. Zato je treba okvir za zaščito vlagateljev še okrepiti, da bi se zagotovila enotna zaščita največjih koristi za neprofesionalne stranke v vsej Uniji. **Primerno je uvesti pravila, ki bodo bolje uokvirila sedanje svetovalno**

---

³ Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 302, 17.11.2009, str. 32).

⁴ Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1).

⁵ Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L 174, 1.7.2011, str. 1).

⁶ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

⁷ Direktiva (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. januarja 2016 o distribuciji zavarovalnih produktov (UL L 26, 2.2.2016, str. 19).

okolje, tako da se bo z njimi zagotovilo, da bodo finančni posredniki strankam in potrošnikom zagotavljali preglednejše, razumljivejše in bolj prilagojeno svetovanje. To bi moralo zagotoviti, da se strankam in potrošnikom ponujajo produkti, ki ustrezajo njihovim potrebam, in da stranke in potrošniki bolje razumejo nasvete, ki jih prejmejo.

-
- (5) Za preprečevanje zavajanja neprofesionalnih strank je pomembno v Direktivi (EU) 2016/97 določiti, da **bi** v skladu z obstoječimi pravili iz Direktive 2014/65/EU **morali** zavarovalni posredniki, ki strankam navedejo, da svetovanje opravljajo neodvisno, **oceniti dovolj veliko število zavarovalnih produktov, ki so na voljo na trgu**. To pravilo zavarovalnim posrednikom, ki strankam ponujajo svetovanje, ne bi smelo preprečevati, da sprejemajo spodbude, če svetovanje ni predstavljeno kot neodvisno, če so stranke obveščene o spodbudah v skladu z veljavnimi zahtevami glede preglednosti in če so izpolnjene druge pravne zahteve, vključno z zahtevo po delovanju v najboljšem interesu stranke. **Glede na raznolikost struktur za distribucijo zavarovalnih produktov v državah članicah poleg tega zavarovalnim posrednikom, ki se na podlagi njihovega pravnega statusa štejejo za neodvisne, ne bi smelo preprečevati, da se predstavljajo kot posredniki, ki niso pogodbeno vezani na določeno zavarovalnico, če navedejo, da prejemajo spodbude.**
- (6) Obstoječi zaščitni ukrepi, ki pogojujejo plačevanje ali prejemanje spodbud, pri čemer se v skladu z Direktivo 2014/65/EU zahteva, da je spodbuda namenjena povečanju kakovosti storitve za stranko, v skladu z Direktivo (EU) 2016/97 pa ne sme imeti škodljivega učinka na kakovost storitve za stranko, niso dovolj učinkoviti pri zmanjševanju nasprotij interesov. Zato **se predlaga, da se odpravijo** ta merila in **uvade** nov, skupni preskus tako v Direktivo 2014/65/EU kot Direktivo (EU) 2016/97, ki dodatno pojasnjuje, kako bi morali finančni svetovalci uporabljati načelo delovanja v najboljšem interesu stranke. Finančni svetovalci bi morali svetovati na podlagi ustreznega nabora finančnih produktov, **ki ustrezajo potrebam stranke. Pri naboru finančnih produktov bi bilo treba upoštevati poslovni model podjetja in naložbene cilje stranke. Najboljši interes strank je širši od stroškov. Zato bi morali finančni svetovalci** po opredelitvi ■ instrumentov, **ki ustrezajo potrebam njihovih strank,** izmed ■ produktov, **ki imajo podobne elemente, svojim strankam** priporočiti ■ najučinkovitejšega, **pri čemer bi morali upoštevati njegovo uspešnost, raven tveganja, kvalitativne elemente, stroške in dajatve, ki jih je treba sporočiti v skladu s členom 16-a.** Če se

svetovalci odločijo, **da priporočijo enakovreden** produkt z **višjimi stroški za stranko**, bi morali **to** priporočilo **objektivno utemeljiti** in **to utemeljitev evidentirati**. **Finančni svetovalci interesov svojega podjetja ne bi smeli postavljati pred interese svojih strank**. V primeru zavarovalnih naložbenih produktov bi morali zagotoviti tudi, da je zavarovalno kritje, vključeno v produkt, skladno z zavarovalnimi zahtevami in potrebami stranke. **V primeru, da noben od produktov ni v najboljšem interesu stranke, finančni svetovalci ne bi smeli dajati nasvetov ali priporočil.**

- (7) Obstoječe zahteve glede razkritja spodbud bi morale biti še okrepljene za zagotovitev, da mali vlagatelji razumejo splošni koncept spodbud, možnost nasprotja interesov ter vpliv spodbud na celotne stroške in pričakovane donose.

- (9) Za oceno učinkovitosti teh ukrepov bi morala Komisija **pet let** po **sprejetju regulativnih tehničnih standardov iz člena 16(12) Direktive 2014/65/EU in člena 25(10) Direktive (EU) 2016/97** ter po posvetovanju z Evropskim organom za vrednostne papirje in trge (ESMA) in Evropskim organom za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA) pripraviti poročilo, v katerem bi ocenila strožje zahteve glede upravljanja produktov, **morebitna nasprotja interesov, povezana s spodbudami, gibanje stroškov, splošno raven naložb malih vlagateljev na kapitalskih trgih, varstvo potrošnikov, ustreznost pravil o distribuciji in izvajanje ukrepov v zvezi s finančno pismenostjo. Če je iz ocene, ki jo pripravi Komisija, razvidno, da nove določbe niso omogočile pozitivnih sprememb za potrošnike, lahko Komisija po potrebi predlaga spremembe te direktive.**
- (10) **Kvantitativni in kvalitativni elementi, ki lahko vključujejo dejavnike trajnosti in finančna jamstva, ter** višina stroškov in dajatev, **povezanih** z naložbenimi in zavarovalnimi naložbenimi produkti, lahko bistveno **vplivajo** na donosnost naložb ■ . Za zagotovitev, da produkti zagotavljajo stroškovno učinkovitost za male vlagatelje, bi morale države članice zagotoviti, da imajo podjetja z dovoljenjem v skladu z Direktivo 2014/65/EU ali Direktivo (EU) 2016/97 za pripravo ali distribucijo naložbenih produktov jasne postopke oblikovanja cen, ki omogočajo jasno določitev in količinsko opredelitev vseh stroškov, zaračunanih malim vlagateljem, ter so namenjeni zagotavljanju, da so stroški in dajatve, vključeni v naložbene produkte ali povezani z njihovo distribucijo, upravičeni in sorazmerni glede na **cilje in potrebe ciljnega trga ter** značilnosti, cilje, strategijo in ■ uspešnost produkta.

- (10a) *Dostop do podatkov o finančnem in nefinančnem trgu, ki so potrebni za zagotavljanje investicijskih storitev ter pripravo in distribucijo finančnih produktov, njihova uporaba in stroški so pomemben del stroškov, ki jih nosijo investicijska podjetja, zato predstavljajo znaten delež skupnih stroškov, ki jih plačajo mali vlagatelji. Zato bi bilo treba Komisijo pooblastiti, da pet let po začetku veljavnosti te direktive po posvetovanju z ESMA in pristojnimi nacionalnimi organi pripravi poročilo, v katerem oceni, ali bi bilo treba ponudnike podatkov o finančnih in nefinančnih trgih vključiti v področje uporabe te direktive.*
- (11) Ker strukturo zaračunavanja za paketni naložbeni produkt za male vlagatelje oblikuje proizvajalec, mora ta oceniti, ali so stroški in dajatve, vključeni v naložbeni produkt, upravičeni in sorazmerni *glede na skupno zagotovljeno vrednost*. Na podlagi teh ocen bi morali distributerji opraviti podobne ocene, da bi se dodatno upoštevali stroški distribucije in drugi stroški, ki še niso vključeni v oceno proizvajalca.
- (12) Postopek oblikovanja cen, izveden tako na ravni proizvajalca kot na ravni distributerja, bi moral kot del okvira upravljanja produktov izboljšati obstoječi koncept, da bi morali biti naložbeni produkti, namenjeni določenemu ciljnemu trgu, oblikovani tako, da navedenemu ciljnemu trgu prinesejo vrednost.
- (13) Da bi postal postopek oblikovanja cen objektivnejši ter da bi se proizvajalce, distributerje in pristojne organe opremilo z orodjem, ki omogoča učinkovito primerjavo stroškov med naložbenimi produkti iz iste vrste produktov, bi morala ESMA in EIOPA *po posvetovanju s pristojnimi nacionalnimi organi in* na podlagi *sektorskega testiranja* razviti *skupne evropske referenčne vrednosti za produkte, ki se pripravljajo in distribuirajo v več kot eni državi članici. Pristojni nacionalni organi bi morali referenčne vrednosti uporabljati izključno kot nadzorno orodje za izvedbo ocene kvalitativnih in kvantitativnih značilnosti produktov ter opredelitev morebitnih osamelcev na trgu. Te referenčne vrednosti se kot nadzorno orodje ne bi smele javno razkriti, v zvezi z njimi pa bi bilo treba upoštevati kvalitativne in kvantitativne značilnosti finančnih instrumentov in zavarovalnih naložbenih produktov. Da pa bi zagotovili preglednost nadzornega postopka in proizvajalcem zavarovalnih produktov olajšali ocenjevanje stroškovne učinkovitosti, lahko pristojni nacionalni organi s proizvajalci in distributerji zavarovalnih produktov delijo ustrezna referenčna merila za ta trg. Če produkt odstopa od ustrezne referenčne vrednosti, bi morali biti pristojni nacionalni organi*

pooblaščen, da sprejmejo potrebne popravne ukrepe, vključno z zahtevo, da podjetje predloži utemeljitev za takšno odstopanje, zahtevo, da podjetje popravi svoj pristop in tako izpolni zahteve glede upravljanja produktov, in kot skrajni ukrep zahtevo, da se produkt po potrebi umakne s trga.

- (13a) Za produkte, ki se proizvajajo in distribuirajo samo v eni državi članici, bi morale veljati nacionalne referenčne vrednosti, ki jih razvijejo pristojni nacionalni organi v skladu z regulativnimi tehničnimi standardi Unije, sprejetimi na podlagi osnutkov, ki sta jih pripravila ESMA in EIOPA.*
- (13aa) Referenčne vrednosti nikakor ne bi smele voditi k regulaciji cen, temveč bi morale omogočati boljši nadzor nad produkti na trgu, da bi se opredelili morebitni osamelci ter omogočil popravek v korist strank.*
- (13ab) Proizvajalci in distributerji paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje bi morali v okviru zahtev glede upravljanja produktov izvesti oceno svojih finančnih instrumentov glede na skupino primerljivih subjektov, ki jo opredelita investicijsko podjetje oziroma zavarovalnica oziroma posrednik, v skladu z merili, opredeljenimi v smernicah, ki jih pripravita ESMA in EIOPA. Distributerji se lahko pri tej oceni oprejo na proizvajalčevo analizo skupine primerljivih subjektov. Poleg tega bi morali proizvajalci izvesti tudi analizo pretekle uspešnosti svojih produktov glede na primerljive subjekte, distributerji pa bi morali opraviti tudi analizo stroškov storitev glede na primerljive subjekte.*
- (13b) Za zagotovitev, da postopki upravljanja produktov zagotavljajo pošteno vrednost glede na stroške ter izpolnjujejo cilje, potrebe in značilnosti ciljnega trga, bi bilo treba v postopku odobritve produkta upoštevati koristi, ki naj bi bile zagotovljene z naložbo, pri upoštevanju profila tveganja in skupnih stroškov za stranke, kot so opredeljeni v členu 50 in Prilogi II k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2017/565. Koristi bi morale biti razumne, ustrezne ter kvalitativne in kvantitativne, pri čemer ne bi smele biti samo pričakovani donos po pokritju stroškov, temveč bi lahko bile tudi druge storitve, ki jih zagotavlja investicijsko podjetje.*
- (14) Da bi ESMA in EIOPA pomagala proizvajalcem in distributerjem pri ocenjevanju, bi morala po posvetovanju s pristojnimi nacionalnimi organi in po sektorskem testiranju oblikovati smernice, da bi opredelila merila, ki se uporabljajo pri ugotavljanju, ali so stroški in uspešnost upravičeni in sorazmerni.*

(15) Da bi lahko ESMA in EIOPA razvila zanesljive referenčne vrednosti, ki temeljijo na zanesljivih podatkih, bi morali biti proizvajalci in distributerji naložbenih produktov obvezani sporočati potrebne podatke pristojnim organom za njihovo posredovanje ESMA in EIOPA. Da bi se čim bolj omejili stroški v zvezi z novimi obveznostmi poročanja in preprečilo nepotrebno podvajanje, bi morali nabori podatkov po možnosti temeljiti na obveznostih razkritja in poročanja, ki izhajajo iz prava EU. ESMA in EIOPA bi morala razviti regulativne tehnične standarde za opredelitev **oblik, pogostosti in datuma začetka** za poročanje podatkov.

(17) Glede na raznolikost ponudbe naložbenih produktov za male vlagatelje bi moral biti razvoj referenčnih vrednosti s strani ESMA in EIOPA razvojni proces, ki se začne z naložbenimi produkti, ki jih najpogosteje kupijo mali vlagatelji, in se postopoma nadgrajuje s sčasoma zbranimi izkušnjami, tako da se razširi njihov obseg in izpopolni njihova kakovost. **Referenčne vrednosti bi bilo treba redno posodabljeni ob upoštevanju razvoja trga.**

(18) Direktivi 2009/65/ES in 2011/61/EU zahtevata, da družbe za upravljanje alternativnih investicijskih skladov (AIS) in kolektivnih naložbenih podjetij za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) ravnajo v najboljšem interesu investicijskega sklada, ki ga upravljajo, in vlagateljev. Družbe za upravljanje AIS in KNPVP bi morale **ohranjati** postopek oblikovanja cen, ki **zagotavlja, da se vlagateljem ne zaračunajo neupravičeni stroški ter da so vsi stroški, ki jih nosijo vlagatelji, upravičeni in sorazmerni glede na skupno vrednost, zagotovljeno imetnikom enot premoženja.**

(19) Družbe za upravljanje KNPVP in AIS bi morale vlagateljem plačati odškodnino, če so bili zaračunani nepotrebni stroški, tudi če so bili stroški napačno izračunani v škodo vlagateljev, ter o tem obvestiti pristojne organe, finančne revizorje investicijskih skladov in njihove upravitelje ter depozitarje teh skladov. Za spodbujanje boljšega izvrševanja in doseganje konkretnih rezultatov za male vlagatelje je potrebna uskladitev upravnih pooblastil in pooblastil za sankcioniranje držav članic. **Postopek za določitev višine odškodnine, kadar so bili zaračunani neupravičeni stroški, bi bilo treba določiti na podlagi obstoječih smernic pristojnih nacionalnih organov o odškodninskih postopkih.**

(20) Postopek oblikovanja cen v skladu z direktivama 2009/65/ES in 2011/61/EU bi moral zagotoviti, da so stroški, ki jih nosijo mali vlagatelji, upravičeni in sorazmerni **glede na skupno vrednost, zagotovljeno imetnikom enot premoženja, in ob upoštevanju značilnosti produkta,**

zlasti *naložbenega cilja, politike in strategije, stopnje tveganja in pričakovanih donosov* skladov, tako da KNPVP in AIS zagotavljajo stroškovno učinkovitost za vlagatelje. Družbe za upravljanje KNPVP in AIS bi morale ostati odgovorne za kakovost svojega postopka oblikovanja cen. Zlasti bi morale zagotavljati, da so stroški primerljivi s *podobnimi* tržnimi *produkti*, tudi s primerjavo stroškov skladov s podobnimi **■** značilnostmi *v smislu naložbenih strategij, ciljev, stopnje tveganja in drugih značilnosti. Pristojni nacionalni organi bi morali imeti nadzorna pooblastila za izvajanje rednih pregledov usklajenosti KNPVP in AIS, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2014/65/EU, z ustreznimi referenčnimi vrednostmi ter po potrebi za sprejetje popravni ukrepov.*

- (21) Komisija bi morala biti pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov, ki opredeljujejo minimalne zahteve za postopek oblikovanja cen, da bi se preprečilo zaračunavanje nepotrebnih stroškov KNPVP, AIS in imetnikom njihovih enot, za izvajanje ocene stroškovne učinkovitosti ter po potrebi za sprejemanje popravni ukrepov, če stroški, *ki jih nosijo vlagatelji*, niso upravičeni ali sorazmerni *glede na skupno vrednost, zagotovljeno imetnikom enot premoženja.*
- (22) *Povečanje kakovosti svetovanja finančnih svetovalcev je eden glavnih ciljev te direktive.* Znanje in usposobljenost osebja sta ključna za *boljše* zagotavljanje kakovostnega svetovanja *potrošnikom v Uniji.* Standardi glede tega, kaj se šteje za potrebno, so zelo različni med svetovalci, ki delujejo v skladu z Direktivo 2014/65/EU, Direktivo (EU) 2016/97 in neharmonizirnim nacionalnim pravom. Za izboljšanje kakovosti svetovanja in zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev v vsej EU bi bilo treba določiti okrepljene minimalne skupne standarde za zahteve glede potrebnega znanja in usposobljenosti. To je še posebej pomembno zaradi vedno večje kompleksnosti in stalnih inovacij pri oblikovanju finančnih instrumentov in zavarovalnih naložbenih produktov ter vedno večjega pomena vidikov, povezanih s trajnostnostjo. Države članice bi morale od investicijskih podjetij ter distributerjev zavarovalnih in pozavarovalnih produktov zahtevati, da zagotovijo, da imajo fizične osebe, ki v imenu investicijskega podjetja ali kot zavarovalni posredniki opravljajo investicijsko svetovanje, ter zadevni zaposleni v zavarovalnicah in zavarovalnih posrednikih znanje in usposobljenost, ki sta potrebna za izpolnjevanje njihovih obveznosti. Da se strankam in pristojnim organom zagotovi, da raven znanja in usposobljenosti takih fizičnih oseb in zavarovalnih posrednikov ter zaposlenih v zavarovalnicah in zavarovalnih posrednikih dosega zahtevane standarde, bi bilo treba tako znanje in usposobljenost dokazati s potrdilom *ali drugim dokumentom, ki ga*

priznavajo Unija ali države članice. Reden poklicni razvoj in usposabljanje sta pomembna za zagotovitev ohranjanja in posodabljanja znanja in usposobljenosti osebja, ki strankam svetuje glede naložbenih produktov ali zavarovalnih naložbenih produktov in jim jih prodaja. Za ta namen je treba zahtevati, da se fizične osebe, ki opravljajo investicijsko svetovanje, udeležijo poklicnega usposabljanja in izpopolnjevanja minimalno število ur na leto, ***pri čemer bi moral biti del tega usposabljanja in izpopolnjevanja namenjen vprašanjem trajnosti,*** ter da uspešno dokončanje takega usposabljanja in izpopolnjevanja dokažejo s potrdilom.

- (23) Naraščajoče zagotavljanje investicijskih storitev prek digitalnih sredstev ustvarja nove priložnosti za male vlagatelje. Hkrati te storitve investicijskim podjetjem in distributerjem zavarovalnih produktov omogočajo, da naložbene produkte in storitve distribuirajo hitreje in širši skupini malih vlagateljev, kar lahko pomeni dodatna tveganja. Pristojni organi bi torej morali biti opremljeni s pooblastili in postopki, ki so ustrezni za takojšnjo obravnavo kakršnih koli neskladnosti z obstoječimi pravili, tudi če se zagotavljajo prek digitalnih sredstev in s strani subjektov brez dovoljenja. Ustrezno je torej, da lahko pristojni organi sprejmejo potrebne ukrepe, če imajo utemeljene razloge, da menijo, da fizična ali pravna oseba zagotavlja investicijske storitve, ne da bi imela ustrezno dovoljenje, ali da zavarovalni posrednik ali zavarovalnica distribuira zavarovalne naložbene produkte, ne da bi bila registrirana ali imela dovoljenje. Kadar se ti ukrepi nanašajo na fizično osebo, bi morala biti objava odločitve pristojnega organa še naprej odvisna od ocene sorazmernosti objave osebnih podatkov iz člena 71(1) za vsak primer posebej. Pristojni organi bi morali o takem ravnanju obvestiti ESMA in EIOPA, ki bi nato morala zbrati in objaviti vse povezane odločitve, ki so jih izdali pristojni organi, da so take informacije na voljo malim vlagateljem, da lahko prepoznajo morebitne goljufije. Kar zadeva fizične osebe, bi se morala ESMA in EIOPA za preprečitev razkritja osebnih podatkov, ki jih pristojni organ šteje za nesorazmerne pri objavi združenega seznama vseh odločitev, ki so jih izdali pristojni organi, vzdržati razkritja kakršnih koli dodatnih podatkov v primerjavi s tistimi, ki jih razkrije sam pristojni organ.
- (24) Zagotavljanje čezmejnih investicijskih storitev je bistveno za razvoj unije kapitalskih trgov in ustrezno izvrševanje pravil je ključni element enotnega trga. Matična država članica je odgovorna za nadzor investicijskega podjetja v primeru čezmejnega zagotavljanja storitev, enotni trg pa temelji na zaupanju, ki izhaja iz ustreznega nadzora investicijskih podjetij s strani pristojnih organov matične države. Načelo vzajemnega priznavanja zahteva učinkovito

sodelovanje med matičnimi državami članicami in državami članicami gostiteljicami, da se zagotovi vzdrževanje ustrezne ravni zaščite vlagateljev. Direktiva 2014/65/EU že določa mehanizem, ki pristojnim organom države članice gostiteljice omogoča, da pod strogimi pogoji in če matična država članica ne sprejme ustreznih ukrepov, sprejme previdnostne ukrepe za zaščito vlagateljev. Za lažje sodelovanje med pristojnimi organi in nadaljnjo okrepitev nadzornih prizadevanj bi bilo treba ta mehanizem poenostaviti, pristojnim organom, ki na svojem ozemlju opazijo zelo podobna ali enaka ravnanja, kot so tista, na katere je opozoril že drug organ, pa bi moralo biti omogočeno, da se sklicujejo na ugotovitve tega organa, ki pošlje opozorilo, da začnejo postopek na podlagi člena 86 Direktive 2014/65/EU.

(24a) *Unija kapitalskih trgov podjetjem s sedežem v Uniji omogoča, da uveljavljajo svoje pravice iz svobode opravljanja storitev in svobode ustanavljanja, če izpolnjujejo določene pogoje. Da bi preprečili zlorabe teh načel, bi bilo treba uvesti pravila za vzpostavitev načela proti izbiranju najugodnejšega sodišča v direktivah 2014/65/EU in (EU) 2016/97.*

(24b) *V uvodni izjavi 46 Direktive 2014/65/EU je pojasnjeno, da pristojni organi držav članic ne bi smeli izdati dovoljenja ali bi ga morali odvzeti, kadar dejavniki, kot so vsebina poslovnih načrtov, geografska porazdelitev ali dejansko izvajane dejavnosti, jasno kažejo, da se je investicijsko podjetje odločilo za zakonodajni sistem ene od držav članic, da bi se izognilo strožjim standardom ali nadzornemu izvrševanju v drugi državi članici, na ozemlju katere namerava opravljati ali opravlja večji del svojih dejavnosti.*

(25) Uradna obvestila o dovoljenju za neposredno opravljanje storitev na podlagi direktiv 2014/65/EU in (EU) 2016/97 ne zahtevajo, da se predložijo informacije o obsegu čezmejnih storitev. Da bi lahko ESMA in EIOPA ter pristojni organi pravilno razumeli obseg čezmejnih storitev in svoje nadzorne dejavnosti prilagodili tem čezmejnimi storitvam, bi morali pristojni organi zbirati informacije o zagotavljanju takih storitev. Kadar investicijsko podjetje ali zavarovalni posrednik zagotavlja storitve strankam v drugi državi članici, bi moralo investicijsko podjetje ali zavarovalni posrednik svojem pristojnemu organu predložiti osnovne informacije o navedenih storitvah. Zaradi sorazmernosti se ta zahteva glede poročanja ne bi smela uporabljati za podjetja, ki opravljajo čezmejne storitve za manj kot 50 strank. Pristojni organi bi morali te informacije dati na voljo ESMA in EIOPA, ki bi nato morala vsem pristojnim organom omogočiti dostop do teh informacij in objaviti letno statistično poročilo o čezmejnih storitvah. Da bi se čim bolj omejili stroški v zvezi z obveznostmi poročanja o

čezmejnih dejavnostih in preprečilo nepotrebno podvajanje, bi morale informacije po možnosti temeljiti na obstoječih obveznostih razkritja in poročanja.

- (26) Za spodbujanje nadzorne konvergence in lažje sodelovanje med pristojnimi organi bi morale biti ESMA omogočeno, da na lastno pobudo ali na pobudo enega ali več pristojnih organov vzpostavi platforme za sodelovanje, če obstajajo utemeljeni pomisleki glede škode za vlagatelje v zvezi z zagotavljanjem čezmejnih investicijskih storitev in če so take dejavnosti pomembne glede na trg države članice gostiteljice. EIOPA, ki je že pooblaščen za vzpostavljanje platform za sodelovanje na podlagi člena 152b Direktive 2009/138/ES, bi moral imeti enaka pooblastila v zvezi z dejavnostmi distribucije zavarovalnih produktov na podlagi Direktive (EU) 2016/97, saj se lahko pri distribuciji zavarovalnih produktov pojavijo podobna vprašanja čezmejnega nadzora. ***Kadar se osebni podatki obdelujejo v okviru platform za sodelovanje, morajo pristojni organi, ESMA in EIOPA ravnati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679.*** Če obstajajo resni pomisleki glede morebitne škode za vlagatelje in če nadzorni organi, vključeni v platforme za sodelovanje, ne morejo doseči dogovora o vprašanjih v zvezi z investicijskim podjetjem ali distributerjem zavarovalnih produktov, ki posluje čezmejno, lahko ESMA in EIOPA v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta⁸ oziroma Uredbe (EU) št. 1094/2010 Evropskega parlamenta in Sveta⁹ izdala priporočilo pristojnemu organu matične države članice, naj upošteva pomisleke drugih zadevnih pristojnih organov in skupaj z njimi sproži skupni inšpekcijski pregled na kraju samem.
- (27) Stroški, povezane dajatve in plačila tretjih oseb v zvezi z naložbenimi produkti lahko močno vplivajo na pričakovane donose. Razkritje takih stroškov, povezanih dajatev in plačil tretjih oseb je ključni vidik zaščite vlagateljev. Malim vlagateljem bi morale biti predstavljene jasne informacije o stroških, povezanih dajatvah in plačilih tretjih oseb pravočasno pred sprejetjem naložbene odločitve. Za večjo primerljivost takih stroškov, povezanih dajatev in plačil tretjih

---

⁸ Uredba (EU) št. 1094/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/79/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 48).

⁹ Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 84).

oseb bi morale biti take informacije zagotovljene standardizirano *in v razumljivem jeziku*. V regulativnih tehničnih standardih bi morali biti opredeljeni in usklajeni vsebina in oblika razkritij v zvezi s takimi stroški, povezanimi dajatvami in plačili tretjih oseb, vključno s *standardno terminologijo ter kratkimi in jedrnatimi* pojasnili *ter metodologijo za izračun deleža skupnih stroškov*, ki bi jih morala investicijska podjetja zagotoviti neprofesionalnim strankam, zlasti v zvezi s plačili tretjih oseb.

- (28) Za nadaljnje povečanje preglednosti bi morale neprofesionalne stranke prejemati redni pregled svojih naložb. Iz tega razloga bi morala podjetja, ki zagotavljajo investicijske storitve skupaj s storitvijo hrambe in upravljanja finančnih instrumentov, ali zavarovalni posredniki in zavarovalnice, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, svojim neprofesionalnim strankam predložiti letno poročilo, ki bi moralo vključevati pregled produktov, ki jih posedujejo navedene stranke, vseh stroškov, povezanih dajatev in plačil tretjih oseb ter vseh izplačil, vključno z dividendami in obrestmi, ki jih stranka plača ali prejme v obdobju enega leta, skupaj s pregledom uspešnosti *portfelja stranke*. Navedeno letno poročilo bi moralo malim vlagateljem omogočiti, da bolje razumejo vpliv navedenih elementov na uspešnost svojega portfelja. Pri investicijskih storitvah, ki vključujejo le sprejemanje, posredovanje in izvrševanje naročil, bi moralo letno poročilo vsebovati vse stroške, povezane dajatve in plačila tretjih oseb, plačane v zvezi s storitvami in finančnimi instrumenti. Pri storitvah, ki vključujejo le hrambo in upravljanje finančnih instrumentov, bi moralo letno poročilo vsebovati vse stroške, povezane dajatve in plačila, ki jih prejme stranka, v zvezi s storitvami in finančnimi instrumenti. Pri vseh navedenih storitvah bi moral ponudnik storitev neprofesionalni stranki na zahtevo predložiti podrobno razčlenitev navedenih informacij za vsak finančni instrument. Glede na dolgoročne značilnosti zavarovalnih naložbenih produktov, ki se pogosto uporabljajo za namene upokojitve, bi moralo letno poročilo za take produkte vsebovati dodatne elemente, vključno s ■ projekcijami pričakovanega izida ob koncu pogodbenega ali priporočenega obdobja posedovanja in povzetkom zavarovalnega kritja.
- (29) Različne ali prekrivajoče se zahteve glede razkritja za distribucijo zavarovalnih produktov v različnih pravnih aktih povzročajo pravno negotovost in nepotrebne stroške za zavarovalnice in zavarovalne posrednike. Zato je ustrezno vse zahteve glede razkritja določiti v enem pravnem aktu s črtanjem takih zahtev iz Direktive 2009/138/ES in spremembo Direktive (EU) 2016/97. Hkrati je ustrezno, da se na podlagi izkušenj, pridobljenih z nadzorom teh zahtev, te prilagodijo

tako, da bodo učinkovite in celovite. Z dopolnitvijo že dobro uveljavljenega dokumenta z informacijami o zavarovalnem produktu za neživljenjska zavarovanja bi bilo treba vzpostaviti tudi dokument z informacijami o zavarovalnem produktu za življenjska zavarovanja, razen zavarovalnih naložbenih produktov, da bi se zagotovile standardizirane informacije. Za zavarovalne naložbene produkte bi bilo treba zagotoviti standardne informacije z dokumentom s ključnimi informacijami o PRIIP v skladu z Uredbo (EU) št. 1286/2014.

- (30) Spremembe načina, kako investicijska podjetja, zavarovalnice in zavarovalni posredniki oglašujejo finančne produkte in storitve, vključno z uporabo vplivnežev, družbenih medijev in vedenjskih odklonov, vedno bolj vplivajo na ravnanje malih vlagateljev. Zato je ustrezno uvesti zahteve glede tržnih sporočil in praks, ki lahko vključujejo tudi vsebino tretjih oseb, oblikovanje, promocije, znamčenje, kampanje, promocijsko umeščanje izdelkov in sisteme nagrajevanja. V teh zahtevah bi bilo treba zlasti opredeliti, kaj zahteva po poštenosti, jasnosti in nezavajanju pomeni v okviru tržnih sporočil in praks. Tudi zahteve po uravnoteženi predstavitvi tveganj in koristi ter primernosti za predvideno ciljno skupino bi morale pripomoči k izboljšanju uporabe načel zaščite vlagateljev. Te zahteve bi morale veljati tudi za tržne prakse, če se te prakse uporabljajo za povečanje dometa in učinkovitosti tržnih sporočil ali dojetanja njihove povezanosti, zanesljivosti ali primerljivosti. Vendar bi bilo treba za zagotovitev, da se ponudnikov naložbenih produktov ne odvraca od zagotavljanja finančnega izobraževalnega gradiva ter od spodbujanja in izboljševanja finančne pismenosti vlagateljev in da se jim to ne preprečuje, določiti, da taka gradiva in dejavnosti ne spadajo v opredelitev tržnih sporočil in tržnih praks.
- (31) Za obravnavo razvoja tržnih praks, vključno z uporabo tretjih oseb, ***kot so tako imenovani finančni vplivneži***, za posredno promocijo produktov ali storitev, in za zagotovitev ustrezne ravni zaščite vlagateljev je treba okrepiti zahteve v zvezi s tržnimi sporočili. Zahtevati je treba torej, da tržna sporočila omogočajo lahko identifikacijo investicijskih podjetij, zavarovalnic ali zavarovalnih posrednikov, v imenu katerih so podana tržna sporočila. Za neprofesionalne stranke bi morala taka tržna sporočila vsebovati tudi bistvene informacije, predstavljene jasno in uravnoteženo, o produktih in storitvah, ki so ponujeni. Za zagotovitev, da se obveznosti glede zaščite vlagateljev ustrezno uporabljajo v praksi, bi morala imeti investicijska podjetja politiko tržnih sporočil in praks ter ustrezne notranje kontrole in postopke poročanja upravljalnemu organu investicijske družbe, da bi se zagotovila skladnost s tako politiko. Investicijska podjetja,

zavarovalni posredniki in zavarovalnice bi morali pri razvoju tržnih sporočil in praks upoštevati tudi ciljno skupino na zadevnem ciljnem trgu.

- (31a) *Mlajše generacije so najbolj dovzetne za zavajajočo prodajo. Čeprav je lahko vzpon finančnih vplivnežev pozitiven v smislu spodbujanja finančnega izobraževanja v širši javnosti, je bistveno zagotoviti zadostne zaščitne ukrepe, da se ustvari varno naložbeno okolje za vsakega državljan Unije. Zaupanje v finančne trge Unije je ključen dejavnik pri spodbujanju potencialnih vlagateljev k naložbam vanje.***
- (32) Hitrost, s katero se lahko tržna sporočila in prakse zagotavljajo in spreminjajo, zlasti z uporabo digitalnih orodij in kanalov, ne bi smela preprečiti ustreznega izvrševanja regulativnih zahtev, ki se uporabljajo. Zato morajo države članice zagotoviti, da imajo pristojni nacionalni organi potrebna pooblastila za nadzor in po potrebi pravočasno posredovanje. Poleg tega bi morali imeti pristojni organi dostop do potrebnih informacij v zvezi s tržnimi sporočili in praksami, da bi lahko opravljali svoje nadzorne in izvršilne dolžnosti ter zagotavljali varstvo potrošnikov. Za ta namen bi morala investicijska podjetja in zavarovalnice voditi evidence tržnih sporočil, ki so bila posredovana neprofesionalnim strankam ali potencialnim neprofesionalnim strankam ali katerih dostop je bil tem omogočen, in katerih koli povezanih elementov, ki so pomembni za pristojne organe. Za zajem tržnih sporočil, ki jih razširjajo tretje osebe, kot so vplivneži in oglaševalske agencije, je treba evidentirati tudi podatke o identiteti takih tretjih oseb. Ker se lahko vprašanja v zvezi s finančnimi produkti in storitvami pojavijo več let po naložbi, bi morala investicijska podjetja, zavarovalnice in zavarovalni posredniki voditi evidence o zgoraj navedenih informacijah *vsaj toliko časa, kolikor traja njihovo razmerje s stranko.*
- (32a) *Investicijska podjetja, zavarovalnice in zavarovalni posredniki, ki za izvajanje svojega tržnega komuniciranja uporabljajo finančne vplivneže, bi morali z njimi skleniti pisni sporazum, ki bi določal vsebino njihovega pogodbenega razmerja, in sicer obseg in naravo izvajanih dejavnosti. Pristojnemu organu bi morali poleg tega na zahtevo predložiti podatke o identiteti in kontaktne podatke finančnih vplivnežev, katerih storitve uporabljajo, ter redno izvajati nadzor nad dejavnostmi, ki jih izvajajo ti vplivneži, da se zagotovi njihova skladnost s to direktivo.***
- (33) Ocene primernosti in ustreznosti so bistveni element zaščite vlagateljev. Investicijska podjetja, zavarovalnice in zavarovalni posredniki bi morali oceniti primernost oziroma ustreznost naložbenih produktov in storitev, ki se priporočajo stranki ali ta po njih povprašuje, in sicer na

podlagi informacij, pridobljenih od stranke. Investicijsko podjetje, zavarovalnica ali zavarovalni posrednik lahko po potrebi uporabi tudi informacije, ki jih je morda pridobil na podlagi drugih upravičenih razlogov, tudi na podlagi obstoječih razmerij s stranko. Investicijska podjetja, zavarovalnice in zavarovalni posredniki bi morali strankam pojasniti namen teh ocen ter pomen predložitve točnih in popolnih informacij. Stranke bi morali s standardiziranimi opozorili obvestiti, da ima lahko predložitev netočnih in nepopolnih informacij negativne posledice za kakovost ocene. Za zagotovitev uskladitve in učinkovitosti različnih opozoril bi morala ESMA in EIOPA razviti regulativne tehnične standarde za opredelitev vsebine in oblike takih opozoril.

- (34) Za zagotovitev ustreznega upoštevanja razpršenosti portfelja v okviru svetovalnih storitev bi bilo treba od finančnih svetovalcev sistematično zahtevati, da pri ocenah primernosti upoštevajo potrebe strank po taki razpršenosti, ***vključno v zvezi z njihovim obstoječim portfeljem, če stranka na zahtevo podjetja razkrije svoj obstoječi portfelj.***
- (35) Za zagotovitev, da preskusi ustreznosti investicijskim podjetjem, zavarovalnicam in zavarovalnim posrednikom omogočajo, da učinkovito ocenijo, ali sta finančni produkt ali storitev ustrezna za njihove stranke, bi morala ta podjetja, zavarovalnice in zavarovalni posredniki od njih pridobiti informacije ne le o njihovem znanju in izkušnjah v zvezi s takimi finančnimi instrumenti ali storitvami, temveč v zvezi z neprofesionalnimi strankami tudi o njihovi zmožnosti kritja celotnih ali delnih izgub, njihovem dovoljenem tveganju, ***naložbenih potrebah in ciljih, vključno s preferencami glede trajnostnosti.*** V primeru negativne ocene ustreznosti bi moralo biti investicijskemu podjetju, zavarovalnici ali zavarovalnemu posredniku distributerju – poleg obveznosti, da stranko opozori – dovoljeno, da izvede posel, le na izrecno zahtevo stranke.
- (36) Malim vlagateljem je mogoče ponuditi zelo raznolike finančne instrumente, pri čemer vsak finančni instrument pomeni različne ravni tveganj potencialnih izgub. Malim vlagateljem bi bilo torej treba omogočiti, da z lahkoto prepoznajo naložbene produkte, ki so posebej tvegani ***ali kompleksni.*** Ustrežno je torej zahtevati, da investicijska podjetja, zavarovalnice in zavarovalni posredniki opredelijo naložbene produkte, ki so posebej tvegani ***ali kompleksni,*** in v informacije, posredovane neprofesionalnim strankam, tudi v tržna sporočila, vključijo opozorila o navedenih tveganjih. Za pomoč investicijskim podjetjem, zavarovalnicam in zavarovalnim posrednikom pri opredelitvi takih posebej tveganih ***ali kompleksnih*** produktov bi morala ESMA in EIOPA ***pripraviti osnutke regulativnih tehničnih standardov*** o tem, kako opredeliti

take produkte, ob ustreznem upoštevanju različnih vrst obstoječih naložbenih produktov in zavarovalnih naložbenih produktov. Za uskladitev takih opozoril o tveganju v vsej EU bi morala ESMA in EIOPA predložiti tehnične standarde v zvezi z vsebino in obliko takih opozoril o tveganju. Države članice bi morale pristojne organe pooblastiti, da naložijo uporabo opozoril o tveganju za določene naložbene produkte, če pa bi bila uporaba ali neuporaba navedenih opozoril o tveganju v celotni EU neusklajena ali bi bistveno vplivala na zaščito vlagateljev, bi morala biti ESMA in EIOPA pooblaščenca, da investicijskim podjetjem naložita uporabo takih opozoril v celotni EU.

(36a) Finančna pismenost je ključnega pomena za odpravo sedanjih pomanjkljivosti v uniji kapitalskih trgov in zagotavljanje ustreznega izpolnjevanja njenih ciljev. Zaupanje v finančne trge Unije je neločljivo povezano z ravno udeležbo neprofesionalnih strank na njih. Izobraževanje in znanje sta orodji, ki vsakemu državljanu omogočata sprejemanje informiranih naložbenih odločitev. Vendar se raven finančne pismenosti med državami članicami močno razlikuje. Ta direktiva bi morala postaviti temelje za povečanje ravni finančne izobrazbe v vseh državah članicah. Glede na omejene pristojnosti, dodeljene Uniji na tem področju, je vsaka država članica odgovorna, da zagotovi ustrezne prilagoditve, zlasti v svojem izobraževalnem sistemu, da se zagotovi skladnost s to direktivo. Države članice bi morale sprejeti ambiciozne ukrepe za izpolnitev obveznosti iz te direktive.

(37) Povečanje ravni finančne pismenosti neprofesionalnih strank in potencialnih neprofesionalnih strank je ključno, da se tem neprofesionalnim strankam zagotovi boljše razumevanje, kako vlagati odgovorno, da se ustrezno uravnotežijo tveganja in koristi pri vlaganju. Države članice bi morale torej spodbujati ukrepe za formalno in neformalno učenje, ki podpirajo finančno pismenost neprofesionalnih strank in potencialnih neprofesionalnih strank v zvezi z odgovornim vlaganjem. Odgovorno vlaganje se nanaša na sposobnost malih vlagateljev, da sprejemajo informirane naložbene odločitve v skladu s svojimi osebnimi in finančnimi cilji, če so seznanjeni z naborom razpoložljivih naložbenih produktov in storitev, njihovimi ključnimi značilnostmi ter tveganji in koristmi pri vlaganju ter če razumejo investicijske nasvete, ki jih prejmejo, in so se sposobni ustrezno odzvati nanje. Potencialnim neprofesionalnim strankam bi moral biti stalno omogočen dostop do izobraževalnega gradiva v podporo njihovi finančni pismenosti, pri gradivu pa bi bilo treba zlasti upoštevati razlike v starosti, izobraženosti in tehnoloških zmogljivostih malih vlagateljev. To je še zlasti pomembno pri neprofesionalnih

strankah, ki prvič dostopajo do finančnih instrumentov, investicijskih storitev in zavarovalnih naložbenih produktov, ter pri tistih, ki uporabljajo digitalna orodja.

- (38) Zagotoviti je treba, da so merila za določitev, ali ima stranka potrebne izkušnje, znanje in strokovnost, da se obravnava kot profesionalna stranka, kadar taka stranka zahteva tako obravnavo, primerna in ustrezajo svojemu namenu. Pri identifikacijskih merilih bi bilo torej treba upoštevati tudi izkušnje, pridobljene **v sektorju** finančnih storitev **ali drugem ustreznem sektorju**, ter potrjeno usposabljanje in izobraževanje, ki ga je stranka dokončala. ***Te izkušnje, usposabljanje in izobraževanje se ne bi smeli kombinirati samo glede na velikost finančnega portfelja stranke.*** Identifikacijska merila bi morala biti tudi sorazmerna in nediskriminatorna glede na državo članico prebivališča stranke. Merila, ki temeljijo na premoženju in velikosti pravnega subjekta, bi bilo torej treba spremeniti tako, da se upoštevajo stranke, ki prebivajo v državah članicah z nižjim povprečnim BDP na prebivalca.
- (39) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal [XX. XX. 2023].
- (40) Za obdelavo osebnih podatkov za namene te direktive se uporablja Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta. Za obdelavo osebnih podatkov v institucijah in organih Unije za namene te direktive se uporablja Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta. Države članice bi morale zagotoviti, da se pri obdelavi podatkov, opravljeni v okviru uporabe te direktive, v celoti spoštuje Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta, kjer se uporablja navedena direktiva.
- (41) Direktive (EU) 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU, 2014/65/EU in (EU) 2016/97 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 2014/65/EU

Direktiva 2014/65/EU se spremeni:

- (1) v členu 1(4) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) člen 9(3), člen 14 ter člen 16(2), (3) in (6), člen 16-a(1), prvi, drugi in peti pododstavek,

člen 16-a(3), člen 16-a(4), prvi in drugi pododstavek, člen 16-a(7), (8) in (10) ter člen 16-a(11), točka (b);“;

(2) v členu 3(2) se točki (b) in (c) nadomestita z naslednjim:

„(b) obveznosti v zvezi s poslovanjem iz člena 24(1) in (1a), člena 24(3), (4), (5), (7) in (10), člena 25(2), (4), (5) in (6) ter – kadar nacionalna ureditev tem osebam dovoljuje imenovanje vezanih zastopnikov – člena 29 in ustreznih izvedbenih ukrepov;

(c) organizacijske zahteve, kot je določeno v členu 16(3), (6) in (7), členu 16-a(1), pododstavki 1, 2 in 5, členu 16-a(3), členu 16-a(4), pododstavka 1 in 2, členu 16-a(7), točka (c), členu 16-a(8) in (10) ter členu 16(11), točka (b), ter ustreznih delegiranih aktih, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 89.“;

(3) v členu 4(1) se dodajo naslednje točke 66, 67 in 68:

„(66) ‚tržno sporočilo‘ pomeni kakršno koli razkritje informacij, razen razkritja, ki ga zahteva pravo Unije ali nacionalno pravo, ali finančnega izobraževalnega gradiva iz člena 88b ali investicijskih raziskav, ki izpolnjujejo pogoje, da se obravnavajo kot take, ki neposredno ali posredno promovirajo ali spodbujajo naložbe v enega ali več finančnih instrumentov ali njihovih kategorij ali uporabo investicijskih ali pomožnih storitev, ki jih zagotavlja investicijsko podjetje, ki:

(a) ga pripravi investicijsko podjetje ali tretja oseba, ki jo tako investicijsko podjetje nagradi ali spodbudi z nedenarnim nadomestilom;

(b) se pripravi za fizične ali pravne osebe;

(c) se pripravi v kakršni koli obliki in na kakršen koli način;

(67) ‚tržna praksa‘ pomeni vsako strategijo, uporabo orodja ali tehnike, ki jo uporablja investicijsko podjetje ali katera koli tretja oseba, ki jo zavarovalnica ali zavarovalni posrednik nagradi ali spodbudi z nedenarnim nadomestilom, za:

(a) neposredno ali posredno razširjanje trženjskih sporočil;

(b) pospešitev ali izboljšanje dosega in učinkovitosti tržnih sporočil;

(c) kakršno koli promoviranje investicijskih podjetij, finančnih instrumentov ali investicijskih storitev;

(68) ‚spletni vmesnik‘ pomeni vsako programsko opremo, vključno s spletnim mestom, njegovim delom ali aplikacijo, *vključno z mobilno aplikacijo*;

(68a) ‚*finančni vplivnež*‘ pomeni *fizično ali pravno osebo, ki opravlja dejavnost komercialnega vplivanja z mobilizacijo svoje priljubljenosti, pri čemer javnosti z elektronskimi sredstvi in za kakršno koli plačilo, kot je opredeljeno v členu 2, točki (5), Delegirane uredbe (EU) 2017/565, posreduje vsebine, katerih namen je neposredno ali posredno spodbujati finančne produkte ali pogodbe*;“;

(3a) člen 5(4), točka (a), se nadomesti z naslednjim:

„(a) *da ima investicijsko podjetje, ki je pravna oseba, svoj glavni sedež v isti državi članici kot registrirani sedež, v kateri opravlja svojo dejavnost, v celoti deluje na enotnem trgu in uporablja svobodo opravljanja storitev. Država članica zagotovi, da investicijsko podjetje zadostno razume tveganje in pravne zahteve, ki veljajo zanj ali njegove stranke, ter da deluje v skladu s pravom Unije in načeli enotnega trga*;“;

(4) vstavi se naslednji člen 5a:

„Člen 5a

Postopek za obravnavo nedovoljenih dejavnosti, ponujenih prek digitalnih sredstev

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organ v primeru, da fizična ali pravna oseba prek spleta opravlja investicijske storitve ali dejavnosti za stranke na njegovem ozemlju, ne da bi imela dovoljenje v skladu s členom 5(1) ali nacionalnim pravom, ali če pristojni organ utemeljeno sumi, da ta subjekt take storitve opravlja, ne da bi imel dovoljenje v skladu s členom 5(1) ali nacionalnim pravom, sprejme vse ustrezne in sorazmerne ukrepe za preprečevanje ponujanja nedovoljenih investicijskih storitev ali dejavnosti, tudi v zvezi s tržnimi sporočili, z uporabo nadzornih pooblastil iz člena 69(2). Pri vsakem takem ukrepu se spoštujejo načela sodelovanja med državami članicami iz poglavja II.

Prvi pododstavek tega odstavka se uporablja tudi za finančne vplivneže, ki jih podjetje, ki ni pooblaščen v skladu s členom 5(1) ali nacionalnim pravom, plača ali spodbuja z nedenarnim nadomestilom, kadar taki finančni vplivneži prek javnih platform družbenih medijev promovirajo storitve ali finančne instrumente v imenu takega podjetja.

2. Države članice zagotovijo, da pristojni organi objavijo odločitve, s katerimi se naloži ukrep na podlagi odstavka 1, v skladu s členom 71.

Pristojni organi brez nepotrebne zamude obvestijo ESMA o vsaki taki odločitvi. ESMA vzpostavi elektronsko podatkovno zbirko, ki vsebuje odločitve, ki jih predložijo pristojni organi, in je dostopna vsem pristojnim organom. ESMA objavi seznam vseh obstoječih odločitev z opisom zadevnih fizičnih ali pravnih oseb in vrst storitev ali produktov, ki se zagotavljajo. Seznam je dostopen javnosti prek povezave na spletnem mestu ESMA. Kar zadeva fizične osebe, se na tem seznamu ne objavi več osebnih podatkov teh fizičnih oseb, kot jih pristojni organ objavi na podlagi prvega pododstavka in v skladu s členom 71(1).“;

- (5) člen 7 se spremeni:

- (a) v odstavku 3 se doda naslednji pododstavek:

„Če je bila izdaja dovoljenja zavrnjena, pristojni organ **brez nepotrebne odlašanja** obvesti ESMA o razlogih za zavrnitev izdaje dovoljenja.“;

- (b) vstavi se naslednji odstavek 3a:

„3a. ESMA vzpostavi in da pristojnim organom na voljo seznam vseh subjektov, ki jim je bila zavrnjena izdaja dovoljenja.

Seznam vsebuje informacije o storitvah ali dejavnostih, za katere je posamezno investicijsko podjetje zahtevalo dovoljenje, in razloge za zavrnitev izdaje dovoljenja ter se redno posodablja.“;

- (6) člen 8 se spremeni:

- (a) drugi odstavek se nadomesti z naslednjim:

„O vsakem odvzemu dovoljenja se **brez nepotrebne odlašanja** obvesti ESMA. Pristojni organ obvesti ESMA o razlogih za odvzem dovoljenja.“;

- (b) doda se naslednji odstavek:

„Seznam iz člena 7(3a) vsebuje tudi vse subjekte, ki se jim odvzame dovoljenje, in informacije o storitvah ali dejavnostih, za katere je posameznemu investicijskemu podjetju odvzeto dovoljenje, ter razloge za odvzem dovoljenja.“;

- (7) člen 9(3) se spremeni:

- (a) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Države članice zagotovijo, da upravljalni organ investicijskega podjetja opredeli, nadzira in je odgovoren za izvajanje ureditev upravljanja, ki zagotavljajo učinkovito in skrbno vodenje investicijskega podjetja, vključno z ločevanjem dolžnosti znotraj investicijskega podjetja, preprečevanjem nasprotja interesov in zaščito vlagateljev na način, ki spodbuja celovitost trga in podpira najboljše interese strank.“;

- (aa) v drugem pododstavku se točka (a) nadomesti z naslednjim:*

„(a) organizacijo podjetja za opravljanje investicijskih storitev in poslov ter pomožnih storitev, vključno s spretnostmi, znanjem in izkušnjami, ki se zahtevajo od zaposlenih, ter viri, postopki in dogovori glede opravljanja storitev in poslov podjetja ob upoštevanju narave, obsega in zapletenosti teh dejavnosti ter vseh zahtev, ki jih mora izpolnjevati podjetje. S politiko se zagotavlja, da se upoštevajo denarne in nedenarne koristi za stranke.“;

- (b) v drugem pododstavku se doda naslednja točka (d):

„(d) politiko tržnih sporočil in praks za zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti iz člena 24c.“;

- (8) člen 16 se spremeni:

- (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Matične države članice od investicijskih podjetij zahtevajo, da izpolnjujejo organizacijske zahteve, določene v odstavkih 2 do 10 tega člena ter v členu 16a in členu 17.“;

- (b) v odstavku 3 se črtajo pododstavki 2 do 7;

- (c) vstavi se naslednji odstavek 3a:

I

- (d) vstavi se naslednji odstavek 7a:

„7a. Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja vzpostavijo ustrezne postopke in ureditve, vključno z elektronskimi komunikacijskimi kanali, za zagotovitev, da je mogoče pravice strank v skladu s to direktivo uveljavljati brez omejitve in da se pritožbe stranke

▮ obravnavajo *ustrezno in brez nepotrebnega odlašanja*. Ti postopki vlagateljem omogočajo, da vložijo pritožbe v katerem koli jeziku, v katerem je bilo zagotovljeno komunikacijsko gradivo ali storitve. ***Poleg tega jezika se lahko podjetje in njegove stranke pred sklenitvijo katerega koli posla dogovorijo o uporabi dodatnega jezika za evidentiranje pritožb.*** V vseh primerih se pritožbe *evidentirajo*, pritožniki *pa* prejmejo odgovore v *roku, ki je sorazmeren z vsebino pritožbe, vsekakor pa najpozneje v 30 delovnih dneh. Vsak končni odgovor se pošlje v papirni obliki ali na drugem trajnem nosilcu podatkov v jeziku, v katerem so bile pritožbe evidentirane.*“;

(9) za členom 16 se vstavi naslednji člen 16-a:

„Člen 16-a

Zahteve glede upravljanja produktov

1. Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja, ki pripravljajo finančne instrumente za prodajo strankam, vzpostavijo, vzdržujejo, vodijo in pregledujejo postopke za odobritev vsakega finančnega instrumenta in pomembnih prilagoditev obstoječih finančnih instrumentov pred njihovim trženjem ali distribucijo strankam (v nadaljnjem besedilu: postopek odobritve produkta).

Postopek odobritve produkta vsebuje vse naslednje:

- (a) specifikacijo opredeljenega ciljnega trga končnih strank v ustrezni kategoriji strank za vsak finančni instrument;
- (b) jasno opredelitev ciljev in potreb ciljnega trga;
- (c) oceno, ali je finančni instrument ustrezno zasnovan za izpolnjevanje ciljev in potreb ciljnega trga;
- (d) oceno vseh ustreznih tveganj za opredeljeni ciljni trg in tega, ali je predvidena distribucijska strategija skladna z opredeljenim ciljnim trgom;
- (e) v zvezi s finančnimi instrumenti, ki spadajo v opredelitev paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje v skladu s členom 4(1) Uredbe (EU) št. 1286/2014 Evropskega parlamenta in Sveta* ***in so na voljo neprofesionalnim strankam, jasno oceno in opis kvantitativnih in kvalitativnih značilnosti finančnega produkta, vključno z:***

- (i) vsemi stroški in dajatvami v zvezi s finančnim instrumentom;*
- (ii) tem, ali so ti stroški in dajatve upravičeni in sorazmerni, ob upoštevanju ciljev in potreb ciljnega trga ter značilnosti, ciljev, strategije in uspešnosti* ■ *(v nadaljnjem besedilu: postopek oblikovanja cen);*
- (iii) dodatnimi značilnostmi produkta in storitvami, ki bi lahko vplivale na vrednost in koristi, zagotovljene vlagateljem.*

Za namene drugega pododstavka, točka (a), proizvajalec v okviru opredelitve ciljnega trga oceni vrsto strank, ki jim je produkt namenjen, znanje in raven izkušenj, ki so potrebni za razumevanje produkta, zmožnost kritja izgub, dovoljeno tveganje in ali produkt ciljnemu trgu omogoča:

- (a) nemoteno upravljanje kratkoročnih financ za zadovoljevanje kratkoročnih potreb;*
- (b) blaženje gospodarskih pretresov ali*
- (c) doseganje prihodnjih dolgoročnih ciljev.*

■

S postopkom odobritve produkta se zagotavlja, da investicijsko podjetje pri pripravi finančnih instrumentov upošteva najboljše interese strank ter predvidene denarne in nedenarne koristi za stranko.

Investicijsko podjetje redno pregleduje finančne instrumente, ki jih pripravlja, da ob upoštevanju vsakega dogodka ali tveganja, ki bi lahko bistveno vplivalo na opredeljeni ciljni trg, oceni, ali je finančni instrument še skladen s cilji, potrebami in značilnostmi ciljnega trga.

Investicijsko podjetje, ki pripravlja finančne instrumente, da distributerjem na voljo vse informacije o finančnem instrumentu in postopku odobritve produkta, potrebne za popolno razumevanje navedenega instrumenta in elementov, ki se upoštevajo v postopku odobritve produkta, vključno s popolnimi in točnimi podatki o vseh stroških in dajatvah *ter značilnostih, ciljih, strategiji in uspešnosti* v zvezi s finančnim instrumentom.

1a. Investicijska podjetja zagotovijo, da se v poročila o skladnosti, namenjena upravljalnemu organu, sistematično vključujejo informacije o finančnih instrumentih, ki jih je pripravilo podjetje, vključno z informacijami o distribucijski strategiji ter predvidenih denarnih in nedenarnih koristih za stranke v zvezi s finančnimi instrumenti. Na zahtevo dajo poročila na voljo pristojnemu organu.

3. Investicijsko podjetje, ki ponuja ali priporoča finančne instrumente, ki jih ne pripravlja, uredi vse potrebno za pridobitev informacij iz odstavka 1 in razumevanje lastnosti in opredeljenega ciljnega trga vsakega takega finančnega instrumenta.
4. Investicijsko podjetje, **ki ponuja ali priporoča finančne instrumente, jih** redno pregleduje **█**, da ob upoštevanju vsakega dogodka ali tveganja, ki bi lahko bistveno vplivalo na opredeljeni ciljni trg, oceni vsaj, ali je finančni instrument še skladen s cilji in potrebami opredeljenega ciljnega trga ter ali **so denarne in nedenarne koristi še vedno pomembne za opredeljeni ciljni trg ter razumne v primerjavi s stroški in dajatvami. Podjetje poleg tega preuči**, ali je načrtovana distribucijska strategija še ustrezna.

Investicijsko podjetje, ki ponuja ali priporoča finančne instrumente, ki spadajo v opredelitev paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje v skladu s členom 4(1) Uredbe (EU) št. 1286/2014 **█**:

- (a) določi in količinsko opredeli **█** morebitne nadaljnje stroške in dajatve, **povezane z distribucijo**, ki jih ni upošteval že proizvajalec, **vključno z vstopnimi stroški, izstopnimi stroški in plačili tretjih oseb, ki jih prejme in zadrži distributer**;
  - (b) oceni, ali so skupni stroški in dajatve, **ki nastanejo pri distribuciji produkta, vključno s stroški in dajatvami, povezanimi z investicijskim svetovanjem stranki**, upravičeni in sorazmerni glede na **značilnosti instrumenta, opravljeno storitev ter cilje in potrebe ciljnega trga** (v nadaljnjem besedilu: postopek oblikovanja cen).
- (ba) oceni dodatne značilnosti produkta in storitve, ki bi lahko vplivale na vrednost in koristi, zagotovljene vlagateljem.**

4a. Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja pri izpolnjevanju zahtev glede upravljanja

produktov upoštevajo, da morajo biti stroški in dajatve finančnega instrumenta združljivi s cilji, potrebami in značilnostmi ciljnega trga.

Kadar investicijsko podjetje pripravlja ali distribuira finančne instrumente, ki spadajo v opredelitev paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje iz člena 4, točka (1), Uredbe (EU) št. 1286/2014, v skladu s tem odstavkom izvede analizo skupine primerljivih subjektov. Distributerji se lahko pri tej oceni oprejo na proizvajalčevo analizo skupine primerljivih subjektov.

Investicijsko podjetje, ki pripravlja finančne instrumente, poleg tega pri pregledu paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje, kot so opredeljeni v členu 4, točka (1), Uredbe (EU) št. 1286/2014, izvede analizo pretekle uspešnosti primerljivih subjektov.

Investicijsko podjetje, ki ponuja ali priporoča finančne instrumente, poleg tega izvede analizo stroškov storitev primerljivih subjektov na podlagi notranje analize ustreznih primerljivih subjektov na trgu.

Ocenjevanje glede na skupino primerljivih subjektov se izvede na podlagi skupine primerljivih subjektov, ki jo opredeli investicijsko podjetje. Investicijsko podjetje utemelji in dokumentira izbiro in opredelitev skupine primerljivih subjektov. Če produkt spada v opredelitev KNPVP iz člena 1(2) Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta ali AIS iz člena 4(1), točka (a), Direktive 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta, lahko skupina primerljivih subjektov temelji na ustreznem evropskem klasifikacijskem sistemu skladov v skladu z Direktivo 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta ali Direktivo 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta.

ESMA do ... [12 mesecev po začetku veljavnosti te direktive o spremembah] pripravi smernice o postopku in merilih, ki jih investicijska podjetja uporabljajo za izvedbo ocenjevanja skupine primerljivih podjetij, ter te smernice redno posodablja.

7. Investicijsko podjetje dokumentira vse opravljene ocene in jih na zahtevo predloži ustreznemu pristojnemu organu, vključno z utemeljitvijo ter dokazom o sorazmernosti stroškov in dajatev v zvezi s finančnim instrumentom.

V skladu z informacijami, ki jih je treba razkriti na podlagi člena 24b te direktive, investicijsko podjetje, ki pripravlja, ponuja ali priporoča finančne instrumente, ki spadajo v opredelitev paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje v skladu s členom 4(1) Uredbe (EU) št. 1286/2014, pristojnim organom sporoči podrobnosti o stroških in dajatvah v zvezi s katerim koli finančnim instrumentom, namenjenim malim vlagateljem, po potrebi vključno s stroški distribucije, ki so vključeni v stroške finančnega instrumenta, in stroški v zvezi z distribucijo svetovanja. Pristojni organi take podatke brez nepotrebne odlašanja posredujejo ESMA.

ESMA po posvetovanju z EIOPA in pristojnimi organi ter po sektorskem testiranju pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov za uporabo zahtev iz tega odstavka, da se določijo:

- (a) v skladu z informacijami, ki jih je treba razkriti na podlagi člena 24b, vsebina in vrsta podatkov, ki jih je treba sporočiti pristojnim organom na podlagi obstoječih obveznosti razkritja in poročanja;*
- (b) oblike, pogostost in začetni datum za poročanje o informacijah v skladu z zahtevami o razkrivanju informacij na podlagi člena 24b.*

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do ... [18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje regulativnih tehničnih standardov v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

8. Investicijsko podjetje, ki pripravi in ponuja ali priporoča finančni instrument, lahko vzpostavi en postopek oblikovanja cen v zvezi z obema fazama – pripravo in distribucijo.

10. Politike, postopki in ureditve iz odstavkov 1 do 9 ne posegajo v druge zahteve v okviru te direktive in Uredbe (EU) št. 600/2014, niti v zahteve v zvezi z razkritjem, primernostjo ali ustreznostjo, prepoznavanjem in obvladovanjem nasprotij interesov ter plačili tretjih oseb.

11. *ESMA do ... [12 mesecev po začetku veljavnosti te direktive o spremembi] pripravi smernice za opredelitev meril za ugotavljanje, ali so stroški in dajatve upravičeni in sorazmerni, ter te smernice redno posodablja.*

13. *Države članice do ... [pet let po datumu začetka uporabe te direktive o spremembi] Komisiji in ESMA sporočijo vse ustrezne informacije v zvezi z izvajanjem tega člena. Komisija in ESMA lahko od pristojnih nacionalnih organov zahtevata dodatne informacije.*

Komisija na podlagi teh informacij, ki jih zagotovijo države članice, v posvetovanju z ESMA in EIOPA izvede oceno dejanskega izvajanja tega člena ter zlasti oceni:

(a) ali so učinki okrepljenih zahtev glede upravljanja produktov iz tega člena omogočili izboljšanje stroškovne učinkovitosti za državljane;

(b) učinek ustreznih določb te direktive na morebitna nasprotja interesov, povezana s spodbudami, gibanje stroškov, splošno raven naložb malih vlagateljev na kapitalskih trgih, varstvo potrošnikov in ustreznost pravil o distribuciji;

(c) izvajanje ukrepov v zvezi s finančno pismenostjo.

Če ocena, ki jo izvede Komisija, pokaže, da izvajanje novih zahtev glede upravljanja produktov iz tega člena ne prinaša pozitivnih sprememb za potrošnike, Komisija svojemu poročilu po potrebi priloži zakonodajni predlog za spremembo te direktive.“;

(10) člen 16a se nadomesti z naslednjim:

„Člen 16a

Izvezetja iz zahtev glede upravljanja produktov

Investicijsko podjetje se izvzame iz zahtev iz člena 16-a(1) in člena 24(2), kadar se investicijska storitev, ki jo opravlja, nanaša na obveznice, ki nimajo vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta, razen klavzule o predčasnem odpoklicu s polnim poplačilom donosa, ali kadar se finančni instrumenti tržijo ali distribuirajo izključno primernim nasprotnim strankam.“;

(11) v členu 21 se dodata naslednja odstavka 3 in 4:

„3. ESMA ali pristojni organ katere koli države članice gostiteljice, na ozemlju katere je podjetje dejavno, lahko zahteva, da pristojni organ matične države članice preuči, ali to podjetje še vedno izpolnjuje pogoje za dovoljenje iz poglavja I.

ESMA se seznani s tako zahtevo. Pristojni organ matične države članice svoje ugotovitve v dveh mesecih po zahtevi sporoči pristojnemu organu države članice gostiteljice in ESMA.

4. V primeru utemeljenih pomislekov glede morebitne ogroženosti zaščite vlagateljev lahko ESMA na lastno pobudo ali na zahtevo enega ali več pristojnih organov vzpostavi in usklajuje platformo za sodelovanje pod pogoji iz člena 87a.“;

(12) člen 24 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice od investicijskega podjetja zahtevajo, da se pri opravljanju investicijskih storitev ali, kadar je ustrezno, pomožnih storitev do stranke obnaša pošteno, pravično in profesionalno v skladu z najboljšimi interesi stranke in zlasti spoštuje načela iz tega člena in členov 24a do 25.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 1a:

„1a. Države članice zagotovijo, da morajo investicijska podjetja, da bi pri zagotavljanju investicijskega svetovanja neprofesionalnim strankam delovala v najboljšem interesu stranke:

(a) ***obvestiti stranko o naboru finančnih instrumentov, ki jih oceni investicijsko podjetje, in svetovanje opravljati na podlagi ocene ustreznega nabora finančnih instrumentov, ki ustrezajo potrebam stranke, pri čemer je nabor finančnih instrumentov prilagojen poslovnemu modelu investicijskega podjetja;***

(b) priporočiti **■** najučinkovitejše finančne instrumente izmed finančnih instrumentov, ki so v skladu s členom 25(2) opredeljeni kot primerni za stranko in imajo podobne značilnosti, ***ob upoštevanju njihove uspešnosti, stopnje tveganja, kvalitativnih elementov ter stroškov in dajatev, sporočenih v skladu s***

členom 16-a, in če se priporoča enakovreden produkt z višjimi stroški, to utemeljiti z objektivnimi razlogi ter voditi evidenco o tej utemeljitvi;

■

(ca) poskrbeti, da finančnih ali drugih interesov investicijskega podjetja ne postavljajo pred interese stranke.

1b. Kadar za investicijska podjetja velja prepoved spodbud, se domneva, da so pogoji iz tega člena izpolnjeni. Pristojni nacionalni organ lahko to domnevo razveljavi, če investicijsko podjetje ne ravna v skladu z določbami tega člena.

ESMA lahko v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi organizira in izvede obvezen medsebojni strokovni pregled izvajanja obveznosti, opisanih v tem členu.

1c. Če nobeden od finančnih instrumentov, ki jih ponuja investicijsko podjetje, ni v najboljšem interesu stranke, se investicijsko podjetje vzdrži svetovanja ali dajanja priporočil.

(c) v odstavku 2 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja, ki pripravljajo finančne instrumente za prodajo strankam:

- (a) te finančni instrumente oblikujejo tako, da izpolnjujejo potrebe opredeljenega ciljnega trga končnih strank v ustrezni kategoriji strank;
- (b) svojo strategijo za distribucijo finančnih instrumentov, tudi v zvezi s tržnimi sporočili in tržnimi praksami, oblikujejo tako, da je združljiva z opredeljenim ciljnim trgom;
- (c) sprejmejo razumne ukrepe za zagotovitev, da se finančni instrumenti distribuirajo na opredeljenem ciljnem trgu.“;

(d) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„Vse informacije, ki jih investicijsko podjetje naslovi na stranke ali potencialne stranke, morajo biti poštene, jasne in ne smejo zavajati.“;

(e) odstavek 4 se spremeni:

(i) prvi pododstavek se spremeni:

– uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:

„Strankam ali potencialnim strankam se pravočasno pred začetkom opravljanja storitev ali sklenitvijo posla zagotovijo ustrezne informacije o investicijskih podjetjih in njihovih storitvah, finančnih instrumentih in predlaganih investicijskih strategijah, mestih izvrševanja ter vseh stroških in povezanih dajatvah. Te informacije zajemajo naslednje:“;

– v točki (a) se dodata naslednji točki (iv) in (v):

„(iv) kadar investicijsko podjetje zagotavlja neodvisno svetovanje neprofesionalni stranki, ali je nabor priporočenih finančnih instrumentov omejen samo na dobro razpršene, nekompleksne, kot je navedeno v členu 25(4), točka (a), in stroškovno učinkovite finančne instrumente;

(v) kako se pri priporočenih finančnih instrumentih upošteva razpršenost portfelja *neprofesionalne* stranke;“

– točki (b) in (c) se nadomestita z naslednjim:

„(b) informacije o finančnih instrumentih in predlaganih investicijskih strategijah (tudi zaradi razpršenosti) morajo zajemati ustrezna navodila in opozorila glede tveganj v zvezi z investicijami v te instrumente ali v zvezi s posamezno investicijsko strategijo, pa tudi, ali je finančni instrument namenjen neprofesionalnim ali profesionalnim strankam, pri čemer bi bilo treba upoštevati opredeljeni ciljni trg v skladu z odstavkom 2;“

„(c) informacije o stroških in dajatvah iz člena 24b;“;

– doda se naslednja točka (d):

„(d) kadar se storitve zagotavljajo na podlagi pravice do ustanavljanja ali svobode opravljanja storitev:

(i) državo članico, v kateri je glavni sedež investicijskega podjetja in, kjer je ustrezno, podružnica, ki ponuja storitev;

(ii) ustrezni pristojni nacionalni *organi* takega investicijskega podjetja ali, kjer je ustrezno, take podružnice.“;

(ii) drugi, tretji in četrti pododstavek se črtajo;

(f) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Informacije iz odstavka 4 se zagotavljajo v razumljivi obliki na tak način, da so stranke ali potencialne stranke v razumni meri sposobne razumeti naravo in tveganja investicijske storitve in specifične vrste ponujenega finančnega instrumenta ter tako na obveščeni podlagi sprejemati investicijske odločitve. Kjer ta direktiva ne zahteva uporabe standardizirane oblike za zagotavljanje teh informacij, lahko države članice zahtevajo, da se te informacije zagotovijo v standardizirani obliki,“;

(g) vstavita se naslednja odstavka 5b in 5c:

„5b. ESMA do [dve leti po začetku veljavnosti te direktive o spremembi], po potrebi na podlagi predhodnega potrošniškega in sektorskega testiranja, po posvetovanju z EIOPA razvije **osnutke regulativnih tehničnih standardov** za pomoč investicijskim podjetjem, ki neprofesionalnim strankam zagotavljajo kakršne koli informacije v elektronski obliki, pri oblikovanju takih razkritij na primeren način za povprečnega člana skupine, kateri so namenjena, **in te standarde redno posodablja**.

Osnutki regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka določajo:

- (a) predstavitev in obliko razkritij v elektronski obliki ob upoštevanju različnih modelov in kanalov, ki jih lahko investicijska podjetja uporabijo za obveščanje svojih strank ali potencialnih strank;
- (b) potrebne zaščitne ukrepe za zagotovitev enostavnega krmarjenja in dostopnosti informacij, ne glede na napravo, ki jo uporablja stranka;
- (c) potrebne zaščitne ukrepe za zagotovitev, da stranke enostavno pridobivajo informacije in lažje shranjujejo informacije na trajnem nosilcu podatkov.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do ... [dve leti po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi].

Na Komisijo se prenese pooblastilo, da sprejme regulativne tehnične standarde iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

5c. Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja, v informativnem gradivu, vključno s tržnimi sporočili, ki se zagotavlja neprofesionalnim strankam ali potencialnim

neprofesionalnim strankam, prikažejo ustrezna opozorila, da jih opozorijo na specifična tveganja morebitnih izgub zaradi posebno tveganih *ali kompleksnih* finančnih instrumentov. ESMA *po posvetovanju s pristojnimi organi in deležniki* do [18 mesecev po začetku veljavnosti direktive o spremembi] pripravi *osnutke regulativnih tehničnih standardov* o konceptu posebno tveganih *ali kompleksnih finančnih* instrumentov *in jih redno posodablja*. *V teh regulativnih tehničnih standardih so opisane značilnosti finančnih produktov, zaradi katerih so posebno tvegani ali kompleksni in zaradi katerih zanje upravičeno veljajo opozorila o tveganju iz prvega pododstavka.*

ESMA pripravi *tudi osnutke* regulativnih tehničnih standardov, da podrobneje opredeli obliko in vsebino takih opozoril o tveganju *za neprofesionalne stranke*, pri čemer ustrezno upošteva posebnosti različnih vrst finančnih instrumentov in vrst sporočil.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje regulativnih tehničnih standardov iz *drugega in tretjega* pododstavka v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

ESMA spremlja dosledno uporabo opozoril o tveganju po vsej Uniji. V primeru pomislekov glede uporabe ali neuporabe ali nadzora uporabe takih opozoril o tveganju v državah članicah, ki bi lahko bistveno vplivali na zaščito vlagateljev, lahko ESMA po posvetovanju z zadevnimi pristojnimi organi investicijskim podjetjem naloži uporabo opozoril o tveganju.“;

(ga) v odstavku 7 se točka (b) spremeni:

„(b) ne sprejme ali obdrži pristojbin, provizij ali kakršnih koli denarnih ali nedenarnih koristi, ki jih plača ali zagotovi tretja oseba ali oseba, ki v zvezi z zagotavljanjem storitve strankam v skladu s členom 24a deluje v imenu tretje osebe. Manjše nedenarne koristi, s katerimi se lahko izboljša kakovost opravljanja storitev za stranko in ki zaradi svojega

obsega in narave ne bi mogle ogrožati izpolnjevanja dolžnosti investicijskega podjetja, da deluje v najboljšem interesu stranke, ali katerih skupna vrednost ne presega 100 EUR na leto, se jasno razkrijejo in se izključijo iz te točke.“;

■

(i) odstavki 8, 9 in 9a se črtajo;

(ia) v odstavku 12 se prvi pododstavek spremeni:

„Države članice lahko za investicijska podjetja v izjemnih primerih določijo dodatne zahteve v zvezi z zadevami iz členov 24 in 24ce. Take zahteve so objektivno utemeljene in sorazmerne z namenom, da bi preprečili posebna tveganja v zvezi z zaščito vlagateljev ali celovitostjo trga, ki so posebno pomembna glede na strukturo trga zadevne države članice.“;

(j) v odstavku 13 se prvi pododstavek spremeni:

(i) uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 89, da zagotovi, da investicijska podjetja pri opravljanju investicijskih ali pomožnih storitev za stranke spoštujejo načela iz tega člena ■, vključno s:“;

(ii) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) merili za oceno izpolnjevanja obveznosti podjetij, ki zagotavljajo investicijsko svetovanje neprofesionalnim strankam, ■ da delujejo v najboljšem interesu svojih strank, kot je določeno v odstavkih 1 in 1a.“;

(13) vstavijo se naslednji členi 24a, 24b, 24c in 24d:

„Člen 24a

Spodbude

1. Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja pri zagotavljanju upravljanja portfelja *ne sprejmejo in zadržijo pristojbin, provizij ali kakršnih koli denarnih ali nedenarnih koristi, ki jih v zvezi z opravljanjem ■ storitve za stranke plača ali zagotovi tretja oseba ali oseba, ki deluje v imenu tretje osebe.*

5. **Odstavek 1** se ne *uporablja* za manjše nedenarne koristi v skupni vrednosti manj kot 100 EUR na leto ali takšnega obsega in narave, da ne bi mogle ogrozati izpolnjevanja dolžnosti investicijskega podjetja, da deluje v najboljšem interesu stranke, če so bile te koristi stranki jasno razkrite.
6. **Šteje se**, da tretje osebe pri opravljanju raziskav za investicijsko podjetje, ki zagotavlja upravljanje portfelja ali druge investicijske oziroma pomožne storitve strankam, izpolnjujejo obveznosti iz **člena 24(1)**, če:
- (a) investicijsko podjetje in **tretji** ponudnik raziskav **in storitev izvrševanja** skleneta sporazum, ki določa **metodologijo za plačilo, vključno s tem, kako se skupni stroški raziskav na splošno upoštevajo pri določanju skupnih stroškov za investicijske storitve**;
  - (b) investicijsko podjetje **svojim strankam da na voljo svojo politiko o ločenih ali skupnih plačilih, odvisno od primera**, za storitve izvrševanja in raziskave, **ki jih opravi tretji ponudnik, vključno z vrsto informacij, ki se lahko zagotovijo v posameznem primeru, in po potrebi o tem, kako investicijsko podjetje pri zagotavljanju skupnih plačil za storitve izvrševanja in raziskave preprečuje ali obvladuje nasprotja interesov v skladu s členom 23**;
  - (c) **investicijsko podjetje vsako leto oceni kakovost, uporabnost in vrednost uporabljenih raziskav ter možnost, da uporabljene raziskave prispevajo k boljšim naložbenim odločitvam; ESMA lahko pripravi smernice za investicijska podjetja za namene izvajanja teh ocen.**

Za namene tega člena se raziskave razumejo kot raziskovalno gradivo ali storitve za raziskave, ki se nanašajo na enega ali več finančnih instrumentov ali drugih sredstev ali izdajatelje ali morebitne izdajatelje finančnih instrumentov, oziroma kot raziskovalno gradivo ali storitve za raziskave, ki so tesno povezane z določenim sektorjem ali trgom in zadevajo oblikovanje stališč o finančnih instrumentih, sredstvih ali izdajateljih v tem sektorju ali na tem trgu.

Raziskave obsegajo tudi gradivo ali storitve, ki izrecno ali implicitno priporočajo ali predlagajo investicijsko strategijo ter zagotavljajo utemeljeno mnenje o sedanjih ali prihodnjih

vrednosti ali ceni finančnih instrumentov oziroma sredstev ali na drug način vsebujejo analize in izvirne ugotovitve ter zaključke, sprejete na podlagi novih ali obstoječih informacij, ki bi se lahko uporabili pri obveščanju za namene investicijske strategije in bi zaradi svojega pomena ustvarili dodano vrednost pri odločitvah investicijskega podjetja v imenu njegovih strank, katerim zaračuna te raziskave.

7. Če investicijskemu podjetju ni prepovedano prejemati pristojbin ali koristi od tretje osebe ali jih plačevati tretji osebi v zvezi s storitvami, ki jih zagotavlja strankam, zagotovi, da prejetje ali plačevanje takih pristojbin ali koristi ne ogrozi izpolnjevanja dolžnosti investicijskega podjetja, da deluje pošteno, pravično in profesionalno v skladu z najboljšimi interesi stranke. Obstoj, narava in višina takih plačil tretje osebe ali oseb se razkrijejo v skladu s členom 24b(1).

Investicijsko podjetje po potrebi obvesti stranko o mehanizmih za prenos pristojbine ali provizije, denarne ali nedenarne koristi, prejete v zvezi z opravljanjem investicijske ali pomožne storitve, na stranko.

Zahteve iz prvega pododstavka ne veljajo za plačilo ali zagotavljanje koristi, ki investicijsko storitev omogoči ali je zanjo potrebno, na primer za stroške hrambe, poravnave ali menjave, zakonske dajatve ali pravne stroške, in ki po svoji naravi ne more povzročiti nasprotja z dolžnostmi investicijskega podjetja, da ravna pošteno, pravično in strokovno v skladu z najboljšimi interesi svojih strank.

Člen 24b

Informacije o stroških, povezanih dajatvah in plačilih tretjih oseb

1. Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja strankam ali potencialnim strankam pravočasno pred začetkom opravljanja investicijskih in pomožnih storitev ter pravočasno pred sklenitvijo posla s finančnimi instrumenti v zahtevani obliki zagotovijo informacije o vseh stroških, povezanih dajatvah in plačilih tretjih oseb, povezanih z navedenimi storitvami, finančnimi instrumenti ali posli.

Informacije o stroških in dajatvah, ki niso posledica uresničitve osnovnega tržnega

tveganja, se združijo. Investicijska podjetja svoje stranke izrecno obvestijo o njihovi pravici, da zahtevajo predložitev razčlemba po postavkah, in na zahtevo stranke predložijo tako razčlemba. Informacije o navedenih stroških, povezanih dajatvah in plačilih tretjih oseb vključujejo vse naslednje:

- (a) vse neposredne in posredne stroške ter povezane dajatve, *vključno z vsemi stroški in dajatvami, povezanimi z distribucijo finančnega instrumenta, in stroški svetovanja, kadar je to ustrezno,* ki jih zaračunajo investicijska podjetja ali druge stranke, kadar je bila stranka napotena na take druge stranke, za investicijske in/ali pomožne storitve, zagotovljene stranki ali potencialni stranki;
- (b) vse stroške in povezane dajatve v zvezi s pripravo in upravljanjem katerega koli finančnega instrumenta, ki se priporoči ali trži stranki ali potencialni stranki;
- (c) vsa plačila tretjih oseb, ki jih je podjetje plačalo ali prejelo v zvezi z investicijskimi storitvami, zagotovljenimi stranki ali potencialni stranki;
- (d) *možnosti,* kako jih lahko stranka plača.

Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja informacije o vseh stroških in povezanih dajatvah predstavijo v zbirni obliki, da bi lahko *neprofesionalna* stranka razumela celoten strošek finančnih instrumentov ■ . *V zvezi z neprofesionalnimi strankami* države članice zagotovijo, da investicijska podjetja celoten strošek izrazijo v denarnem smislu in odstotkih, izračunanih *za naslednja obdobja:*

- za finančne instrumente, *ki so paketni naložbeni produkti za male vlagatelje,* za obdobje posedovanja, ki ga priporoči investicijsko podjetje,
- *za druge finančne instrumente, do datuma zapadlosti finančnega instrumenta,*
- *za finančne instrumente brez datuma zapadlosti, ki niso paketni naložbeni produkti za male vlagatelje,* za obdobje posedovanja *enega leta.*

Informacijam iz točk (a) do (c) drugega pododstavka se priloži ustrezna razlaga o vplivu stroškov, dajatev in kakršnih koli plačil tretjih oseb na pričakovani donos, in sicer v standardnem jeziku, ki ga neprofesionalna stranka razume.

Plačila tretjih oseb, ki jih je investicijsko podjetje plačalo ali prejelo v zvezi z investicijsko storitvijo, zagotovljeno stranki, se razčlenijo ločeno. Investicijsko podjetje razkrije kumulativni učinek takih plačil tretjih oseb, vključno z morebitnimi ponavljajočimi se plačili tretjih oseb, na neto donos v obdobju posedovanja, kot je navedeno v prejšnjem pododstavku. Namen plačil tretjih oseb in njihov učinek na neto donos se pojasnita na standardiziran način in v jeziku, ki ga █ neprofesionalna stranka razume.

Če zneska █ plačil tretjih oseb ni mogoče določiti pred zagotavljanjem zadevne investicijske ali pomožne storitve, se **neprofesionalni** stranki jasno razkrije metoda izračuna tega zneska na način, ki je izčrpen in natančen ter ga █ neprofesionalna stranka razume. ***Podjetje svojim strankam zagotovi tudi informacije o točnem znesku plačil tretjih oseb, ki so bila prejeta ali plačana naknadno.***

2. ESMA ***po posvetovanju z EIOPA ter*** na podlagi potrošniškega in sektorskega testiranja █ pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, v katerih določi vse naslednje:
  - (a) ustrezno obliko, v kateri investicijsko podjetje neprofesionalni stranki ali potencialni neprofesionalni stranki pred ***začetkom opravljanja investicijskih in pomožnih storitev ter*** sklenitvijo posla s finančnimi instrumenti sporoči vse stroške, povezane dajatve in plačila tretjih oseb;
  - (b) standardno terminologijo ***ter kratka in jedrnata*** povezana pojasnila, ki jih investicijska podjetja uporabljajo za razkritje in izračun vseh stroškov, povezanih dajatev in plačil tretjih oseb, ki jih podjetja neposredno ali posredno zaračunajo ***neprofesionalni*** stranki ali potencialni ***neprofesionalni*** stranki v zvezi z opravljanjem investicijskih ali pomožnih storitev ter pripravo in upravljanjem finančnih instrumentov, ki se priporočijo ali tržijo ***neprofesionalni*** stranki ali potencialni ***neprofesionalni*** stranki. V zvezi s pojasnili █ se zagotovi, da jih lahko razume █ neprofesionalna stranka brez specifičnega znanja o ***finančnih instrumentih***.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: 18 mesecev

po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje navedenih regulativnih tehničnih standardov v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

3. Kadar se dogovor o nakupu ali prodaji finančnega instrumenta sklene z uporabo sredstev za komunikacijo na daljavo, ki onemogoča predhodno predložitev informacij o stroških, dajatvah *in plačilih tretjih oseb*, lahko investicijsko podjetje informacije o stroških, dajatvah *in plačilih tretjih oseb* zagotovi brez nepotrebnega odlašanja po sklenitvi posla v elektronski ali papirni obliki, kadar to zahteva neprofesionalna stranka in sta izpolnjena naslednja pogoja:
  - (a) stranka je soglašala, da prejme informacije brez nepotrebnega odlašanja po sklenitvi posla;
  - (b) investicijsko podjetje je stranki omogočilo, da odloži sklenitev posla, dokler ne prejme informacij.

Investicijsko podjetje mora stranki omogočiti, da informacije o stroških in dajatvah prejme po telefonu pred sklenitvijo posla.

4. Kadar investicijsko podjetje opravlja investicijsko storitev za neprofesionalno stranko skupaj s storitvijo hrambe in upravljanja finančnih instrumentov za račun neprofesionalne stranke, mora brez poseganja v druge zahteve, povezane s storitvami upravljanja portfelja, v zvezi s temi instrumenti svoji neprofesionalni stranki zagotoviti letno poročilo z naslednjimi informacijami, izraženimi v denarju in odstotkih:
  - (a) vsemi posrednimi in neposrednimi stroški ter povezanimi dajatvami, ki jih vsako leto plača ali nosi neprofesionalna stranka za celoten portfelj, z razdelitvijo na:
    - (i) stroške, povezane z investicijsko ali pomožno storitvijo, kot je ustrezno, ki jo investicijsko podjetje opravi za neprofesionalne stranke;
    - (ii) stroške, povezane s pripravo in upravljanjem finančnih instrumentov, ki jih ima neprofesionalna stranka;
    - (iii) morebitna plačila, ki jih podjetje prejme od tretjih oseb ali jih plača tretjim osebam v zvezi z investicijskimi storitvami, ki se opravijo za neprofesionalno stranko;

- (b) skupnim zneskom dividend, obresti in drugih plačil, ki jih vsako leto prejme neprofesionalna stranka za celoten portfelj;
- (c) skupnimi davki, ki jih nosi neprofesionalna stranka za celoten portfelj;
- (d) letno tržno vrednostjo ali ocenjeno vrednostjo, če tržna vrednost ni na voljo, vsakega finančnega instrumenta, vključenega v portfelj neprofesionalne stranke;
- (e) neto letno uspešnostjo portfelja neprofesionalne stranke in **na zahtevo** letno uspešnostjo vsakega finančnega instrumenta, vključenega v ta portfelj.

Kadar investicijsko podjetje opravlja investicijsko storitev brez storitve hrambe in upravljanja finančnih instrumentov za račun neprofesionalne stranke, predloži letno poročilo, ki vključuje ustrezne informacije iz točke (a).

Kadar investicijsko podjetje opravlja izključno storitev hrambe in upravljanja finančnih instrumentov za račun neprofesionalne stranke, predloži letno poročilo, ki vključuje ustrezne informacije iz točk (a), (b), (c) in (d).

Investicijska podjetja neprofesionalne stranke izrecno obvestijo o njihovi možnosti, da zahtevajo podrobno razčlenitev informacij iz zgornjih točk (a) do (c) za vsak finančni instrument, ki ***so ga imele*** v lasti v zadevnem obdobju, in ***na zahtevo stranke predložijo tako razčlemba po postavkah. Kadar mora več investicijskih podjetij predložiti letno poročilo stranki, zadostuje, da se predloži eno poročilo, ki vsebuje vse informacije, predvidene v drugem in tretjem pododstavku.***

Brez poseganja v zahtevo iz tega odstavka, kadar ni na voljo dovolj informacij o določenem produktu za pripravo letnega poročila, se zahteve v zvezi z letnim poročilom uporabljajo samo za pogodbe, sklenjene po začetku veljavnosti Direktive ... / .... [vstaviti številko te direktive o spremembi].

Letno poročilo o stroških in uspešnosti za neprofesionalne stranke se predstavi tako, da ga povprečna neprofesionalna stranka zlahka razume. Informacije o stroških, povezanih dajatvah in morebitnih plačilih tretjih oseb se predstavijo z uporabo terminologije, pojasnil ***in metodologije izračuna, določenih v regulativnih tehničnih standardih iz odstavka 2*** tega člena.

5. **Na zahtevo neprofesionalne** stranke **ni treba predložiti letnega poročila** iz odstavka 4 **■**, če investicijsko podjetje svojim neprofesionalnim strankam omogoča dostop do spletnega sistema, ki se šteje za trajni nosilec podatkov, prek katerega imajo neprofesionalne stranke enostaven dostop do posodobljenih poročil z ustreznimi razkritji za posamezne instrumente, kot se zahteva v skladu z odstavkom 4, in če ima podjetje dokaze, da je stranka do teh poročil dostopala vsaj enkrat na leto.

Člen 24c

Tržna sporočila in prakse

1. Države članice zagotovijo, da so tržna sporočila jasno prepoznavna kot taka in da so v njih jasno opredeljena investicijska podjetja, odgovorna za njihovo vsebino in distribucijo, ne glede na to, ali sporočilo neposredno ali posredno pripravi investicijsko podjetje.
2. Države članice zagotovijo, da se tržna sporočila razvijajo, oblikujejo in zagotavljajo na pošten, jasen in nezavajajoč način, ki je uravnotežen v smislu predstavitve koristi in tveganj ter primeren v smislu vsebine in distribucijskih kanalov za **stranke na ciljnim trgu** in, kadar je povezan s specifičnim finančnim instrumentom, za ciljni trg, opredeljen v skladu s členom 24(2).

V vseh tržnih sporočilih so pregledno in jedrnato predstavljene bistvene značilnosti finančnih instrumentov ali investicijskih storitev in povezanih pomožnih storitev, na katere se nanašajo.

Informacije so glede na značilnosti medija dostopne prek gnezdnega prikaza, z drsnim pomikanjem po zaslonu, prek kode QR ali na podobne načine.

Predstavitev bistvenih značilnosti finančnih instrumentov in storitev, **danih na voljo** v tržnih sporočilih, ki se zagotavljajo ali so dostopna neprofesionalnim ali potencialnim neprofesionalnim strankam, zagotavlja, da zlahka razumejo ključne značilnosti finančnih instrumentov ali storitev ter **stroške in** glavna tveganja, povezana z njimi.

3. Države članice zagotovijo, da se trženjske prakse razvijajo in uporabljajo pošteno in nezavajajoče ter da so primerne za **ciljni trg**. **Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja, ki izvajajo profiliranje posameznikov za namene tega odstavka, v celoti spoštujejo Uredbo (EU) 2016/679.**

4. Kadar proizvajalec finančnega instrumenta pripravi in zagotavlja tržno sporočilo, ki ga uporablja distributer, je odgovoren za vsebino takega tržnega sporočila in njegovo posodobitev. Distributer je odgovoren za uporabo tega tržnega sporočila in zagotovi, da se uporablja samo za opredeljeni ciljni trg in v skladu z distribucijsko strategijo, opredeljeno za ta ciljni trg.

Kadar investicijsko podjetje, ki ponuja ali priporoča finančne instrumente, ki jih ne proizvaja, organizira pripravo svojega tržnega sporočila in je v celoti odgovorno za ustreznost njegove vsebine ter njegovo posodobitev in uporabo v skladu z opredeljenim ciljnim trgom in zlasti v skladu s kategorizacijo opredeljene stranke.

4a. Če investicijsko podjetje uporablja storitve finančnega vplivneža, to investicijsko podjetje:

- (a) *s finančnim vplivnežem sklene pisni sporazum, ki določa naravo in obseg dejavnosti, ki jo bo izvajal v imenu podjetja;*
  - (b) *pristojnemu organu na zahtevo predloži podatke o identiteti in kontaktne podatke finančnega vplivneža, čigar storitve uporablja;*
  - (c) *redno preverja, ali je dejavnost finančnega vplivneža, čigar storitve uporablja, skladna z odstavki 1 do 4.*
5. Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja svojemu upravljalnemu organu predložijo letna poročila o uporabi tržnih sporočil in strategij za tržne prakse, o izpolnjevanju ustreznih obveznosti v zvezi s tržnimi sporočili in praksami po tej direktivi ter o vseh opaženih nepravilnostih in predlaganih rešitvah.
  6. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni nacionalni organi pravočasno in učinkovito ukrepajo v zvezi s kakršnim koli tržnim sporočilom, **ki se razširja na njihovem ozemlju**, ali tržno prakso, ki **se izvaja na njihovem ozemlju in** ne izpolnjuje zahtev iz odstavkov 1, 2 in 3.
  7. Evidence, ki jih mora voditi investicijsko podjetje v skladu s členom 16(6), vključujejo vsa tržna sporočila, ki jih investicijsko podjetje ali katera koli tretja oseba, ki jo investicijsko podjetje nagradi ali spodbudi z nedenarnim nadomestilom, zagotovi neprofesionalnim strankam ali potencialnim neprofesionalnim strankam ali jim omogoči dostop do njih.

Take evidence se hranijo **vsaj za obdobje trajanja razmerja med investicijskim podjetjem in stranko**. Investicijsko podjetje lahko na zahtevo pristojnega organa navedene evidence

ponovno pridobi.

Evidence iz prvega pododstavka vsebujejo vse naslednje:

- (a) vsebino trženjskega sporočila;
- (b) podrobnosti o nosilcu podatkov, uporabljenem za trženjsko sporočilo;
- (c) datum in trajanje tržnega sporočila, vključno z ustreznim časom njegovega začetka in konca;
- (d) ciljne segmente neprofesionalnih strank ali dejavnike profiliranja;
- (e) države članice, v katerih je tržno sporočilo na voljo;
- (f) identiteto katere koli tretje osebe, ki sodeluje pri razširjanju trženjskega sporočila.

Evidence o taki identiteti iz točke (f) vsebujejo pravna imena, registrirane sedeže, kontaktne podatke in po potrebi uporabniška imena zadevnih fizičnih ali pravnih oseb v družbenih medijih.

8. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta v skladu s členom 89 za dopolnitev te direktive z določitvijo:

- (a) bistvenih značilnosti finančnih instrumentov ali investicijskih in pomožnih storitev, ki jih je treba razkriti v vseh tržnih sporočilih, namenjenih neprofesionalnim strankam ali potencialnim neprofesionalnim strankam, ter vseh drugih ustreznih meril za zagotovitev, da so te bistvene značilnosti navedene na vidnem mestu in zlahka dostopne povprečni neprofesionalni stranki, ne glede na komunikacijsko sredstvo;
- (b) pogojev, ki jih morajo izpolnjevati tržna sporočila in tržne prakse, da bi bili pošteni, jasni, nezavajajoči, uravnoteženi v smislu predstavitve prednosti, *stroškov* in tveganj ter primerni v smislu vsebine in distribucijskih kanalov za ciljno skupino ali, kjer je to ustrezno, ciljni trg.

Člen 24d

Pogoji za opravljanje poklica

1. Države članice od investicijskih podjetij zahtevajo, da na zahtevo pristojnih organov zagotovijo in dokažejo, da imajo fizične osebe, ki v imenu investicijskega podjetja opravljajo investicijsko

svetovanje za stranke ali jim dajejo informacije o finančnih instrumentih, investicijskih ali pomožnih storitvah, potrebno znanje in so primerno usposobljene za izpolnjevanje svojih obveznosti iz členov 24, 24a, 24b, 24c in 25, ter da to znanje in sposobnost ohranjajo in posodablajo z rednim poklicnim razvojem in usposabljanjem, vključno s posebnim usposabljanjem, kadar podjetje ponuja nove finančne instrumente in investicijske storitve. Države članice vzpostavijo in objavijo merila, ki se uporabljajo za učinkovito ocenjevanje znanja in sposobnosti.

2. Za namene odstavka 1 države članice od investicijskih podjetij zahtevajo, da na zahtevo pristojnih organov zagotovijo in dokažejo, da imajo fizične osebe, ki v imenu investicijskega podjetja opravljajo investicijsko svetovanje za stranke, vsaj znanje in usposobljenost iz Priloge V, ki ju vzdržujejo, ter da **med delovnim časom** opravijo najmanj 15 ur poklicnega usposabljanja in razvoja na leto. **Države članice vzpostavijo in objavijo mehanizme za učinkovit nadzor ter ocenjevanje znanja in usposobljenosti fizičnih oseb, ki v imenu investicijskih podjetij opravljajo investicijsko svetovanje za stranke. Z mehanizmi se zlasti določi, v katerih primerih je treba na podlagi ocene znanja in usposobljenosti od teh oseb zahtevati, da poleg najmanj 15 ur na leto opravijo dodatne ure poklicnega usposabljanja in razvoja. Pristojni nacionalni organi dodelijo ustrezno število ur poklicnega usposabljanja za pridobitev minimalnega potrebnega znanja o trajnostnih naložbah, ki prispevajo k okoljskemu ali socialnemu cilju, vključno s tem, kako upoštevati in vključiti dejavnike trajnostnosti in preference strank glede trajnostnosti v svetovalne postopke. Države članice lahko določijo, da se lahko nadaljnje poklicno usposabljanje, pridobljeno in zahtevano v okviru druge poklicne kvalifikacije, šteje za veljavno.** ■ **Države članice lahko zahtevajo, da se skladnost z merili iz Priloge V ter letno uspešno dokončanje stalnega poklicnega usposabljanja in razvoja** ■ **dokažeta s spričevalom ali katerim koli drugim dokumentom, ki ga priznava Unija ali država članica.**

Na Komisijo se prenese pooblastilo za spremembo te direktive s sprejetjem delegiranega akta v skladu s členom 89, da se po potrebi pregledajo zahteve iz Priloge V.“;

(14) člen 25 se spremeni:

(a) odstavki 1, 2 in 3 se nadomestijo z naslednjim:

„1. Investicijsko podjetje oceni primernost ali ustreznost zadevnih finančnih instrumentov

ali investicijskih storitev ali poslov, ki jih priporoči stranki ali potencialni stranki ali ki jih ta stranka ali potencialna stranka zahteva, pravočasno pred (i) izvajanjem investicijskega svetovanja ali upravljanjem portfelja ali (ii) izvrševanjem ali sprejemanjem in posredovanjem naročil. Vsaka od teh ocen se določi na podlagi informacij o stranki ali potencialni stranki, ki jih pridobi investicijsko podjetje, v skladu z zahtevami, navedenimi v nadaljevanju.

Investicijsko podjetje zagotovi, da se stranki ali potencialni stranki pojasni namen ocene primernosti ali ustreznosti, preden se od nje zahtevajo kakršne koli informacije. Stranke in potencialne stranke se opozori na naslednje posledice:

- (a) predložitev netočnih ali nepopolnih informacij negativno vpliva na kakovost ocene, ki jo opravi investicijsko podjetje;
- (b) pomanjkanje informacij podjetju preprečuje, da bi ugotovilo, ali je predvidena storitev ali finančni instrument zanje primeren ali ustrezen, in da bi nadaljevalo s priporočilom ali izvršitvijo naročila stranke. Tako pojasnilo in opozorilo se zagotovita v standardizirani obliki.

Investicijska družba neprofesionalni stranki na zahtevo predloži poročilo o informacijah, zbranih za oceno primernosti ali ustreznosti. Tako poročilo se predloži v standardizirani obliki.

ESMA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da določi pojasnilo in opozorilo iz drugega pododstavka odstavka 1 ter obliko in vsebino poročila iz tretjega pododstavka odstavka 1.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje zgoraj navedenih regulativnih tehničnih standardov iz četrtega pododstavka tega odstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

2. Ob upoštevanju drugega pododstavka investicijsko podjetje pri izvajanju storitev investicijskega svetovanja ali upravljanja portfeljev pridobi potrebne informacije v zvezi z znanjem in izkušnjami stranke ali potencialne stranke na investicijskem področju glede na specifičen produkt ali storitev *in* finančni položaj ■ stranke, kar

vključuje *naslednje*:

- sestavo obstoječih portfeljev, *in sicer v obsegu, ki ga stranka razkrije na zahtevo podjetja*,
- njeno zmožnost kritja celotnih ali delnih izgub,
- investicijske potrebe in cilje, vključno z morebitnimi preferencami glede trajnostnosti in
- stopnjo dovoljenega tveganja, da bi investicijsko podjetje stranki ali potencialni stranki lahko priporočilo investicijske storitve ali finančne instrumente, ki so primerni zanj in so predvsem v skladu z njenim dovoljenim tveganjem, zmožnostjo kritja izgub, *preferencami glede trajnostnosti* in potrebo po razpršenosti portfeljev.

Investicijska podjetja obvestijo stranke, da obstajajo različne vrste investicijskega svetovanja. Na tej podlagi se lahko stranke odločijo, katero vrsto svetovanja želijo prejeti.

Države članice zagotovijo, da je pri investicijskem svetovanju investicijskega podjetja, ki priporoča sveženj povezanih storitev ali produktov v skladu s členom 24(11), skupni sveženj primeren.

Pri izvajanju investicijskega svetovanja ali upravljanja portfeljev, ki vključuje zamenjavo finančnih instrumentov, investicijska podjetja pridobijo potrebne informacije o naložbah stranke in analizirajo stroške in koristi zamenjave finančnih instrumentov. Pri izvajanju investicijskega svetovanja investicijska podjetja stranke obvestijo, ali koristi take zamenjave finančnih instrumentov presegajo stroške take zamenjave.

3. Države članice zagotovijo, da investicijska podjetja pri opravljanju drugih investicijskih storitev kot tistih iz odstavka 2 prosijo *neprofesionalno* stranko ali potencialno *neprofesionalno* stranko, naj jim da informacije v zvezi s svojim znanjem in izkušnjami na investicijskem področju glede specifičnih vrst ponujenih ali zahtevanih produktov ali storitev, ■ da bi investicijsko podjetje lahko ocenilo, ali predvidene investicijske storitve ali finančni instrumenti ustrezajo stranki.

Kadar se predvidi sveženj storitev ali produktov v skladu s členom 24(11), se pri oceni upošteva, ali je skupni sveženj primeren.

Kadar investicijsko podjetje na podlagi informacij, prejetih v skladu s prvim pododstavkom, oceni, da produkt ali storitev ne ustreza stranki ali potencialni stranki, investicijsko podjetje opozori stranko ali potencialno stranko. ***Kadar se storitev opravlja za neprofesionalno stranko, se*** to opozorilo ■ zagotovi v standardizirani obliki in se evidentira.

Investicijsko podjetje ne izvede posla, za katerega velja opozorilo, da produkt ali storitev ni primerna, razen če stranka zahteva, da se posel izvede kljub takemu opozorilu. Evidentirata se zahteva stranke in sprejetje s strani podjetja.

ESMA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, v katerih določi obliko in vsebino opozorila ***neprofesionalnim strankam*** iz tretjega pododstavka.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje navedenih regulativnih tehničnih standardov v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1095/2010.“;

(b) v odstavku 4 se dodajo naslednji pododstavki:

„ESMA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, v katerih določi obliko in vsebino opozorila ***neprofesionalnim strankam*** iz točke (c) prvega pododstavka.

ESMA osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje navedenih regulativnih tehničnih standardov v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1095/2010.“;

(c) v drugem pododstavku odstavka 6 se doda naslednji stavek:

„Razen če se ne zahteva drugače, se taka izjava predloži dovolj zgodaj pred sklenitvijo posla, da se zagotovi, da ima stranka dovolj časa, da jo pregleda in po potrebi od investicijskega podjetja pridobi dodatne informacije ali pojasnila.“;

(d) odstavek 8 se nadomesti z naslednjim:

„8. Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem delegiranih aktov v skladu s členom 89, da se zagotovi, da investicijska podjetja pri opravljanju investicijskih ali pomožnih storitev za stranke spoštujejo načela iz odstavkov 1 do 6 tega člena, vključno z informacijami, ki se pridobijo pri oceni primernosti ali ustreznosti storitev in finančnih instrumentov za stranke, merili za ocenjevanje nekompleksnih finančnih instrumentov za namene iz točke (a)(vi) odstavka 4 tega člena, vsebino in obliko evidenc in sporazumi o zagotavljanju storitev za stranke in rednih poročil strankam o opravljenih storitvah. V teh delegiranih aktih se upoštevajo:

- (a) narava storitev, ponujenih ali zagotovljenih stranki ali potencialni stranki, upoštevaje vrsto, predmet, obseg, stroške, tveganja, kompleksnost, ceno in pogostost poslov;
- (b) narava produktov, ki so ponujeni ali o katerih se razmišlja, vključno z različnimi vrstami finančnih instrumentov;
- (c) neprofesionalna oziroma profesionalna narava stranke ali potencialne stranke ali, v primeru odstavka 6, njihova uvrstitev med primerne nasprotne stranke;
- (ca) merila za ocenjevanje usklajenosti finančnih produktov s preferencami stranke glede trajnostnosti in opis postopkov za prilagoditev portfelja ali ponudbe naložbenih produktov za upoštevanje preferenc stranke glede trajnostnosti.“;*

(14a) v členu 29a se vstavi naslednji odstavek:

„2a. Investicijska podjetja, ki izvajajo investicijske storitve za profesionalne stranke, imajo pravico, da se s temi strankami dogovorijo o omejeni uporabi podrobnih zahtev iz členov 24 in 24b. Investicijska podjetja se ne smejo dogovoriti o takih omejitvah v zvezi z investicijskim svetovanjem ali upravljanjem portfeljev niti, ne glede na opravljeno investicijsko storitev, v zvezi s finančnimi instrumenti, ki imajo vgrajen izvedeni finančni instrument.“;

(15) člen 30 se spremeni:

- (a) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice zagotovijo, da imajo investicijska podjetja, pooblaščenca za izvrševanje

naročil za račun strank in/ali za poslovanje za svoj račun in/ali za sprejemanje in posredovanje naročil, možnost izvedbe ali sklenitve poslov s primernimi nasprotnimi strankami, ne da bi morala izpolnjevati zahteve iz člena 16(3a), člena 24, ■ člena 24b, ■ člena 24c, člena 25, **člena 27 in** člena 28(1) glede teh poslov ali glede morebitnih pomožnih storitev v neposredni zvezi s temi posli.“;

(b) v odstavku 2 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Uvrstitev kot primerna nasprotna stranka v skladu s prvim pododstavkom ne sme posegati v pravice takih subjektov, da na splošno ali za vsak posel posebej zahtevajo obravnavo kot stranke, za poslovanje katerih z investicijskim podjetjem veljajo členi 24, 24a, 24b, 24c, 25, 27 in 28.“;

(16) vstavi se naslednji člen 35a:

„Člen 35a

Poročanje o čezmejnih dejavnostih

1. Države članice zahtevajo, da investicijska podjetja in kreditne institucije, ki opravljajo investicijske storitve ali posle, pristojnemu organu svoje matične države članice, v kateri opravljajo čezmejne ■ storitve **na podlagi svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja** za več kot 50 strank, vsako leto sporočijo naslednje informacije:
  - (a) seznam držav članic gostiteljic, v katerih je investicijsko podjetje dejavno na podlagi svobode opravljanja storitev in poslov po uradnem obvestilu v skladu s členom 34(2);
  - (b) vrsto, obseg in domet opravljenih storitev in poslov, ki se izvajajo v vsaki državi članici ■ na podlagi svobode opravljanja investicijskih storitev in poslov ter pomožnih storitev;
  - (c) za vsako državo članico ■ skupno število in kategorije strank, ki ustrezajo storitvam in poslom iz točke (b), opravljenih v zadevnem obdobju, ki se konča 31. decembra, ter razčlenitev na profesionalne in neprofesionalne stranke;
  - (d) število pritožb iz člena 75, prejetih od strank in zainteresiranih strani v vsaki državi članici ■ ;
  - (e) vrsto tržnih sporočil, ki se uporabljajo v državah članicah ■ .

Pristojni organi sporočijo ESMA vse informacije, zbrane od investicijskih podjetij.

2. ESMA vzpostavi elektronsko podatkovno zbirko, ki vsebuje informacije, zbrane v skladu z odstavkom 1, in je dostopna vsem pristojnim organom.
3. ESMA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov na podlagi podrobnih informacij iz odstavka 1, ki jih morajo investicijska podjetja sporočiti pristojnim organom.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje navedenih regulativnih tehničnih standardov v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

4. ESMA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, s katerimi določi standarde za podatke in njihovo obliko, metode in ureditve prenosa, pogostost in začetni datum za informacije, o katerih je treba poročati.

ESMA te osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

5. ESMA na podlagi informacij, sporočenih v skladu z odstavkom 2, vsako leto objavi poročilo z anonimiziranimi in zbirnimi statističnimi podatki o opravljenih investicijskih storitvah in poslih, ki se izvajajo v Uniji na podlagi svobode opravljanja investicijskih storitev in poslov, ter analizo trendov.“;

(17) člen 69(2) se spremeni:

(-a) vstavi se naslednja točka:

„(ba) izvajanje rednih pregledov usklajenosti kvalitativnih in kvantitativnih značilnosti finančnega instrumenta na trgu z ustreznimi referenčnimi vrednostmi in po potrebi sprejemanje popravilnih ukrepov v skladu s členom 69a;“;

(a) vstavi se naslednja točka (ca):

„(ca) opravljanje dejavnosti prikritega nakupovanja;“;

(b) vstavi se naslednja točka (ka):

„(ka) začasna ustavitev ali prepoved tržnih sporočil ali praks, ki jih uporablja investicijsko podjetje v matični državi članici, za največ eno leto, kadar obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da je bila kršena ta direktiva ali Uredba (EU) št. 600/2014;“;

(c) vstavita se naslednji točki (v) in (w):

„(v) sprejetje vseh potrebnih ukrepov, med drugim tako, da se od tretje osebe ali drugega javnega organa zahteva začasno ali trajno izvajanje takih ukrepov, da se:

(i) odstrani vsebina ali omeji dostop do spletnega vmesnika ali odredi izrecen prikaz opozorila strankam, ki dostopajo do spletnega vmesnika;

(ii) ponudniku storitev gostovanja odredi odstranitev, onemogočenje ali omejitev dostopa do spletnega vmesnika;

(iii) registrom ali registratorjem domen odredi izbris popolnoma določenega imena domene, njegovo registracijo pa omogoči zadevnemu pristojnemu organu;

(w) zahtevanje od investicijskih podjetij, da v informativnem gradivu, vključno s tržnimi sporočili, **ki se zagotavljajo ali so dostopna neprofesionalnim strankam ali potencialnim neprofesionalnim strankam**, uporabljajo opozorila o tveganjih v zvezi s posebno tveganimi **ali kompleksnimi** finančnimi instrumenti, kadar bi lahko ti resno ogrozili zaščito vlagateljev;

(wa) uporaba tehnik in orodij za spletno zbiranje podatkov za namene spremljanja, nadzora, odkrivanja in preiskovanja.“;

(d) dodajo se naslednji pododstavki:

„Ko pristojni organ uporabi pooblastila iz točke (ka), o tem uradno obvesti ESMA. Kadar se taka ravnanja ali sporočila uporabljajo v več kot eni državi članici, ESMA na zahtevo vsaj enega pristojnega organa usklajuje ukrepe, ki jih sprejmejo pristojni organi v skladu s točko (ka).

Izvajanje pooblastil iz tega odstavka mora biti sorazmerno ter v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom, med drugim z veljavnimi procesnimi jamstvi in načeli Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Preiskovalni in izvršilni ukrepi, sprejeti v skladu s to direktivo, so primerni glede na naravo kršitve ter splošno dejansko ali morebitno škodo zaradi kršitve.“;

(17a) vstavi se naslednji člen:

„Člen 69a

Referenčne vrednosti kot nadzorna orodja

1. ESMA v skladu s členom 16-a na podlagi sektorskega testiranja ter po posvetovanju z EIOPA in pristojnimi nacionalnimi organi po potrebi oblikuje skupne evropske referenčne vrednosti za skupine primerljivih finančnih instrumentov, ki se pripravljajo in distribuirajo v več kot eni državi članici. Referenčne vrednosti predstavljajo referenčne točke za primerljive skupine naložbenih produktov, uporabljajo pa jih pristojni nacionalni organi za oceno kvalitativnih in kvantitativnih značilnosti naložbenih produktov, ki jih pripravljajo ali distribuirajo investicijska podjetja.

ESMA te referenčne vrednosti redno posodablja, pri čemer upošteva razvoj na trgu.

V posebnih primerih, ko obstajajo nacionalne posebnosti, ki neposredno vplivajo na ključne značilnosti produkta, kot so stroški, uspešnost in kvalitativne koristi, se te upoštevajo. V ta namen pristojni nacionalni organi o njih obvestijo ESMA in zagotovijo smernice o tem, kako te značilnosti vplivajo na referenčne vrednosti, vključno z navedbo razpona učinka, ki ga imajo tovrstne značilnosti produkta na skladnost z referenčnimi vrednostmi.

Kadar se naložbeni produkt pripravlja in distribuira samo v eni državi članici, za ta produkt veljajo nacionalne referenčne vrednosti, ki jih oblikuje pristojni nacionalni organ te države članice. ESMA po posvetovanju z EIOPA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov o razvoju nacionalnih referenčnih vrednosti, da se zagotovi usklajen pristop v Uniji, in te standarde redno posodablja.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.

2. Referenčne vrednosti iz odstavka 1 se uporabljajo izključno kot nadzorno orodje za pristojne nacionalne organe, da se na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju, olajša opredelitev potencialnih osamelcev med naložbenimi produkti na trgu, in da se

pristojnim nacionalnim organom omogoči, da po potrebi izvedejo nadaljnje preiskave.

V ta namen lahko pristojni nacionalni organi sodelujejo s podjetji iz zasebnega sektorja, da bi podprli njihova prizadevanja za pregled trga.

Pristojni nacionalni organi pri uporabi tega pooblastila redno preverjajo naložbene produkte na trgu in jih primerjajo z ustreznimi referenčnimi vrednostmi. Če opredelijo produkte, ki odstopajo od referenčne vrednosti, lahko od investicijskega podjetja zahtevajo, da predloži pojasnilo za to odstopanje, in če menijo, da je s pojasnilom odstopanje ustrezno utemeljeno, preiskavo zaključijo s pozitivno oceno.

Če pa menijo, da odstopanje od referenčne vrednosti s pojasnilom ni ustrezno utemeljeno, lahko od investicijskega podjetja zahtevajo, da popravi svoj pristop in izpolni zahteve glede upravljanja produktov iz člena 16-a, da se potrošniku zagotovijo predvidene kakovostne in količinske značilnosti zadevnega naložbenega produkta. Če podjetje izvede takšen popravek, pristojni nacionalni organi preiskavo zaključijo s pozitivno oceno.

Če investicijsko podjetje ne zagotovi pojasnila ali če s pojasnilom odstopanje produkta od referenčne vrednosti ni ustrezno utemeljeno in podjetje kvalitativnih in kvantitativnih značilnosti produkta ne uskladi z ustrezno referenčno vrednostjo, lahko pristojni nacionalni organi od investicijskega podjetja zahtevajo, da kot skrajni ukrep ta produkt po potrebi umakne s trga.“;

(18) v členu 70(3), točka (a), se dodajo naslednje točke (xxxvii) do (xxxxii):

„(xxxvii) člen 16a(1) do (8);

(xxxviii) člen 24(5a) do (5c) in (11a);

(xxxix) člen 24a(1) in (2) ter (6) in (7);

(xxxx) člen 24b(1), (3) in (4);

(xxxxi) člen 24c(1) do (5) in (7);

(xxxxii) člen 35a(1);“;

(19) člen 73(1) se spremeni:

(a) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Države članice zagotovijo, da pristojni organi vzpostavijo učinkovite mehanizme za omogočanje poročanja pristojnim organom o morebitnih ali dejanskih kršitvah Uredbe (EU) št. 600/2014 in nacionalnih določb, sprejetih za izvajanje te direktive, med drugim tistih, ki jih storijo podjetja brez ustreznega dovoljenja v skladu s to direktivo.“;

(b) v drugem pododstavku se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) posebne postopke za prejem poročil o morebitnih ali dejanskih kršitvah in njihovo nadaljnje spremljanje, vključno z vzpostavitvijo varnih komunikacijskih kanalov za takšna poročila. Ti postopki vključujejo tudi vzpostavitev povezave do enostavnega obrazca za prijavo, ki vsaki osebi omogoča prijavo morebitnih ali dejanskih kršitev prava Unije ali nacionalnega prava, na prvi strani spletišča vsakega pristojnega organa. Države članice od pristojnih organov zahtevajo, da brez nepotrebne odlašanja analizirajo vsa poročila, predložena prek tega obrazca za poročanje;“;

(20) člen 86 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Kadar ima pristojni organ države članice gostiteljice (za namene tega člena „organ, ki pošlje opozorilo“) utemeljene razloge za prepričanost, da investicijsko podjetje, ki na njenem ozemlju svobodno opravlja storitve, krši obveznosti, ki izhajajo iz predpisov, sprejetih v skladu s to direktivo, ali da investicijsko podjetje, ki ima na njenem ozemlju podružnico, krši obveznosti, ki izhajajo iz predpisov, sprejetih v skladu s to direktivo, glede česar pristojni organ države članice gostiteljice nima pooblastil, glede teh odkritij opozori pristojni organ matične države članice.

Informacija o takem opozorilu se posreduje ESMA. ESMA te informacije posreduje pristojnim organom vseh drugih držav članic gostiteljic, v katerih investicijsko podjetje opravlja investicijske storitve ali posle.

Pristojni organ matične države članice brez nepotrebne odlašanja in najpozneje v 30 delovnih dneh po tem, ko organ, ki pošlje opozorilo, predloži svoje ugotovitve, sprejme potrebne ukrepe ali začne potrebni upravni postopek za sprejetje takih ukrepov. Pristojni organ matične države članice potrebne informacije o vseh sprejetih ukrepih sporoči organu, ki pošlje opozorilo, ter ESMA in pristojnim organom vseh drugih držav članic, na ozemlju katerih je investicijsko podjetje dejavno.

Kadar investicijsko podjetje kljub ukrepom, ki jih sprejme pristojni organ matične države članice, ali ker se taki ukrepi izkažejo za neprimerne ali ker ni bil sprejet noben ukrep, še naprej deluje na način, ki jasno škodi interesom vlagateljev države članice gostiteljice ali pravilnemu delovanju trgov, se uporabi naslednje:

- (a) pristojni organ države članice gostiteljice, potem ko je obvestil pristojni organ matične države članice, sprejme vse ustrezne ukrepe, da bi zaščitil vlagatelje in pravilno delovanje trgov, kar vključuje možnost preprečevanja investicijskim podjetjem kršiteljem, da bi začela s katerimi koli novimi posli na njihovem ozemlju. Komisija in ESMA se brez nepotrebnih zamud obvestita o takih ukrepih, pa tudi vsi pristojni organi držav članic gostiteljic, v katerih je dejavno investicijsko podjetje kršitelj; ter
- (b) pristojni organ države članice gostiteljice lahko o zadevi obvesti ESMA, ki lahko ukrepa v skladu s pooblastili, ki so mu bila dodeljena s členom 19 Uredbe (EU) št. 1095/2010.“;

(b) vstavita se naslednja odstavka 1a in 1b:

„1a. Kadar je organ, ki pošlje opozorilo, v skladu z odstavkom 1 sprejel previdnostne ukrepe proti investicijskemu podjetju kršitelju, lahko pristojni organ katere koli druge države članice gostiteljice, kadar isto investicijsko podjetje povzroča pomisleke ali kršitve, ki so zelo podobne ali enake tistim iz ugotovitev organa, ki pošlje opozorilo, sprejme zelo podobne ali enake ukrepe v zvezi s tem podjetjem, če ima navedeni pristojni organ tudi utemeljene razloge za domnevo, da je do podobne kršitve prišlo na njegovem ozemlju.

Pristojni organ te druge države članice gostiteljice lahko to stori, ne da bi predhodno posredoval ugotovitve pristojnemu organu matične države članice, vendar o tem obvesti pristojni organ matične države članice vsaj pet delovnih dni pred sprejetjem takih previdnostnih ukrepov.

Komisija, ESMA in vsi pristojni organi držav članic gostiteljic, v katerih je dejavno investicijsko podjetje kršitelj, se brez nepotrebnih zamud obvestijo o takih ukrepih.

1b. Če v 12 mesecih eden ali več pristojnih organov držav članic gostiteljic sprejme

ukrepe v skladu s točko (a) četrtega pododstavka odstavka 1 v zvezi z enim ali več investicijskimi podjetji, ki imajo isto matično državo članico, ali če se matične države članice ne strinjajo z ugotovitvami države članice gostiteljice, lahko ESMA v skladu s členom 87a vzpostavi platformo za sodelovanje.“;

(21) vstavi se naslednji člen 87a:

„Člen 87a

Platforme za sodelovanje

1. ESMA lahko v primeru utemeljenih pomislekov glede negativnih učinkov na vlagatelje na lastno pobudo ali na zahtevo enega ali več pristojnih organov vzpostavi in usklajuje platformo za sodelovanje, da se okrepi izmenjava informacij in spodbudi sodelovanje med zadevnimi nadzornimi organi, kadar investicijsko podjetje opravlja ali namerava opravljati posle, ki temeljijo na svobodi opravljanja storitev ali svobodi ustanavljanja in kadar so ti posli pomembni za trg države članice gostiteljice. Če se platforma za sodelovanje vzpostavi na zahtevo pristojnega organa, ta pristojni organ o svojih utemeljenih pomislekih glede negativnih učinkov na vlagatelje uradno obvesti pristojni organ matične države članice.
2. Odstavek 1 ne posega v pravico zadevnih nadzornih organov, da vzpostavijo platformo za sodelovanje, kadar se o tem vsi strinjajo.
3. Vzpostavitev platforme za sodelovanje na podlagi odstavkov 1 in 2 ne posega v nadzorne pristojnosti nadzornih organov matične države članice in države članice gostiteljice, ki so določene v tej direktivi.
4. Brez poseganja v člen 35 Uredbe (EU) št. 1095/2010 zadevni pristojni organi na zahtevo ESMA pravočasno zagotovijo vse potrebne informacije.
5. Kadar se dva ali več pristojnih organov platforme za sodelovanje ne strinjata glede postopka ali vsebine ukrepa, ki ga je treba sprejeti, ali neukrepanja, lahko ESMA na zahtevo katerega koli ustreznega pristojnega organa ali na lastno pobudo pristojnim organom pomaga pri doseganju sporazuma v skladu s členom 19(1) Uredbe (EU) št. 1095/2010.
6. V primeru nesoglasja v okviru platforme in resnih pomislekov glede negativnih učinkov na vlagatelje ali glede vsebine ukrepa, ki ga je treba sprejeti, ali neukrepanja v zvezi z

investicijskim podjetjem lahko ESMA *odloči, da bo začela in usklajevala inšpekcijske preglede na kraju samem. ESMA pozove pristojni organ matične države članice ter druge zadevne pristojne organe platforme za sodelovanje, naj sodelujejo v takih skupnih inšpekcijskih pregledih na kraju samem.*“;

(22) vstavi se naslednji naslov VIa:

„NASLOV VIa
FINANČNO IZOBRAŽEVANJE

Člen 88a

Finančno izobraževanje neprofesionalnih strank in potencialnih neprofesionalnih strank

1. Države članice opredelijo in izvajajo ukrepe obveščanja in izobraževanja, da bi spodbujale in izboljšale izobraževanje in znanje potrošnikov o odgovornih investicijah pri dostopu do investicijskih ali pomožnih storitev.

Države članice pri oblikovanju izobraževalnih instrumentov za spodbujanje finančne pismenosti upoštevajo prispevek pristojnih nacionalnih organov, univerz in ustreznih deležnikov. V zvezi s tem ustrezno preučijo možnost uvedbe obveznih učnih vsebin v nacionalne šolske učne načrte.

Države članice vzpostavijo programe za financiranje potrošniških organizacij, neodvisnih organizacij vlagateljev ali delničarjev, ki podpirajo izobraževanje neprofesionalnih strank in potencialnih neprofesionalnih strank o odgovornih investicijah pri dostopu do investicijskih ali pomožnih storitev.

1a. Pristojni nacionalni organi začnejo dialog in na lastno pobudo izvajajo medsebojne strokovne preglede, da ocenijo uporabnost primerov dobre prakse za svoj nacionalni sistem.

1b. Komisija v sodelovanju z evropskimi nadzornimi organi, Evropsko investicijsko banko in Evropsko centralno banko:

- (a) spodbuja sodelovanje in izmenjavo primerov dobre prakse med državami članicami in deležniki, dejavnimi na področju izobraževanja in financ;*
- (b) določi jasne cilje glede finančne pismenosti;*
- (c) vzpostavi platformo za finančno izobraževanje in pismenost, ki jo sestavljajo predstavniki:*
  - Evropske centralne banke,*
  - Evropske investicijske banke,*
  - evropskih nadzornih organov,*
  - vsake države članice iz sektorjev izobraževanja in financ, ki jih imenujejo pristojni nacionalni organi,*
  - evropskih in nacionalnih združenj potrošnikov,*
  - evropskih združenj subjektov finančnega sektorja.*

Mednarodne organizacije ter drugi javni in zasebni deležniki so lahko povabljeni ad hoc.

Platformi predseduje Komisija. Predstavniki so imenovani za dveletni mandat z možnostjo podaljšanja.

Države članice spodbujajo in sprejmejo ukrepe za razvoj spretnosti finančne pismenosti.

Države članice do ... [Urad za publikacije: vstaviti datum = 12 mesecev po začetku veljavnosti te direktive o spremembi] in nato vsaka tri leta Komisiji poročajo o izvajanju odstavka 1. Komisija izda smernice glede obsega takih poročil.

Komisija do [Urad za publikacije: vstaviti datum = 12 mesecev po začetku veljavnosti te direktive o spremembi] in nato vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju ukrepov v zvezi z odstavkom 1, v katerem opiše primere dobre prakse, možne nadaljnje korake ter spremembe in rezultate, ugotovljene med posameznimi poročili.

1c. Države članice se spodbuja, naj:

- (a) se usklajujejo in sodelujejo pri zadevah v zvezi s finančnim*

izobraževanjem na ravni Unije, na primer z uporabo odprtih metod usklajevanja in skupnimi izmenjavami primerov dobre prakse med finančnimi ministri Unije in ministri za izobraževanje Unije ter z drugimi institucijami Unije;

(b) spodbujajo finančno izobraževanje in usposabljanje, med drugim s priložnostmi za vseživljenjsko učenje na nacionalni ravni, kot so javno-zasebna partnerstva, in s programi mentorstva.

Komisija in države članice si prizadevajo za krepitev sodelovanja na področju finančnega izobraževanja v evropskem izobraževalnem prostoru, na primer s pobudo učiteljskih akademij Erasmus+. Države članice se spodbuja, naj uporabljajo obstoječa orodja in programe financiranja EU na ravni Unije in nacionalni ravni, da bi spodbujali, podpirali in omogočili finančno izobraževanje in usposabljanje ter zagotovili vzajemno priznavanje diplom v Uniji.

Člen 88b

Finančno izobraževanje in tržna sporočila

Gradivo za finančno izobraževanje, katerega cilj je podpirati finančno pismenost posameznikov, tako da jim omogoča pridobivanje finančnih kompetenc, in ki ne promovira neposredno ali spodbuja naložb v enega ali več finančnih instrumentov ali njihovih kategorij ali posebnih investicijskih storitev, se ne šteje za tržno sporočilo za namene te direktive.“;

(23) člen 89 se nadomesti z naslednjim:

- „1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 2(3), člena 2(4), drugega pododstavka člena 4(1)(2), člena 4(2), člena 13(1), člena 16(12), člena 16-a(11), člena 16-a(12), člena 23(4), člena 24(5c), člena 24(13), člena 24b(2), člena 24c(8), člena 24d(2), člena 25(8), člena 27(9), člena 28(3), člena 30(5), člena 31(4), člena 32(4), člena 33(8), člena 35a(3), člena 35a(4), člena 52(4), člena 54(4), člena 58(6), člena 64(7), člena 65(7) in člena 79(8) se z 2. julijem 2014 prenese na Komisijo za nedoločen čas.

3. Pooblastilo iz člena 2(3), člena 2(4), drugega pododstavka člena 4(1)(2), člena 4(2), člena 13(1), člena 16(12), člena 16-a(11), člena 16-a(12), člena 23(4), člena 24(5c), člena 24(13), člena 24b(2), člena 24c(8), člena 24d(2), člena 25(8), člena 27(9), člena 28(3), člena 30(5), člena 31(4), člena 32(4), člena 33(8), člena 35a(3), člena 35a(4), člena 52(4), člena 54(4), člena 58(6), člena 64(7), člena 65(7) in člena 79(8) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je v njej določen. Sklep o preklicu ne vpliva na veljavnost delegiranih aktov, ki so že veljavni.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 2(3), členom 2(4), drugim pododstavkom člena 4(1)(2), členom 4(2), členom 13(1), členom 16(12), členom 16-a(11), členom 16-a(12), členom 23(4), členom 24(5c), členom 24(13), členom 24b(2), členom 24c(8), členom 24d(2), členom 25(8), členom 27(9), členom 28(3), členom 30(5), členom 31(4), členom 32(4), členom 33(8), členom 35a(3), členom 35a(4), členom 52(4), členom 54(4), členom 58(6), členom 64(7), členom 65(7) in členom 79(8), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v treh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot tudi Svet Komisijo obvestita, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.“;

(23a) v členu 90 se doda odstavek 5:

- „5. ***Komisija do ... [5 let po začetku veljavnosti te direktive] po posvetovanju z ESMA in pristojnimi nacionalnimi organi pripravi poročilo, v katerem oceni, ali bi bilo treba ponudnike podatkov o finančnih in nefinančnih trgih vključiti v področje uporabe te direktive. Komisija upošteva razvoj trga in ustrezne dokaze, ki jih ima na voljo. V poročilu je ocenjeno zlasti naslednje:***

- (a) razvoj števila in raznolikosti ponudnikov podatkov o finančnih in nefinančnih trgih;*
- (b) ustreznost zahtev za delovanje ponudnikov podatkov o finančnih in nefinančnih trgih s sedežem zunaj Unije v Uniji;*
- (c) delovanje trga ponudnikov podatkov o finančnih in nefinančnih trgih v Uniji, vključno z morebitnimi nasprotji interesov, in nadzor nad njim, ki ga izvaja ESMA.*

Kadar Komisija meni, da je to primerno, poročilu priloži zakonodajni predlog za spremembo te direktive.“;

(24) Priloga II se spremeni, kot je določeno v Prilogi I k tej direktivi.

(25) Doda se Priloga V, kot je določeno v Prilogi II k tej direktivi.

Člen 2

Spremembe Direktive (EU) 2016/97

Direktiva (EU) 2016/97 se spremeni:

(-1) v členu 1(6) se prvi in drugi odstavek nadomestita z naslednjim:

„Brez poseganja v razmerja znotraj skupine, kadar zavarovalni ali pozavarovalni posrednik s sedežem v tretji državi opravlja dejavnosti distribucije zavarovalnih ali pozavarovalnih produktov v imenu registriranega zavarovalnega ali pozavarovalnega posrednika v Uniji, ki deluje v njegovem imenu ali je tesno povezan s takim zavarovalnim ali pozavarovalnim posrednikom iz tretje države, države članice zahtevajo, da zavarovalni in pozavarovalni posredniki, registrirani v tretji državi, ustanovijo podružnico na njihovem ozemlju in zaprosijo za registracijo v skladu s členom 3, da začnejo in opravljajo dejavnosti distribucije zavarovalnih ali pozavarovalnih produktov, kot so opredeljene v členu 2(1), točki (1) in (2), v zadevni državi članici. V zvezi z delovanjem razmerij znotraj skupine države članice zagotovijo, da vsak registrirani zavarovalni ali pozavarovalni posrednik, ki deluje v imenu zavarovalnega ali pozavarovalnega posrednika v tretji državi ali je z njim tesno povezan in ki pristojnemu organu matične države članice ne more dokazati:

- (a) med postopkom registracije v skladu s členom 3 ali na podlagi rednega pregleda veljavnosti registracije v skladu s členom 3(4), peti pododstavek, da ima v tej državi članici ustrezno raven gospodarske prisotnosti, in sicer da ima ustrezno znanje in usposobljenost za ustrezno opravljanje svojih nalog in izpolnjevanje svojih obveznosti v skladu s členom 3(4),*

četrty pododstavek, in členom 10(1), v tej državi članici ne sme začeti in opravljati dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov, kot so opredeljene v členu 2(1), točka 1, ali če je že registriran v tej državi članici, se izbriše iz registra v skladu s členom 3(4), šesti pododstavek; ter

(b) brez poseganja v primere, v katerih se pristojnemu organu matične države članice v skladu s pododstavkom (i) dokaže ustrezna raven gospodarske prisotnosti, ustanovitve podružnice zavarovalnega ali pozavarovalnega posrednika s sedežem v tretji državi z glavnim namenom zagotavljanja dejavnosti distribucije zavarovalnih ali pozavarovalnih produktov.“;

(1) člen 2(1) se spremeni:

(a) v točki 4 se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) zadevni zavarovalni produkti ne pokrivajo tveganj življenjskega zavarovanja ali zavarovanja odgovornosti, razen kritja tveganj zavarovanja odgovornosti, ki dopolnjuje blago ali storitev, ki jo posrednik ponuja v okviru glavne poklicne dejavnosti;“;

(b) točka 8 se nadomesti z naslednjim:

„(8) ‚distributer zavarovalnih produktov‘ pomeni vsakega zavarovalnega posrednika, posrednika dopolnilnih zavarovanj ali zavarovalnico, ki opravlja dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov;“;

(c) dodajo se naslednje točke 19 do 22:

„(19) ‚elektronska oblika‘ pomeni vsak trajen nosilec podatkov, ki ni papir;

(20) ‚trženjsko sporočilo‘ pomeni vsako razkritje informacij, razen razkritja, ki se zahteva s pravom Unije ali nacionalnim pravom, ali razen gradiva za finančno izobraževanje iz člena 16b, ki neposredno ali posredno promovira zavarovalne produkte ali neposredno ali posredno spodbuja naložbe v zavarovalne naložbene produkte, in ki:

(a) ga pripravi zavarovalnica ali zavarovalni posrednik ali tretja oseba, ki jo taka zavarovalnica ali zavarovalni posrednik nagradi ali spodbudi z nedenarnim nadomestilom;

(b) se pripravi za fizične ali pravne osebe;

(c) se pripravi v kakršni koli obliki in na kakršen koli način;

(20a) ‚finančni vplivnež‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki opravlja dejavnost komercialnega vplivanja z mobilizacijo svoje priljubljenosti, pri čemer javnosti z elektronskimi sredstvi in za kakršno koli plačilo, kot je opredeljeno v členu 2, točki (5), Delegirane uredbe (EU) 2017/565, posreduje vsebine, katerih namen je neposredno ali posredno spodbujati finančne produkte ali pogodbe;

(21) ‚trženjska praksa‘ pomeni vsako strategijo, uporabo orodja ali tehnike, ki jo uporablja zavarovalnica ali zavarovalni posrednik ali katera koli tretja oseba, ki jo zavarovalnica ali zavarovalni posrednik nagradi ali spodbudi z nedenarnim nadomestilom, za:

- (a) neposredno ali posredno razširjanje trženjskih sporočil;
- (b) pospešitev ali izboljšanje dosega in učinkovitosti trženjskih sporočil;
- (c) kakršno koli promoviranje zavarovalnic, zavarovalnih posrednikov ali zavarovalnih produktov;

(22) ‚spletni vmesnik‘ pomeni vsako programsko opremo, vključno s spletnim mestom, njegovim delom ali aplikacijo, ***vključno z mobilno aplikacijo.***“;

(2) člen 3 se spremeni:

(-a) v odstavku 4 se četrti odstavek nadomesti z naslednjim:

„Matične države članice zagotovijo, da je registracija zavarovalnih in pozavarovalnih posrednikov ter posrednikov dopolnilnih zavarovanj pogojena z izpolnjevanjem ustreznih zahtev iz člena 10, vključno z zahtevo, da ima zavarovalni ali pozavarovalni posrednik ustrezno raven gospodarske prisotnosti v zvezi z razmerjem znotraj skupine s podružnico registriranega zavarovalnega ali pozavarovalnega posrednika v tretji državi v skladu s členom 1(6).“;

(a) v odstavku 4, šesti pododstavek, se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

„Kadar je primerno, matična država članica o morebitnem izbrisu nemudoma obvesti državo članico gostiteljico.“;

(b) v odstavku 5 se doda naslednji pododstavek:

„Kadar se registracija zavrne ali kadar je zavarovalni posrednik, pozavarovalni posrednik ali posrednik dopolnilnih zavarovanj izbrisan iz registra, pristojni organ svojo odločitev sporoči vlagatelju ali zadevnemu zavarovalnemu posredniku, pozavarovalnemu posredniku ali

posredniku dopolnilnih zavarovanj v dobro obrazloženem dokumentu in obvesti EIOPA o razlogih za tako zavrnitev registracije ali izbris iz registra.“;

(c) vstavi se naslednji odstavek 5a:

„5a. EIOPA pripravi seznam vseh zavarovalnih posrednikov, pozavarovalnih posrednikov ali posrednikov dopolnilnih zavarovanj, ki jim je pristojni organ zavrnil registracijo ali jih izbrisal iz registra, in ga da na voljo pristojnim organom.

Seznam iz prvega pododstavka po potrebi vsebuje informacije o storitvah ali dejavnostih, za katere je vsak zavarovalni posrednik, pozavarovalni posrednik ali posrednik dopolnilnih zavarovanj zaprosil za registracijo, ter razloge za zavrnitev registracije ali izbris iz registra in se redno posodablja.“;

(d) v odstavku 7 se dodajo naslednji pododstavki:

„Države članice zagotovijo, da pristojni organi pri sprejemanju odločitve o odobritvi ali zavrnitvi registracije zavarovalnemu ali pozavarovalnemu posredniku ali posredniku dopolnilnih zavarovanj, ki je pravna oseba, ohranjajo celovitost notranjega trga.

Kadar ima zavarovalni posrednik ali posrednik dopolnilnih zavarovanj, ki je pravna oseba, sedež v isti državi članici kot registrirani sedež, vendar opravlja ali izvaja naložbene dejavnosti samo v drugih državah članicah, države članice zagotovijo, da zavarovalni posrednik ali posrednik dopolnilnih zavarovanj zadostno razume tveganja in pravne zahteve, ki veljajo zanj ali njegove stranke, ter deluje v skladu s pravom Unije in načeli notranjega trga, pri čemer podjetjem, ki opravljajo čezmejne storitve, v skladu s temi načeli ne nalagajo omejitev.

Države članice zagotovijo, da pristojni organ matične države članice pri ocenjevanju izpolnjevanja prvega pododstavka sodeluje s pristojnim organom države članice gostiteljice.“;

(3) člen 5 se spremeni:

- (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Pristojni organ države članice gostiteljice, ki utemeljeno meni, da zavarovalni posrednik, pozavarovalni posrednik ali posrednik dopolnilnih zavarovanj, ki na podlagi načela svobode opravljanja storitev deluje na ozemlju države članice gostiteljice, krši obveznosti, ki izhajajo iz določb, sprejetih na podlagi te direktive, o tem *brez nepotrebnega odlašanja* obvesti pristojni organ matične države članice.

Pristojni organ države članice gostiteljice obvesti EIOPA o tem, da je matično državo članico obvestil o svojem mnenju. EIOPA te informacije posreduje pristojnim organom vseh drugih držav članic gostiteljic, v katerih zavarovalni posrednik, pozavarovalni posrednik ali posrednik dopolnilnih zavarovanj deluje na podlagi načela svobode opravljanja storitev.

Po oceni informacij, prejetih v skladu s prvim pododstavkom, pristojni organ matične države članice po potrebi čim prej in najpozneje v 30 delovnih dneh po prejemu sporočila pristojnega organa države članice gostiteljice sprejme ustrezne ukrepe za odpravo nepravilnosti. O vseh sprejetih ukrepih obvesti pristojni organ države članice gostiteljice. Pristojni organ matične države članice pristojnemu organu države članice gostiteljice in pristojnim organom vseh drugih držav članic, na ozemlju katerih zavarovalni posrednik, pozavarovalni posrednik ali posrednik dopolnilnih zavarovanj deluje na podlagi načela svobode opravljanja storitev, sporoči vse ustrezne informacije o sprejetem ukrepu.

Kadar kljub ukrepom, ki jih sprejme pristojni organ matične države članice, ali če so ti neustrezni ali pomanjkljivi, zavarovalni posrednik, pozavarovalni posrednik ali posrednik dopolnilnih zavarovanj s svojim delovanjem še naprej povzroča nedvomno in obsežno škodo interesom potrošnikov države članice ali urejenemu delovanju zavarovalniških in pozavarovalniških trgov, lahko nadzorni organ države članice gostiteljice, potem ko je obvestil pristojni organ matične države članice, sprejme ustrezne ukrepe za preprečitev nadaljnjih nepravilnosti, vključno s tem, da, kolikor je nujno potrebno, temu posredniku prepreči nadaljnje opravljanje novih poslov na njenem ozemlju.“;

- (b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„Pristojni organi države članice gostiteljice zadevnemu zavarovalnemu posredniku, pozavarovalnemu posredniku ali posredniku dopolnilnih zavarovanj v dobro obrazloženem dokumentu sporočijo vse ukrepe, sprejete v skladu z odstavkoma 1 in 2, ter o teh ukrepih

nemudoma uradno obvestijo pristojni organ matične države članice. Pristojni organ države članice gostiteljice o teh ukrepih uradno obvesti tudi Komisijo, EIOPA in pristojne organe držav članic gostiteljic, v katerih zavarovalni posrednik, pozavarovalni posrednik ali posrednik dopolnilnih zavarovanj deluje na podlagi načela svobode opravljanja storitev.“;

(c) doda se naslednji odstavek 4:

„4. Če v 12 mesecih dva ali več pristojnih organov držav članic gostiteljic sprejme ukrepe v skladu z odstavkom 1 v zvezi z enim ali več zavarovalnimi posredniki, pozavarovalnimi posredniki ali posredniki dopolnilnih zavarovanj, ki imajo isto matično državo članico, ali če se matična država članica ne strinja z ugotovitvami države članice gostiteljice, lahko EIOPA v skladu s členom 12b vzpostavi platformo za sodelovanje.“;

(4) vstavi se naslednji člen 9a:

„Člen 9a

Poročanje o čezmejnih dejavnostih

1. Države članice zahtevajo, da distributerji zavarovalnih produktov pristojnemu organu svoje matične države članice, v kateri opravljajo **čezmejne dejavnosti na podlagi načela svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja** za več kot 50 strank, vsako leto sporočijo naslednje informacije:

- (a) seznam držav članic gostiteljic, v katerih distributer zavarovalnih produktov deluje na podlagi načela svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja;
- (b) obseg in domet dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov, ki se izvajajo v vsaki državi članici ■ ;
- (c) vrsto zavarovalnih produktov, ki se distribuirajo v vsaki državi članici ■ ;
- (d) za vsako državo članico ■ skupno število strank za ustrezno obdobje, ki se konča 31. decembra;
- (e) število pritožb, prejetih od strank in zainteresiranih strani v vsaki državi članici ■ .

Pristojni organi sporočijo EIOPA vse informacije, ki jih v skladu s prvim pododstavkom sporočijo distributerji zavarovalnih produktov.

2. EIOPA vzpostavi elektronsko podatkovno zbirko, ki vsebuje informacije, sporočene v skladu z drugim pododstavkom odstavka 1. Ta podatkovna zbirka je dostopna vsem pristojnim organom.
3. EIOPA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov v zvezi s podrobnostmi informacij iz odstavka 1.

EIOPA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1094/2010.

4. EIOPA pripravi osnutke izvedbenih tehničnih standardov, s katerimi določi standarde za podatke in njihovo obliko, metode in ureditve prenosa, pogostost in začetni datum za informacije, o katerih je treba poročati in ki jih je treba sporočiti v skladu z odstavkom 1.

EIOPA navedene osnutke izvedbenih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členom 15 Uredbe (EU) št. 1094/2010.

5. EIOPA na podlagi informacij, sporočenih v skladu z odstavkom 2, vsako leto objavi poročilo z anonimiziranimi in zbirnimi statističnimi podatki o dejavnostih distribucije zavarovalnih produktov, ki se izvajajo v Uniji na podlagi načela svobode opravljanja storitev, ter analizo trendov.“;

(5) člen 10 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Matične države članice zagotovijo, da imajo distributerji zavarovalnih in pozavarovalnih produktov ter zaposleni v zavarovalnicah in pozavarovalnicah, ki opravljajo dejavnosti distribucije zavarovalnih ali pozavarovalnih produktov, potrebno znanje in usposobljenost za ustrezno opravljanje svojih nalog in izpolnjevanje svojih obveznosti.

V okviru razmerja znotraj skupine s podružnico registriranega zavarovalnega ali pozavarovalnega posrednika v tretji državi pristojni organ matične države članice oceni,

ali ima registrirani zavarovalni ali pozavarovalni posrednik ustrezno raven gospodarske prisotnosti v matični državi članici v skladu s členom 1(6), tako da preuči, ali ima zavarovalni ali pozavarovalni posrednik, vključno z njegovimi zaposlenimi, kadar je zavarovalni ali pozavarovalni posrednik pravna oseba, ustrezno znanje in sposobnost, da lahko ustrezno opravlja svoje naloge in izpolnjuje svoje obveznosti.“;

(b) odstavek 2 se spremeni:

(i) prvi, drugi in tretji pododstavek se nadomestijo z naslednjim:

„Matične države članice zagotovijo, da zavarovalni in pozavarovalni posredniki, zaposleni v zavarovalnicah in pozavarovalnicah ter zaposleni pri zavarovalnih in pozavarovalnih posrednikih ohranjajo in posodablajo svoje znanje in usposobljenost z rednim poklicnim razvojem in usposabljanjem, vključno s posebnim usposabljanjem, kadar zavarovalnice ali pozavarovalnice in posredniki ponujajo nove zavarovalne produkte ali storitve.

Za namene prvega pododstavka države članice vzpostavijo in objavijo mehanizme za učinkovito nadziranje ter ocenjevanje znanja in sposobnosti zavarovalnih in pozavarovalnih posrednikov, zaposlenih v zavarovalnicah in pozavarovalnicah ter zaposlenih pri zavarovalnih posrednikih, kot je določeno v Prilogi I, ki temeljijo na vsaj 15 urah poklicnega usposabljanja ali razvoja *med delovnim časom* letno, pri tem pa upoštevajo naravo prodajanih produktov, vrsto distributerja, njihovo vlogo in dejavnosti, ki jih opravljajo pri distributerju zavarovalnih ali pozavarovalnih produktov. *Z mehanizmi se zlasti določi, v katerih primerih je treba na podlagi ocene znanja in usposobljenosti od zaposlenega ali posrednika zahtevati, da poleg najmanj 15 ur letno opravijo dodatne ure poklicnega usposabljanja in razvoja. Pristojni nacionalni organi dodelijo ustrezno število ur poklicnega usposabljanja zaposlenih v zavarovalnicah in pozavarovalnicah ter zavarovalnih in pozavarovalnih posrednikov, ki zagotavljajo svetovanje o zavarovalnih naložbenih produktih, za pridobitev minimalnega potrebnega znanja o trajnostnih naložbah, ki prispevajo k okoljskemu ali socialnemu cilju, vključno s tem, kako upoštevati in vključiti dejavnike trajnostnosti in preference strank glede trajnostnosti v svetovalne postopke.*

Za male posrednike, ki distribuirajo finančne instrumente in zavarovalne naložbene

produkte, lahko države članice določijo posebne zahteve glede števila ur poklicnega usposabljanja.

Matične države članice zahtevajo, da se skladnost z merili iz Priloge I ter vsakoletno uspešno dokončanje stalnega poklicnega usposabljanja in razvoja dokazujeta s spričevalom *ali katerim koli drugim dokumentom, ki ga priznava Unija ali država članica.*“;

(ii) vstavi se naslednji pododstavek:

„Na Komisijo se prenese pooblastilo za spremembo te direktive s sprejetjem delegiranih aktov v skladu s členom 38, da se po potrebi pregledajo zahteve iz Priloge I.“;

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Zavarovalni in pozavarovalni posredniki imajo poklicno odškodninsko zavarovanje za celotno ozemlje Unije ali drugo primerljivo jamstvo za odgovornost, ki izhaja iz poklicne malomarnosti, in sicer v višini najmanj **1 564 610** EUR za vsak zahtevek in skupno **2 315 610** EUR letno za vse zahtevke, razen če je to zavarovanje ali primerljivo jamstvo že zagotovila zavarovalnica, pozavarovalnica ali drugo podjetje, v čigar imenu zavarovalni ali pozavarovalni posrednik deluje ali za katerega je zavarovalni ali pozavarovalni posrednik pooblaščen, ali pa je to podjetje prevzelo polno odgovornost za delovanje posrednika.“;

(d) v odstavku 6 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) pogoj, da ima posrednik stalno finančno zmogljivost v višini 4 % letne vsote prejetih premij, pri čemer je najnižji znesek 18 750 EUR;“;

(6) v členu 12(3) se dodajo naslednji pododstavki:

„Pooblastila iz prvega stavka prvega pododstavka zajemajo pooblastilo za:

(a) dostop do katerega koli dokumenta ali drugih podatkov v kakršni koli obliki, za katere pristojni organ meni, da bi lahko bili pomembni in potrebni za izvajanje njegovih nalog in za prejem ali izdelavo kopije teh dokumentov ali podatkov;

- (b) zahtevanje zagotovitve informacij od katere koli osebe in, če je treba, vabljenje in zaslišanje osebe za pridobitev informacij;
- (ba) *izvajanje rednih pregledov usklajenosti kvalitativnih in kvantitativnih značilnosti zavarovalnih naložbenih produktov na trgu z ustreznimi referenčnimi vrednostmi in po potrebi sprejemanje popravnih ukrepov v skladu s členom 12a te direktive;***
- (c) opravljanje inšpekcijskih pregledov ali preiskav na kraju samem;
- (d) opravljanje dejavnosti prikritega nakupovanja;
- (e) zahtevanje zamrznitve in/ali zasega sredstev;
- (f) zahtevanje začasne prepovedi poklicne dejavnosti;
- (g) zahtevanje od revizorjev zavarovalnic ali zavarovalnih posrednikov, da posredujejo informacije;
- (h) predložitev zadev v kazenski pregon;
- (i) omogočanje revizorjem ali izvedencem, da opravijo preverjanja ali preiskave;
- (j) začasno ustavitev ali prepoved trženjskih sporočil ali praks, ki se uporabljajo v njihovi državi članici, za največ eno leto, kadar obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da je bila ta direktiva kršena;
- (k) zahtevanje začasnega ali trajnega prenehanja prakse ali ravnanja, za katerega pristojni organ meni, da je v nasprotju z določbami, sprejetimi pri izvajanju te direktive, in preprečitev, da bi se taka praksa ali ravnanje ponovilo;
- (l) sprejemanje vseh drugih vrst ukrepov za zagotovitev, da zavarovalnice in zavarovalni posredniki še naprej izpolnjujejo pravne zahteve;
- (m) začasno ustavitev ali prepoved distribucije zavarovalnega naložbenega produkta;
- (n) začasno ustavitev distribucije zavarovalnega naložbenega produkta, če zavarovalnica ali zavarovalni distributer ni ravnal v skladu s členom 25;
- (o) zahtevanje, da se iz upravnega odbora zavarovalnice ali zavarovalnega distributerja odstrani fizična oseba;
- (p) sprejetje vseh potrebnih ukrepov, med drugim tako, da se od tretje osebe ali drugega javnega organa zahteva začasno ali trajno izvajanje takih ukrepov, da se:

- (i) odstrani vsebina ali omeji dostop do spletnega vmesnika ali odredi izrecen prikaz opozorila strankam, ki dostopajo do spletnega vmesnika;
  - (ii) ponudniku storitev gostovanja odredi odstranitev, onemogočenje ali omejitev dostopa do spletnega vmesnika;
  - (iii) registrom ali regulatorjem domen odredi izbris popolnoma določenega imena domene, njegovo registracijo pa omogoči zadevnemu pristojnemu organu;
- (q) naložitev obveznosti uporabe opozoril o tveganju za zavarovalne naložbene produkte **in po potrebi osnovnih naložbenih možnosti** v informativnem gradivu, vključno s trženjskimi sporočili, ki se nanašajo na posebno tvegane zavarovalne naložbene produkte in po potrebi na **osnovne naložbene možnosti**, kadar bi lahko ti produkti in **osnovne naložbene možnosti** resno ogrozili zaščito vlagateljev.
- (qa) uporabo tehnik in orodij za spletno zbiranje podatkov za namene spremljanja, nadzora, odkrivanja in preiskovanja.**

Ko pristojni organ uporabi pooblastila iz točke (j), o tem uradno obvesti EIOPA. Kadar se taka ravnanja ali sporočila uporabljajo v več kot eni državi članici, EIOPA na zahtevo vsaj enega pristojnega organa usklajuje ukrepe, ki jih sprejmejo pristojni organi v skladu s točko (j).

Izvajanje pooblastil iz tega odstavka mora biti sorazmerno ter v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom, med drugim z veljavnimi procesnimi jamstvi in načeli Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Preiskovalni in izvršilni ukrepi, sprejeti v skladu s to direktivo, so primerni glede na naravo kršitve ter splošno dejansko ali morebitno škodo zaradi kršitve.“;

(6a) vstavi se naslednji člen:

„Člen 12-a

Referenčne vrednosti kot nadzorna orodja

1. EIOPA v skladu s členom 25 na podlagi sektorskega testiranja ter po posvetovanju z ESMA in pristojnimi nacionalnimi organi po potrebi razvije skupne evropske referenčne vrednosti za skupine primerljivih zavarovalnih naložbenih produktov, ki se pripravljajo in distribuirajo v več kot eni državi članici. Referenčne vrednosti predstavljajo referenčne točke za primerljive skupine zavarovalnih naložbenih produktov, uporabljajo pa jih pristojni nacionalni organi za oceno kvalitativnih in kvantitativnih značilnosti zavarovalnih naložbenih produktov, ki jih pripravljajo

ali distribuirajo zavarovalnice in zavarovalni posredniki.

EIOPA te referenčne vrednosti redno posodablja, pri čemer upošteva razvoj na trgu.

V posebnih primerih, ko obstajajo nacionalne posebnosti, ki neposredno vplivajo na ključne značilnosti produkta, kot so stroški, uspešnost in kvalitativne koristi, se te upoštevajo. V ta namen pristojni nacionalni organi o njih obvestijo EIOPA in zagotovijo smernice o tem, kako te značilnosti vplivajo na referenčne vrednosti, vključno z navedbo razpona učinka, ki ga imajo tovrstne značilnosti produkta na skladnost z referenčnimi vrednostmi.

Kadar se zavarovalni naložbeni produkt pripravlja in distribuira samo v eni državi članici, za ta produkt veljajo nacionalne referenčne vrednosti, ki jih razvije pristojni nacionalni organ te države članice. EIOPA po posvetovanju z ESMA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov o razvoju nacionalnih referenčnih vrednosti, da se zagotovi usklajen pristop v Uniji, in te standarde redno posodablja.

EIOPA te osnutke regulativnih tehničnih standardov predloži Komisiji do ... [18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1094/2010.

2. Referenčne vrednosti iz odstavka 1 se uporabljajo izključno kot nadzorno orodje za pristojne nacionalne organe, da se na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju, olajša opredelitev potencialnih osamelcev med zavarovalnimi naložbenimi produkti na trgu, in da se pristojnim nacionalnim organom omogoči, da po potrebi izvedejo nadaljnje preiskave.

V ta namen lahko pristojni nacionalni organi sodelujejo s podjetji iz zasebnega sektorja, da bi podprli njihova prizadevanja za pregled trga.

Pristojni nacionalni organi pri uporabi tega pooblastila redno preverjajo zavarovalne naložbene produkte na trgu in jih primerjajo z ustreznimi referenčnimi vrednostmi. Če opredelijo produkte, ki odstopajo od referenčne vrednosti, lahko od zavarovalnice ali zavarovalnega posrednika zahtevajo, da predloži pojasnilo za to odstopanje, in če menijo, da je s pojasnilom odstopanje ustrezno utemeljeno, preiskavo zaključijo s pozitivno oceno.

Če pa menijo, da odstopanje od referenčne vrednosti ni bilo ustrezno utemeljeno s pojasnilom,

lahko od zavarovalnice ali zavarovalnega posrednika zahtevajo, da popravi svoj pristop in izpolni zahteve glede nadzora in upravljanja produktov iz člena 25 te direktive, da se potrošniku zagotovijo predvidene kakovostne in količinske značilnosti zadevnega produkta. Če podjetje ali posrednik izvede takšen popravek, pristojni nacionalni organi preiskavo zaključijo s pozitivno oceno.

Če zavarovalnica ali zavarovalni posrednik ne zagotovi pojasnila ali če s pojasnilom odstopanje produkta od referenčne vrednosti ni utemeljeno in zavarovalnica ali zavarovalni posrednik kvalitativnih in kvantitativnih značilnosti produkta ne uskladi z ustrežno referenčno vrednostjo, lahko pristojni nacionalni organi od zavarovalnice ali zavarovalnega posrednika zahtevajo, da kot skrajni ukrep ta produkt umakne s trga.“;

(7) vstavita se naslednja člena 12a in 12b:

„Člen 12a

Sodelovanje in izmenjava informacij z EIOPA

1. Pristojni organi za namene te direktive sodelujejo z EIOPA.
2. Pristojni organi brez nepotrebnega odlašanja zagotovijo EIOPA vse informacije, ki jih ta potrebuje za opravljanje svojih nalog v skladu s to direktivo.

Člen 12b

Platforme za sodelovanje

1. EIOPA lahko v primeru utemeljenih pomislekov glede negativnih učinkov na imetnike polic na lastno pobudo ali na zahtevo enega ali več pristojnih organov vzpostavi in usklajuje platformo za sodelovanje, da se okrepi izmenjava informacij in spodbudi sodelovanje med zadevnimi nadzornimi organi, kadar distributer zavarovalnih ali pozavarovalnih produktov izvaja ali namerava izvajati dejavnosti, ki temeljijo na svobodi opravljanja storitev ali svobodi ustanavljanja, *ali kadar proizvajalec zavarovanj distribuira ali namerava distribuirati produkte v drugi državi članici z uporabo distributerjev zavarovanj, registriranih v državi članici gostiteljici*, in kadar so te dejavnosti pomembne za trg države članice gostiteljice. Če se platforma za sodelovanje vzpostavi na zahtevo pristojnega organa, ta pristojni organ o svojih utemeljenih pomislekih glede negativnih učinkov na vlagatelje uradno obvesti pristojni organ matične države članice.

2. Odstavek 1 ne posega v pravico zadevnih nadzornih organov, da vzpostavijo platformo za sodelovanje, kadar se o tem vsi strinjajo.
3. Vzpostavitev platforme za sodelovanje na podlagi odstavkov 1 in 2 ne posega v nadzorne pristojnosti nadzornih organov matične države članice in države članice gostiteljice, ki so določene v tej direktivi.
4. Brez poseganja v člen 35 Uredbe (EU) št. 1094/2010 zadevni pristojni organi na zahtevo EIOPA pravočasno zagotovijo vse potrebne informacije.
5. Kadar se dva ali več pristojnih organov platforme za sodelovanje ne strinjata glede postopka ali vsebine ukrepa, ki ga je treba sprejeti, ali neukrepanja, lahko EIOPA na zahtevo katerega koli ustreznega pristojnega organa ali na lastno pobudo pristojnim organom pomaga pri doseganju sporazuma v skladu s členom 19(1) Uredbe (EU) št. 1094/2010.
6. V primeru nesoglasja v okviru platforme in resnih pomislekov glede negativnih učinkov na imetnike polic ali glede vsebine ukrepa, ki ga je treba sprejeti, ali neukrepanja v zvezi z zavarovalnico ali pozavarovalnico lahko EIOPA ***na lastno pobudo odloči, da bo začela in usklajevala skupne inšpekcijske preglede na kraju samem. V tem primeru EIOPA pozove pristojni organ*** matične države članice ***ter druge zadevne pristojne organe platforme za sodelovanje, naj sodelujejo v takih skupnih inšpekcijskih pregledih*** na kraju samem.“;

(8) člen 14 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 14

Pritožbe

Države članice zagotovijo, da distributerji zavarovalnih in pozavarovalnih produktov vzpostavijo ustrezne postopke in ureditve, vključno z elektronskimi komunikacijskimi kanali, za zagotovitev, da se pritožbe strank in drugih zainteresiranih strani, zlasti združenj potrošnikov, ustrezno obravnavajo ter da ni omejitev za stranke in druge zainteresirane strani, ki uveljavljajo svoje pravice po tej direktivi. Ti postopki in ureditve strankam in drugim zainteresiranim stranem omogočajo, da vložijo pritožbe in prejmejo odgovore v istem jeziku, v katerem je bilo posredovano komunikacijsko gradivo ali kateri koli pogodbeni dokumenti. V vseh primerih pritožniki prejmejo odgovore v 40 delovnih dneh.“;

(9) vstavita se naslednja člena 16a in 16b:

„Člen 16a

Finančno izobraževanje strank

1. Države članice opredelijo in izvajajo ukrepe obveščanja in izobraževanja, da bi spodbujale in izboljšale izobraževanje in znanje strank o odgovornem nakupu zavarovalnih produktov pri dostopu do zavarovalnih ali pomožnih storitev.

Države članice pri oblikovanju izobraževalnih instrumentov za spodbujanje finančne pismenosti upoštevajo prispevek pristojnih nacionalnih organov, univerz in ustreznih deležnikov. V zvezi s tem preučijo možnost uvedbe obveznih učnih vsebin v nacionalne šolske učne načrte.

Države članice lahko vzpostavijo programe za financiranje potrošniških organizacij in neodvisnih organizacij vlagateljev ali delničarjev, ki podpirajo izobraževanje neprofesionalnih strank in potencialnih neprofesionalnih strank o odgovornih investicijah pri dostopu do investicijskih ali pomožnih storitev.

1a. Pristojni nacionalni organi začnejo dialog in na lastno pobudo izvajajo medsebojne strokovne preglede, da ocenijo uporabnost primerov dobre prakse za svoj nacionalni sistem.

1b. Komisija v sodelovanju z evropskimi nadzornimi organi, Evropsko investicijsko banko in Evropsko centralno banko:

(a) spodbuja sodelovanje in izmenjavo primerov dobre prakse med državami članicami in deležniki, dejavnimi na področju izobraževanja in financ;

(b) določi jasne cilje glede finančne pismenosti;

(c) vzpostavi platformo za finančno izobraževanje in pismenost, ki jo sestavljajo

predstavniki:

- Evropske centralne banke,*
- Evropske investicijske banke,*
- evropskih nadzornih organov,*
- vsake države članice iz sektorjev izobraževanja in financ, ki jih imenujejo pristojni nacionalni organi,*
- evropskih in nacionalnih združenj potrošnikov,*
- evropskih združenj subjektov finančnega sektorja.*

Mednarodne organizacije ter drugi javni in zasebni deležniki so lahko povabljeni ad hoc.

Platformi predseduje Komisija. Predstavniki so imenovani za dveletni mandat z možnostjo podaljšanja.

Države članice spodbujajo in sprejmejo ukrepe za razvoj spretnosti finančne pismenosti.

Države članice do ... [Urad za publikacije: vstaviti datum = 12 mesecev po začetku veljavnosti te direktive o spremembi] in nato vsaka tri leta Komisiji poročajo o izvajanju odstavka 1. Komisija izda smernice glede obsega takih poročil.

Komisija do ... [Urad za publikacije: vstaviti datum = 12 mesecev po začetku veljavnosti te direktive o spremembi] in nato vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju ukrepov v zvezi z odstavkom 1, v katerem opiše primere dobre prakse, možne nadaljnje korake ter spremembe in rezultate, ugotovljene med posameznimi poročili.

1c. Države članice se spodbuja, naj:

(a) se usklajujejo in sodelujejo pri zadevah v zvezi s finančnim izobraževanjem na ravni Unije, na primer z uporabo odprtih metod usklajevanja in skupnimi izmenjavami primerov dobre prakse med finančnimi ministri Unije in ministri za izobraževanje Unije ter z drugimi institucijami Unije;

(b) spodbujajo finančno izobraževanje in usposabljanje, med drugim s priložnostmi za vseživljenjsko učenje na nacionalni ravni, kot so na primer javno-zasebna partnerstva, ali s programi mentorstva.

Komisija in države članice si prizadevajo za krepitev sodelovanje na področju finančnega izobraževanja v evropskem izobraževalnem prostoru, na primer s pobudo učiteljskih akademij Erasmus+. Države članice se spodbuja, naj uporabljajo obstoječa orodja in programe financiranja Unije na ravni Unije in nacionalni ravni, da bi spodbujali, podpirali in omogočili finančno izobraževanje in usposabljanje ter zagotovili vzajemno priznavanje diplom v Evropski uniji.

1d. Države članice pri oblikovanju izobraževalnih instrumentov za spodbujanje finančne pismenosti upoštevajo prispevek pristojnih nacionalnih organov, univerz in ustreznih deležnikov.

Člen 16b

Finančno izobraževanje strank in trženjska sporočila

Gradivo za finančno izobraževanje, katerega cilj je podpirati finančno pismenost posameznikov, tako da jim omogoča pridobivanje finančnih kompetenc, in ki ne neposredno promovira ali spodbuja naložb v enega ali več zavarovalnih produktov ali njihovih kategorij ali posebnih zavarovalnih storitev, se ne šteje za trženjsko sporočilo za namene te direktive.“;

(10) v členu 17 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da so vse informacije v zvezi s predmetom te direktive, vključno s trženjskimi sporočili, poštene, jasne in nezavajajoče.

Trženjska sporočila so jasno prepoznavna kot taka, pri čemer je v njih jasno označena

zavarovalnica ali distributer zavarovalnih produktov, odgovoren za njihovo vsebino in distribucijo, ne glede na to, ali sporočilo neposredno ali posredno pripravi ta zavarovalnica ali distributer zavarovalnih produktov.“;

(11) člen 18 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 18 Splošne informacije, ki jih je treba zagotoviti stranki 1. Države članice zagotovijo, da se stranki pravočasno, preden se zaveže z zavarovalno pogodbo ali ponudbo, sporočijo naslednje informacije o zavarovalnici, ki je stranka predlagane pogodbe:

- (a) ime zavarovalnice in njena pravna oblika;
- (b) če je zavarovalna pogodba predlagana na podlagi pravice do ustanavljanja ali svobode opravljanja storitev, državo članico, v kateri je sedež zavarovalnice, in po potrebi podružnica, ki predlaga pogodbo;
- (c) naslov sedeža in, kadar je potrebno, podružnice, ki predlaga pogodbo;
- (d) informacije, da ima zavarovalnica dovoljenje v skladu s členom 14 Direktive 2009/138/ES, pristojni nacionalni organ, ki je izdal dovoljenje, in način za preverjanje dovoljenja;
- (e) sklic na poročilo o solventnosti in finančnem položaju, kot določeno v členu 51 Direktive 2009/138/ES, ki stranki omogoča enostaven dostop do teh informacij.

2. Če zavarovalno pogodbo predlaga zavarovalni posrednik, ta zavarovalni posrednik stranki pravočasno, preden se ta zaveže s pogodbo ali ponudbo, sporoči naslednje dodatne informacije:

- (a) ime zavarovalnega posrednika, njegovo pravno obliko in naslov ter dejstvo, da je zavarovalni posrednik;
- (b) če zavarovalni posrednik deluje na podlagi pravice do ustanavljanja ali svobode opravljanja storitev, državo članico, v kateri je sedež zavarovalnega posrednika, in po potrebi podružnico, ki predlaga pogodbo;
- (c) ali zavarovalni posrednik svetuje o predlagani zavarovalni pogodbi;

- (d) postopke iz člena 14, ki strankam in drugim zainteresiranim stranem omogočajo vložitev pritožb glede zavarovalnih posrednikov in glede postopkov za izvensodno reševanje pritožb in odškodninskih postopkov iz člena 15;
  - (e) register, v katerega je vpisan zavarovalni posrednik, in na kakšen način je možno njegovo registracijo preveriti;
  - (f) ali zavarovalni posrednik zastopa stranko ali dela za in v imenu zavarovalnice.
3. Če zavarovalno pogodbo predlaga zavarovalnica, ta zavarovalnica pravočasno, preden se stranka zaveže s pogodbo ali ponudbo, stranki sporoči naslednje dodatne informacije:
- (a) ime zavarovalnice, njeno pravno obliko in naslov ter dejstvo, da je zavarovalnica, če to še ni bilo sporočeno v skladu z odstavkom 1, točka (a);
  - (b) ali svetuje o predlagani zavarovalni pogodbi;
  - (c) postopke iz člena 14, ki strankam in drugim zainteresiranim stranem omogočajo vložitev pritožb glede zavarovalnice in glede postopkov za izvensodno reševanje pritožb in odškodninskih postopkov iz člena 15;
  - (d) informacije, da ima zavarovalnica dovoljenje v skladu s členom 14 Direktive 2009/138/ES, pristojni nacionalni organ, ki je izdal dovoljenje, in način za preverjanje dovoljenja, razen če je bilo to že sporočeno v skladu z odstavkom 1, točka (d);
  - (e) ali je zavarovalnica proizvajalec predlagane pogodbe ali pa predlagano pogodbo distribuira v imenu druge zavarovalnice.“;

(12) člen 19 se spremeni:

- (a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„**Razkritja**“;

- (b) odstavek 1 se spremeni:

- (i) uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:

„Države članice zagotovijo, da posrednik pravočasno, preden se stranka zaveže z zavarovalno pogodbo ali ponudbo, stranki zagotovi najmanj vse spodaj našete

informacije:“;

(ii) v točki (c) se uvodno besedilo nadomesti z naslednjim:

„v zvezi z zavarovalnimi produkti, razen zavarovalnih naložbenih produktov, ali:“;

(iii) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) naravo prejetega plačila v zvezi z zavarovalno pogodbo, zlasti ali deluje:

(i) na podlagi honorarja, to je plačila, ki ga plača neposredno stranka;

(ii) na podlagi kakršne koli provizije, to je plačila, ki je že zajeto v zavarovalno premijo;

(iii) na podlagi drugega plačila, vključno s katero koli ekonomsko koristjo, ki se ponudi ali plača v zvezi z zavarovalno pogodbo, ali

(iv) na podlagi kombinacije plačil iz točk (i), (ii) in (iii).“;

(iv) točka (e) se črta;

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice zagotovijo, da zavarovalnica pravočasno, preden se stranka zaveže z zavarovalno pogodbo ali ponudbo, stranko obvesti o naravi plačila, ki ga prejmejo njeni zaposleni v zvezi z zavarovalno pogodbo.“;

(13) člen 20 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„1. Preden se stranka zaveže z zavarovalno pogodbo ali ponudbo, distributer zavarovalnih produktov na podlagi informacij, ki jih je prejel od stranke, opredeli zahteve in potrebe stranke ter stranki na podlagi objektivnih informacij o zavarovalnem produktu na razumljiv način omogoči sprejetje informirane odločitve.“;

(b) odstavki 3, 4 in 5 se nadomestijo z naslednjim:

„3. Kadar zavarovalni posrednik, ki distribuira zavarovalne produkte, ki niso zavarovalni naložbeni produkti, stranko obvesti, da opravlja svetovanje na podlagi poštene in osebne analize, to svetovanje utemelji z analizo dovolj velikega števila zavarovalnih

pogodb, ki so na trgu na voljo, da lahko na podlagi tega da priporočilo v skladu s strokovnimi merili glede tega, katera zavarovalna pogodba bi bila primerna za zadovoljitev potreb stranke.

4. Distributer zavarovalnih produktov pravočasno, preden se stranka zaveže z zavarovalno pogodbo ali ponudbo, ne glede na to, ali je zagotovil svetovanje ali ne, in ne glede na to, ali je zavarovalni produkt del paketa iz člena 24 te direktive, stranki zagotovi zadevne informacije o zavarovalnem produktu v razumljivi obliki, da ji omogoči sprejetje informirane odločitve, pri čemer upošteva kompleksnost zavarovalnega produkta in vrsto stranke.
5. V zvezi z distribucijo produktov neživljenjskih zavarovanj, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2009/138/ES, in produktov življenjskih zavarovanj, navedenih v Prilogi II k Direktivi 2009/138/ES, razen zavarovalnih naložbenih produktov *in produktov življenjskih zavarovanj v smislu člena 2(1), točka (17)(c) do (e)*, se informacije iz odstavka 4 tega člena neprofesionalnim strankam zagotovijo v obliki standardiziranega dokumenta z informacijami o zavarovalnem produktu na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov.“;

(c) odstavek 8 se spremeni:

- (i) uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:

„Za produkte neživljenjskega zavarovanja dokument z informacijami o zavarovalnem produktu vsebuje naslednje informacije:“;

- (ii) doda se naslednja točka (j):

„(j) pravo, ki se uporablja za pogodbo, kadar stranki nimata izbire prava ali, kadar lahko stranki izbereta pravo, ki se uporablja za pogodbo, pravo, za katero zavarovalnica predlaga, da se izbere, in pristojno jurisdikcijo.“;

(d) vstavi se naslednji odstavek 8a:

„8a. Za produkte življenjskega zavarovanja, ki niso zavarovalni naložbeni produkti *in produkti življenjskega zavarovanja v smislu člena 2(1), točka (17)(c) do (e)*, dokument z informacijami o zavarovalnem produktu vsebuje naslednje informacije:

- (a) informacije o vrsti zavarovanja;

- (b) povzetek zavarovalnega kritja, vključno s podrobnostmi o zavarovalnih koristih in možnostih ter okoliščinah, ki bi jih sprožile, in po potrebi povzetek izključenih tveganj;
  - (c) način plačila premij in trajanje plačil;
  - (d) informacije o premijah za vsako korist, za glavne koristi in za dodatne koristi, kjer je to ustrezno;
  - (e) po potrebi način izračuna in delitev bonusov;
  - (f) glavne izjeme, ko ni mogoče podati zahteve;
  - (g) obveznosti na začetku pogodbe;
  - (h) obveznosti med trajanjem pogodbe;
  - (i) obveznosti v primeru vložitve zahtevka;
  - (j) navedbo gotovinskih in drugih izplačil in obseg, do katerega so zjamčene;
  - (k) informacije o pravici do odstopa od pogodbe v skladu s členom 186 Direktive 2009/138/ES, zlasti podrobnosti o rokih in pogojih za uveljavljanje te pravice;
  - (l) splošne informacije o davčnih pravilih, ki se uporabljajo za zadevno vrsto zavarovalne police;
  - (m) čas trajanja zavarovalne pogodbe, vključno z datumi začetka in konca veljavnosti pogodbe;
  - (n) sredstvo za odstop od pogodbe;
  - (o) pravo, ki se uporablja za pogodbo, kadar stranki nimata izbire prava ali, kadar lahko stranki izbereta pravo, ki se uporablja za pogodbo, pravo, za katero zavarovalnica predlaga, da se izbere, in pristojno jurisdikcijo.“;
- (e) odstavek 9 se spremeni:
- (i) v prvem pododstavku se „odstavek 8“ nadomesti z „odstavek 8a“;
  - (ii) v drugem pododstavku se „23. februar 2017“ nadomesti z „[DATUM SE DOLOČI V SKLADU Z DATOM SPREJETJA]“;

(14) v členu 22(1) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Informacij iz členov 18, 19 in 20 ni treba zagotoviti, če distributer zavarovalnih produktov opravlja distribucijo v zvezi z zavarovanjem velikih nevarnosti ali s strankami, ki izpolnjujejo merila za profesionalne stranke, kot so opredeljene v členu 4(1), točka 10, Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta*.“

---

* Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).“;

(15) člen 23 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 23

Elektronska distribucija in drugi trajni nosilci podatkov

1. Distributerji zavarovalnih produktov strankam zagotovijo vse informacije, ki se zahtevajo s to direktivo, v elektronski obliki.

Z odstopanjem od prvega pododstavka distributerji zavarovalnih produktov na zahtevo neprofesionalne stranke informacije iz prvega pododstavka zagotovijo brezplačno na papirju.

2. Distributerji zavarovalnih produktov neprofesionalne stranke obvestijo, da imajo možnost brezplačnega prejemanja informacij na papirju.
3. Distributerji zavarovalnih produktov obstoječe neprofesionalne stranke obvestijo, da imajo možnost, da še naprej brezplačno prejemajo informacije na papirju ali da jih prejemajo samo v elektronski obliki. Distributerji zavarovalnih produktov obvestijo obstoječe neprofesionalne stranke, da se bo po najmanj osmih tednih zgodil samodejni prehod na elektronsko obliko, če v tem osemtedenskem obdobju ne bodo zahtevale nadaljnjega zagotavljanja informacij na papirju. Obstoječih neprofesionalnih strank, ki informacije iz odstavka 1 že prejemajo v elektronski obliki, ni treba obveščati.

4. EIOPA **ob upoštevanju zahtev druge obstoječe zakonodaje** po posvetovanju z ESMA ter na podlagi potrošniškega in sektorskega testiranja do [dve leti po začetku veljavnosti direktive o spremembi] pripravi in redno posodablja smernice, s katerimi določi prikaz informacij, zagotovljenih v elektronski obliki, na način, primeren za povprečno stranko, ki so ji informacije namenjene.

Smernice iz prvega pododstavka določajo:

- (a) predstavitev in obliko digitalnih razkritij ob upoštevanju različnih modelov in kanalov, ki jih distributerji zavarovalnih produktov lahko uporabijo za obveščanje svojih strank;
- (b) potrebne zaščitne ukrepe za zagotovitev enostavnega krmarjenja in dostopnosti informacij, ne glede na napravo, ki jo uporablja stranka;
- (c) potrebne zaščitne ukrepe za zagotovitev, da stranke enostavno pridobivajo informacije in lažje shranjujejo informacije na trajnem nosilcu podatkov.“;

(16) člen 25 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 25

Nadzor produktov ter zahteve glede upravljanja

1. Matična država članica proizvajalca zahteva, da zavarovalnice, pa tudi posredniki, ki pripravljajo finančne instrumente za prodajo strankam, vzpostavijo, vzdržujejo, vodijo in pregledujejo postopke za odobritev vsakega zavarovalnega produkta ali za pomembne prilagoditve obstoječih zavarovalnih produktov pred njihovim trženjem ali distribucijo strankam (v nadaljnjem besedilu: postopek odobritve produkta).

Postopek odobritve produkta mora biti sorazmeren in primeren glede na naravo zavarovalnega produkta. Postopek odobritve produkta vsebuje vse naslednje:

- (a) specifikacijo opredeljenega ciljnega trga za vsak zavarovalni produkt;
- (b) jasno opredelitev ciljev in potreb ciljnega trga;
- (c) oceno, ali je zavarovalni produkt ustrezno zasnovan za izpolnjevanje ciljev in potreb ciljnega trga;

- (d) oceno vseh ustreznih tveganj za opredeljeni ciljni trg in tega, ali je predvidena distribucijska strategija skladna z opredeljenim ciljnim trgom;
- (e) razumne ukrepe za zagotovitev, da se zavarovalni produkt distribuira na opredeljenem ciljnim trgu;
- (f) v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti, **ki so na voljo neprofesionalnim strankam**, jasno **oceno ter opis kvantitativnih in kvalitativnih značilnosti finančnega zavarovalnega produkta, vključno z:**
  - (i) **vsemi stroški in dajatvami, povezanimi s produktom;**
  - (ii) **oceno, ali so ti stroški in dajatve upravičeni glede na dejansko nastale stroške in dajatve pri oblikovanju, upravljanju in distribuciji produkta, in sorazmerni (postopek oblikovanja cen), ob upoštevanju ciljev in potreb ciljnega trga, značilnosti, ciljev, strategije in uspešnosti produkta ter jamstev in zavarovalnega kritja biometričnih in drugih tveganj** ;
  - (iii) **dodatnimi značilnostmi produkta in storitvami, ki lahko vplivajo na vrednost in koristi, zagotovljene vlagateljem. Kadar zavarovalni produkt ponuja vrsto osnovnih naložbenih možnosti, je treba te zahteve izpolniti tudi na ravni vsake naložbene možnosti;**
- (g) v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti oceno tveganja, da stranke, ki pripadajo ciljnemu trgu, napačno razumejo glavne značilnosti, stroške in tveganja zavarovalnega naložbenega produkta.

Za namene drugega pododstavka, točka (a), proizvajalec v okviru opredelitve ciljnega trga oceni vrsto strank, ki jim je produkt namenjen, znanje in raven izkušenj, ki so potrebni za razumevanje produkta, zmožnost kritja izgub, dovoljeno tveganje in ali produkt ciljnemu trgu omogoča:

- (a) **nemoteno upravljanje kratkoročnih financ za zadovoljevanje kratkoročnih potreb;**
- (b) **blaženje gospodarskih pretresov ali**
- (c) **doseganje prihodnjih dolgoročnih ciljev.**

Postopek odobritve produkta zagotavlja, da zavarovalnice in posredniki pri pripravi zavarovalnih produktov instrumentov upoštevajo najboljše interese strank ter predvidene denarne in nedenarne koristi za stranko.

Zavarovalnice in posredniki redno pregledujejo zavarovalne produkte, ki jih pripravljajo, pri čemer upoštevajo vse dogodke ali tveganja, ki bi lahko bistveno vplivala na opredeljeni ciljni trg, da ocenijo, ali je zavarovalni produkt še skladen s cilji, potrebami in značilnostmi ciljnega trga.

1a. Zavarovalnice in posredniki zagotovijo, da se v poročila o skladnosti, namenjena upravljalnemu organu, sistematično vključujejo informacije o zavarovalnem produktu, ki ga je pripravilo podjetje, vključno z informacijami o distribucijski strategiji ter predvidenih denarnih in nedenarnih koristih za stranke v zvezi z zavarovalnim produktom. Na zahtevo dajo poročila na voljo pristojnemu organu.

3. Zavarovalnice in posredniki, ki pripravljajo zavarovalne produkte, razumejo in redno pregledujejo zavarovalne produkte, ki jih ponujajo, pri čemer upoštevajo vse dogodke ali tveganja, ki bi lahko bistveno vplivala na opredeljeni ciljni trg, ter ocenijo, ali je produkt še skladen s cilji in potrebami opredeljenega ciljnega trga in ali je načrtovana distribucijska strategija še ustrezna.

Zavarovalnice in posredniki, ki pripravljajo zavarovalne produkte, dajo distributerjem na voljo vse informacije o zavarovalnem produktu in postopku odobritve produkta, potrebne za popolno razumevanje tega produkta in elementov, ki se upoštevajo v postopku odobritve produkta, vključno s popolnimi in točnimi podatki o vseh stroških in dajatvah, **značilnostih, ciljih, strategiji in uspešnosti** zavarovalnega produkta.

V primeru zavarovalnih naložbenih produktov informacije, ki so na voljo distributerjem, vsebujejo vse elemente iz točk (f) in (g) tretjega pododstavka odstavka 1, vse nadaljnje ustrezne podatke in pojasnilo, ki kaže, da so stroški in dajatve upravičeni in sorazmerni ter da produkt izpolnjuje cilje in potrebe strank, ki pripadajo ciljnemu trgu.

5. Distributer zavarovanih produktov, ki ponuja ali priporoča zavarovalne produkte, ki jih ne pripravlja, uredi vse potrebno za pridobitev informacij iz drugega pododstavka odstavka 3 in razumevanje lastnosti ter opredeljenega ciljnega trga vsakega takega zavarovalnega produkta, ***vkjučno z denarnimi in nedenarnimi koristmi, ki so pomembne za ciljni trg, pa tudi za zagotovitev, da zavarovalnica in posrednik upoštevata najboljše interese ciljnega trga.***

5a. Zavarovalni posredniki ali zavarovalnice, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte:

- (a) zagotovijo, da pridobijo in v celoti razumejo informacije iz tretjega pododstavka odstavka 3;
- (b) določijo in količinsko opredelijo vse nadaljnje stroške in dajatve, zlasti stroške distribucije, ki jih proizvajalec še ni upošteval pri izračunu skupnih stroškov in dajatev, ***vključno z vstopnimi stroški, izstopnimi stroški in plačili tretjih oseb, ki jih prejme in zadrži distributer;***
- (c) ocenijo, ali so skupni stroški in dajatve, ***ki nastanejo pri distribuciji produkta, vključno s stroški in dajatvami, povezanimi s svetovanjem stranki,*** upravičeni in sorazmerni glede na cilje in potrebe ciljnega trga (postopek oblikovanja cen);
- (ca) ocenijo dodatne značilnosti produkta in storitve, ki lahko vplivajo na vrednost in koristi, zagotovljene vlagateljem.***

Distributer zavarovalnici ali zavarovalnemu posredniku, ki pripravlja zavarovalni naložbeni produkt, redno zagotavlja vse ustrezne informacije o rezultatih postopka oblikovanja cen. Če distributer ugotovi, da obstajajo stroški in dajatve, zlasti stroški distribucije, ki jih proizvajalec v postopku oblikovanja cen ni v celoti upošteval, o tem nemudoma obvesti proizvajalca.

6a. ***Države članice zagotovijo, da zavarovalnice in posredniki, ki pripravljajo ali distribuirajo zavarovalni naložbeni produkt, pri izpolnjevanju zahtev glede nadzora in upravljanja produktov upoštevajo naslednje:***

- (a) da so stroški in dajatve, povezani z zavarovalnim naložbenim produktom, združljivi s cilji, potrebami in značilnostmi ciljnega trga;***

(b) Kadar zavarovalnice in posredniki pripravljajo ali distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, ki spadajo v opredelitev paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje iz člena 4(1) Uredbe (EU) št. 1286/2014, v skladu s tem odstavkom izvedejo analizo skupin primerljivih subjektov. Distributerji se lahko pri tej oceni oprejo na proizvajalčevo analizo skupine primerljivih subjektov.

Proizvajalec in distributer zavarovalnega naložbenega produkta, ki spada v opredelitev paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje v skladu s členom 4(1) Uredbe (EU) št. 1286/2014, izvedeta ocenjevanje zavarovalnega produkta glede na skupine primerljivih subjektov.

Zavarovalnice in zavarovalni posredniki, ki proizvajajo zavarovalne naložbene produkte, poleg tega pri pregledu obstoječih zavarovalnih produktov, ki spadajo v opredelitev paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje v skladu s členom 4(1) Uredbe (EU) št. 1286/2014, izvedejo analizo pretekle uspešnosti glede na primerljive subjekte.

Zavarovalnice in zavarovalni posredniki, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, poleg tega izvedejo analizo stroškov storitev primerljivih subjektov na podlagi notranje analize ustreznih primerljivih subjektov na trgu.

Ocenjevanje glede na skupino primerljivih subjektov se izvede na podlagi skupine primerljivih subjektov, ki jo opredelijo zavarovalnice in posredniki. Zavarovalnice in zavarovalni posredniki utemeljijo in dokumentirajo izbiro in opredelitev skupine primerljivih subjektov. Če produkt spada v opredelitev KNPVP iz člena 1(2) Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta ali AIS iz člena 4(1), točka (a), Direktive 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta, lahko skupina primerljivih subjektov temelji na ustreznem evropskem klasifikacijskem sistemu skladov v skladu s členom 14(1f) Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta ali členom 12(1f) Direktive 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta.

EIOPA do ... [12 mesecev po začetku veljavnosti te direktive o spremembi] pripravi smernice o postopku in merilih, ki jih zavarovalnice in zavarovalni posredniki uporabljajo za izvedbo ocenjevanja skupine primerljivih subjektov, ter te smernice redno posodablja.

- 7. Zavarovalnica ali zavarovalni posrednik ■, ki pripravlja ali distribuira zavarovalne naložbene produkte, dokumentira vse opravljene ocene in jih na zahtevo predloži ustreznemu*

pristojnemu organu, vključno z utemeljitvijo in dokazom o sorazmernosti stroškov in dajatev v zvezi z zavarovalnim naložbenim produktom.

V skladu z informacijami, ki jih je treba razkriti na podlagi člena 29 te direktive, zavarovalnica ali zavarovalni posrednik, ki pripravlja ali distribuira zavarovalni naložbeni produkt, ki spada v opredelitev paketnih naložbenih produktov za male vlagatelje v skladu s členom 4(1) Uredbe (EU) št. 1286/2014, pristojnim organom sporoči podrobnosti o stroških in dajatvah v zvezi s katerim koli zavarovalnim naložbenim produktom, namenjenim malim vlagateljem, po potrebi vključno z morebitnimi stroški distribucije, ki so vključeni v stroške zavarovalnega naložbenega produkta, in stroški v zvezi z distribucijo svetovanja. Pristojni organi take podatke brez nepotrebnega odlašanja posredujejo EIOPA.

EIOPA po posvetovanju z ESMA in pristojnimi organi ter po sektorskem testiranju pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov za uporabo zahtev iz tega odstavka, da se določi naslednje:

- (a) v skladu z informacijami, ki jih je treba razkriti na podlagi člena 29, vsebina in vrsta podatkov, ki jih je treba sporočiti matičnim organom na podlagi obstoječih obveznosti razkritja in poročanja;*
- (b) oblike, pogostost in začetni datum za poročanje o informacijah v skladu z zahtevami o razkrivanju informacij na podlagi člena 29.*

EIOPA te osnutku regulativnih tehničnih standardov predloži Komisiji do ... [18 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov iz prvega pododstavka v skladu s členi 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1094/2010.

7a. Zavarovalnica, ki pripravi in ponuja ali priporoča zavarovalni naložbeni produkt, lahko vzpostavi en postopek oblikovanja cen v zvezi z obema fazama – pripravo in distribucijo.

I

9. *EIOPA do ... [12 mesecev po začetku veljavnosti te direktive o spremembij] pripravi smernice za opredelitev meril za ugotavljanje, ali so stroški in dajatve upravičeni in sorazmerni, ter te smernice redno posodablja.*

11. Politike, postopki in ureditve iz tega člena ne posegajo v druge zahteve v okviru te direktive, tudi ne v zahteve v zvezi z razkritjem, primernostjo ali ustreznostjo, prepoznavanjem in obvladovanjem nasprotja interesov ter plačili tretjih oseb.

12. Ta člen se ne uporablja za zavarovalne produkte, ki so namenjeni zavarovanjem za velika tveganja.“;

13. *Države članice do ... [pet let po datumu začetka uporabe te direktive o spremembij] Komisiji in ESMA sporočijo vse ustrezne informacije v zvezi z izvajanjem tega člena. Komisija in ESMA lahko od pristojnih nacionalnih organov zahtevata dodatne informacije.*

Komisija na podlagi teh informacij, ki jih zagotovijo države članice, v posvetovanju z ESMA in EIOPA izvede oceno dejanskega izvajanja tega člena ter zlasti oceni:

(a) ali so učinki okrepljenih zahtev glede upravljanja produktov iz tega člena omogočili izboljšanje stroškovne učinkovitosti za državljane;

(b) učinek ustreznih določb te direktive na morebitna nasprotja interesov, povezana s spodbudami, gibanje stroškov, splošno raven naložb malih vlagateljev na kapitalskih trgih, varstvo potrošnikov in ustreznost pravil o distribuciji;

(c) izvajanje ukrepov v zvezi s finančno pismenostjo.

Če ocena, ki jo izvede Komisija, pokaže, da izvajanje novih zahtev glede upravljanja produktov iz tega člena ne prinaša pozitivnih sprememb za potrošnike, Komisija svojemu poročilu po potrebi priloži zakonodajni predlog za spremembo te direktive.“;

(17) člen 26 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 26

Področje uporabe dodatnih zahtev

„To poglavje vzpostavlja zahteve, ki so dodatne zahtevam za distribucijo zavarovalnih produktov, kadar se distribucija zavarovalnih produktov izvaja v zvezi s prodajo zavarovalnih naložbenih produktov.

Zavarovalne naložbene produkte lahko distribuirajo samo:

- (a) zavarovalni posredniki;
- (b) zavarovalnice.“;

(18) vstavi se naslednji člen 26a:

„Člen 26a

Trženjska sporočila in prakse

1. Z odstopanjem od člena 17(2) države članice zagotovijo, da so trženjska sporočila jasno prepoznavna kot taka in da je v njih jasno opredeljen zavarovalni posrednik ali zavarovalnica, odgovorna za njihovo vsebino in distribucijo, ne glede na to, ali sporočilo neposredno ali posredno pripravi zavarovalni posrednik ali zavarovalnica.
2. Države članice zagotovijo, da se trženjska sporočila v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti razvijajo, oblikujejo in zagotavljajo na pošten, jase in nezavajajoč način, ki je uravnotežen v smislu predstavitve koristi in tveganj ter primeren v smislu vsebine in distribucijskih kanalov za ciljno skupino in, kadar je povezan s specifičnim zavarovalnim naložbenim produktom, za ciljni trg, opredeljen v skladu s členom 25(1).

V vseh trženjskih sporočilih v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti so pregledno in jedrnato predstavljene bistvene značilnosti zavarovalnih naložbenih produktov, na katere se nanašajo.

Informacije so glede na značilnosti medija dostopne prek gnezdnega prikaza, z drsnim pomikanjem po zaslonu, prek kode QR ali na podobne načine.

Predstavitev bistvenih značilnosti zavarovalnih naložbenih produktov v trženjskih sporočilih zagotavlja, da mali vlagatelji zlahka razumejo ključne značilnosti zavarovalnih naložbenih produktov in glavna tveganja, povezana z njimi.

3. Države članice zagotovijo, da se trženjske prakse razvijajo in uporabljajo pošteno in nezavajajoče ter da so primerne za ciljno skupino. ***Države članice zagotovijo, da zavarovalnice in zavarovalni posredniki, ki izvajajo profiliranje posameznikov za namene tega odstavka, v celoti spoštujejo Uredbo (EU) 2016/679.***

4. Kadar proizvajalec zavarovalnega naložbenega produkta pripravi in zagotavlja trženjsko sporočilo, ki ga uporablja distributer, je odgovoren za vsebino takega trženjskega sporočila in njegovo posodobitev. Distributer je odgovoren za uporabo tega trženjskega sporočila in zagotovi, da se uporablja samo za opredeljeni ciljni trg in v skladu z distribucijsko strategijo, opredeljeno za ta ciljni trg.

Če zavarovalnica ali zavarovalni posrednik, ki ponuja ali priporoča zavarovalne naložbene produkte, ki jih ne pripravlja, organizira pripravo svojega trženjskega sporočila, je v celoti odgovoren za ustreznost njegove vsebine ter njegovo posodabljanje in uporabo v skladu z opredeljenim ciljnim trgom.

4a. Če zavarovalnica ali zavarovalni posrednik uporablja storitve finančnega vplivneža:

(a) s finančnim vplivnežem sklene pisni sporazum, ki določa naravo in obseg dejavnosti, ki jo bo izvajal v imenu zavarovalnice ali zavarovalnega posrednika;

(b) pristojnemu organu na zahtevo predloži podatke o identiteti in kontaktne podatke vseh finančnih vplivnežev, katerih storitve uporablja;

(c) redno preverja, ali je dejavnost finančnih vplivnežev, katerih storitve uporablja, skladna z odstavki 1 do 4.

5. Države članice zagotovijo, da zavarovalnice in zavarovalni posredniki svojemu upravljalnemu organu predložijo letna poročila o uporabi trženjskih sporočil in strategij za trženjske prakse, o izpolnjevanju ustreznih obveznosti v zvezi s trženjskimi sporočili in praksami po tej direktivi ter o vseh opaženih nepravilnostih in predlaganih rešitvah.

6. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni nacionalni organi pravočasno in učinkovito ukrepajo v zvezi s kakršnim koli trženjskim sporočilom, ***ki se razširja na njihovem ozemlju***, ali trženjsko prakso, ***ki se izvaja na njihovem ozemlju in*** ne izpolnjuje zahtev iz odstavkov 1, 2 in 3.

7. Države članice zagotovijo, da zavarovalnice in zavarovalni posredniki vodijo evidenco vseh svojih trženjskih sporočil o zavarovalnih naložbenih produktih, ***ki so bila posredovana neprofesionalnim strankam ali potencialnim neprofesionalnim strankam***, ali trženjskih sporočil, ***ki so bila posredovana neprofesionalnim strankam ali potencialnim neprofesionalnim strankam***, ki jih zanje pripravi katera koli tretja oseba, ki je nagrajena ali spodbujena z nedenarnim nadomestilom.

Take evidence se hranijo ***vsaj za obdobje trajanja razmerja med zavarovalnico ali zavarovalnim posrednikom in stranko. Če je trajanje pogodbe več kot sedem let, se hranijo le evidence bistvenih informacij.***

Zavarovalnica ali zavarovalni posrednik lahko na zahtevo pristojnega organa te evidence ponovno pridobi.

Evidence iz prvega pododstavka vsebujejo vse naslednje:

- (a) vsebino trženjskega sporočila;
- (b) podrobnosti o nosilcu podatkov, uporabljenem za trženjsko sporočilo;
- (c) datum in trajanje trženjskega sporočila, vključno z ustreznim časom njegovega začetka in konca;
- (d) ciljne segmente strank ali dejavnike profiliranja;
- (e) države članice, v katerih je trženjsko sporočilo na voljo;
- (f) identiteto katere koli tretje osebe, ki sodeluje pri razširjanju trženjskega sporočila.

Evidence o taki identiteti iz točke (f) vsebujejo pravna imena, registrirane sedeže, kontaktne podatke in po potrebi uporabniška imena zadevnih fizičnih ali pravnih oseb v družbenih medijih.

8. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranega akta v skladu s členom 38 za dopolnitev te direktive z določitvijo:
- (a) bistvenih značilnosti zavarovalnih naložbenih produktov, ki jih je treba razkriti v vseh trženjskih sporočilih, namenjenih neprofesionalnim strankam ali potencialnim neprofesionalnim strankam, ter vseh drugih ustreznih meril za zagotovitev, da so te

bistvene značilnosti navedene na vidnem mestu in zlahka dostopne povprečnemu neprofesionalnemu vlagatelju, ne glede na komunikacijsko sredstvo;

- (b) pogojev, ki jih morajo izpolnjevati trženjska sporočila in trženjske prakse v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti, da bi bili pošteni, jasni, nezavajajoči, uravnoteženi v smislu predstavitve prednosti, **stroškov** in tveganj ter primerni v smislu vsebine in distribucijskih kanalov za ciljno skupino ali, kjer je ustrezno, ciljni trg.“;

- (19) v členu 28 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„Kadar organizacijski ali administrativni ukrepi, ki jih v skladu s členom 27 sprejme zavarovalni posrednik ali zavarovalnica za obvladovanje nasprotja interesov, niso dovolj za razumno zagotovitev, da bo nevarnost škodovanja interesom strank preprečena, zavarovalni posrednik ali zavarovalnica stranki nedvoumno in pravočasno razkrije splošno naravo ali vire nasprotja interesov, preden se stranka zaveže z zavarovalno pogodbo ali ponudbo.“;

- (20) člen 29 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 29

Informacije za stranke in imetnike zavarovalnih polic

1. Brez poseganja v člen 18 ter člen 19(1) in (2) države članice zagotovijo, da zavarovalni posredniki in zavarovalnice, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, strankam **ali potencialnim strankam** pravočasno, preden se zavežejo z zavarovalno pogodbo ali ponudbo, zagotovijo ustrezne informacije v prilagojeni obliki o zavarovalnih naložbenih produktih, ki so tem strankam predlagani. Te informacije vsebujejo vse naslednje:

- (a) kadar se nudi svetovanje;
- (i) ali se svetovanje opravlja neodvisno;
- (ii) ali svetovanje temelji na širši ali ožji analizi različnih vrst zavarovalnih naložbenih produktov in, kadar je primerno, osnovnih naložbenih **možnosti**, zlasti pa, ali je nabor omejen na produkte in sredstva, ki jih proizvajajo ali zagotavljajo

subjekti, ki so tesno povezani z zavarovalnim posrednikom ali zavarovalnico ali so z njo v kakšnem drugem pravnem ali gospodarskem razmerju, kot je pogodbeno razmerje, ki je tako tesno, da bi lahko ogrozilo neodvisnost svetovanja;

(iii) ali bo zavarovalni posrednik ali zavarovalnica stranki redno zagotavljala oceno primernosti zavarovalnega naložbenega produkta, ki se priporoči tej stranki;

(iv) kadar zavarovalni posrednik ali zavarovalnica zagotavlja neodvisno svetovanje neprofesionalni stranki, ali je nabor priporočenih zavarovalnih naložbenih produktov omejen samo na dobro razpršene, nekompleksne (kot je navedeno v členu 30(3)) in stroškovno učinkovite zavarovalne naložbene produkte;

■

- (b) opis glavnih značilnosti predlaganega zavarovalnega naložbenega produkta in, kadar je primerno, vseh priporočenih osnovnih naložbenih *možnosti* in naložbenih strategij, vključno z ustreznimi smernicami in opozorili o tveganjih, povezanih z zavarovalnimi naložbenimi produkti in, kadar je primerno, s priporočenimi osnovnimi naložbenimi *možnostmi* ali v zvezi z določenimi naložbenimi strategijami, ki se upoštevajo pri navedenem produktu;
- (c) informacije o predlaganem zavarovalnem kritju, vključno s podrobnostmi o zavarovalnih koristih in možnostih ter okoliščinah, ki bi jih sprožile, in, kadar je primerno, povzetek izključenih tveganj in izjem, ko ni mogoče podati zahteve;
- (d) informacije o vseh neposrednih in posrednih stroških, povezanih dajatvah in plačilih tretjih oseb, vključno z vsemi stroški in dajatvami v zvezi z distribucijo zavarovalnega naložbenega produkta ter stroški svetovanja, kadar je primerno, in o tem, kako lahko stranka plača produkt in o trajanju plačil;
- (e) pravo, ki se uporablja za pogodbo, in pristojno jurisdikcijo;
- (f) splošne informacije o davčnih pravilih, ki se uporabljajo za zadevno vrsto zavarovalnega naložbenega produkta.

Informacijam iz točke (d) prvega pododstavka se priloži ustrezna razlaga o vplivu stroškov,

dajatev in kakršnih koli plačil tretjih oseb na pričakovani donos, in sicer v standardiziranem jeziku, ki ga neprofesionalna stranka razume.

Države članice zagotovijo, da zavarovalni posredniki in zavarovalnice informacije o vseh stroških, dajatvah in plačilih tretjih oseb iz točke (d) prvega pododstavka predložijo v zbirni obliki, da lahko stranka razume celoten strošek in kumulativni učinek na donos investicije. Celoten strošek se izrazi v denarnem smislu in odstotkih, izračunanih za obdobje trajanja zavarovalnega naložbenega produkta. Zavarovalni posredniki in zavarovalnice **stranke izrecno obvestijo o njihovi pravici, da zahtevajo** razčlemba teh informacij po postavkah, **in na zahtevo stranke predložijo tako razčlemba.**

Če razkritja plačil tretjih oseb ni mogoče določiti pred sklenitvijo pogodbe, se stranki jasno razkrije metoda izračuna tega zneska na način, ki je za neprofesionalno stranko izčrpen in natančen. Zavarovalni posredniki in zavarovalnice svojim strankam zagotovijo tudi informacije o točnem znesku plačil tretjih oseb, ki so bila prejeta ali plačana naknadno.

Plačila tretjih oseb, ki jih zavarovalni posrednik ali zavarovalnica plača ali prejme v zvezi z zagotavljanjem ali distribucijo zavarovalnega naložbenega produkta, se razčlenijo ločeno. Zavarovalni posrednik ali zavarovalnica razkrije kumulativni učinek takih plačil tretjih oseb, vključno z morebitnimi ponavljajočimi se plačili tretjih oseb, na neto donos v času trajanja zavarovalnega naložbenega produkta. Namen plačil tretjih oseb in njihov učinek na neto donos se pojasnita na standardiziran način in v jeziku, ki ga povprečna neprofesionalna stranka razume.

2. Države članice zagotovijo, da proizvajalci zavarovalnih naložbenih produktov pripravijo kratek, prilagojen dokument, ki vsebuje ključne informacije, ki jih je treba vsako leto zagotoviti vsaki neprofesionalni stranki, ki poseduje produkt (v nadaljnjem besedilu: letno poročilo).

Na vidnem mestu se navede točen datum, na katerega se nanašajo informacije v letnem poročilu.

Informacije v letnem poročilu so točne in posodobljene.

Proizvajalci dajo letno poročilo vsakemu neprofesionalnemu imetniku zavarovalne police brezplačno na voljo v elektronski obliki. Na zahtevo se poleg informacij v elektronski obliki brezplačno zagotovi tudi papirna kopija.

Letnega poročila ni treba predložiti, če proizvajalec neprofesionalnim imetnikom zavarovalnih polic zagotovi dostop do spletnega sistema, ki se šteje za trajni nosilec podatkov, v katerem je mogoče enostavno dostopati do posodobljenih poročil z ustreznimi informacijami iz odstavka 3, pri čemer ima proizvajalec dokaze, da je neprofesionalni imetnik zavarovalnih polic do teh poročil dostopal vsaj enkrat v zadnjih 12 mesecih.

3. Letno poročilo vključuje vsaj naslednje ključne informacije:

- (a) celoten strošek, povezane dajatve in plačila tretjih oseb, izražene razčlenjeno v denarnem smislu in odstotkih, ki jih je neprofesionalni imetnik zavarovalne police neposredno ali posredno plačal ali nosil v preteklih 12 mesecih in na kombinirani osnovi od začetka pogodbenega obdobja v zvezi z zavarovalnim naložbenim produktom;
- (b) letno uspešnost posameznih osnovnih naložbenih *možnosti* zavarovalnega naložbenega produkta in letno skupno uspešnost portfelja v primerjavi s preteklo uspešnostjo v prejšnjih letih;
- (c) skupne davke, vključno s kolkovino, davkom na transakcije, davčnim odtegljajem in vsemi drugimi davki, ki jih obračuna zavarovalnica, z razdelitvijo na davke, ki jih nosi neprofesionalna stranka v zvezi z zavarovalnim naložbenim produktom;
- (d) kadar je primerno, tržno ali ocenjeno vrednost, kadar tržna vrednost osnovnih naložbenih *možnosti* zavarovalnega naložbenega produkta ni na voljo;
- (e) plačila, ki jih je izvedel neprofesionalni imetnik zavarovalne police v zvezi z zavarovalnim naložbenim produktom, vključno z naložbami, depoziti, prispevki, premijami in pristojbinami, v zadnjih 12 mesecih, pri čemer se odštejejo vsi izvedeni dvigi;
- (f) ■ projekcije pričakovanega izida ob koncu pogodbenega ali priporočenega obdobja posedovanja, ki temeljijo na trenutni vrednosti naložbe in njenem dosedanem razvoju uspešnosti ter so povezane s predpogodbenimi scenariji uspešnosti v dokumentu s ključnimi informacijami iz Uredbe (EU) št. 1286/2014, ter izjavo o

omejitvi odgovornosti, da se te projekcije lahko razlikujejo od dejanske končne vrednosti naložbe;

- (g) informacije o pogojih in finančnih posledicah predčasne prekinitve naložbe ali zamenjave ponudnika, vključno z odkupno vrednostjo in pogoji za odkup zavarovalne police;
- (h) kratek povzetek zavarovalnega kritja, zlasti zavarovalnih koristi ter vseh možnosti in informacij o tem, kaj se zgodi, ko zavarovanec umre ali se zgodi drug zavarovani dogodek;
- (i) v primeru zavarovalnih naložbenih produktov, za katere zavarovalni pogoji določajo redne preglede premij, predvidene premije, potrebne za ohranitev obstoječih zavarovalnih ugodnosti do starosti 55, 65, 75 in 85 let.

Brez poseganja v zahteve iz tega odstavka, kadar ni na voljo dovolj informacij o določenem produktu za pripravo letnega poročila, se zahteve v zvezi z letnim poročilom uporabljajo samo za pogodbe, sklenjene po začetku veljavnosti Direktive .../... [vstaviti številko te direktive o spremembij].

4. Informacije iz odstavka 1 ter letno poročilo iz odstavkov 2 in 3 se neprofesionalnim strankam in imetnikom zavarovalnih polic zagotovijo z uporabo standardizirane terminologije in oblike Unije. ***Brez poseganja v to, da proizvajalec svojim neprofesionalnim imetnikom zavarovalnih polic v skladu s členom 29(2), peti pododstavek, zagotavlja dostop do spletnega sistema, je dovoljeno večplastno navajanje informacij, zahtevanih v skladu z odstavki 1, 2 in 3 tega člena, pri čemer se lahko podrobni deli informacij predstavijo prek pojavnih oken ali povezav do spremljajočih plasti, če je letno poročilo predloženo v elektronski obliki. V tem primeru je mogoče letno poročilo natisniti kot en sam dokument.***

EIOPA po posvetovanju z ESMA ter na podlagi potrošniškega in sektorskega testiranja pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, v katerih določi ***naslednje***:

- (a) ustrezno obliko za zagotavljanje informacij iz odstavkov 1 in 3, vključno z obliko in dolžino dokumenta, ter vsebino vsakega od elementov informacij;
- (b) standardizirano terminologijo ***ter*** z njo povezana ***kratka in jedrnata*** pojasnila, ki ***jih morajo zavarovalnice in zavarovalni posredniki uporabljati za razkritje*** informacij iz odstavkov 1 in 3. V zvezi s pojasnili se zagotovi, da jih lahko razume

vsaka neprofesionalna stranka brez specifičnega znanja o zavarovalnih naložbenih produktih.

EIOPA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem regulativnih tehničnih standardov [ ] v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1094/2010.

5. Države članice zagotovijo, da zavarovalni posredniki in zavarovalnice, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, v informativnem gradivu, vključno s trženjskimi sporočili, ki se zagotavlja neprofesionalnim strankam, prikažejo ustrezna opozorila, da jih opozorijo na specifična tveganja morebitnih izgub zaradi posebno tveganih **ali kompleksnih** zavarovalnih naložbenih produktov in, kadar je primerno, osnovnih naložbenih **možnosti**.

EIOPA do [18 mesecev po začetku veljavnosti direktive o spremembi] pripravi in redno posodablja smernice o konceptu posebno tveganih **ali kompleksnih** zavarovalnih naložbenih produktov, pri čemer ustrezno upošteva posebnosti različnih vrst zavarovalnih naložbenih produktov.

EIOPA pripravi regulativne tehnične standarde, da podrobneje opredeli obliko in vsebino takih opozoril o tveganju, pri čemer ustrezno upošteva posebnosti različnih vrst zavarovalnih naložbenih produktov in vrst sporočil, **vključno s posebnostmi produktov, ki ponujajo več možnosti**.

EIOPA te regulativne tehnične standarde Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje regulativnih tehničnih standardov iz tretjega pododstavka v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1094/2010.

Pristojni nacionalni organi spremljajo uporabo opozoril o tveganju [ ]. V primeru pomislekov glede uporabe ali neuporabe [ ] takih opozoril o tveganju [ ], ki bi lahko bistveno vplivali na zaščito vlagateljev, lahko [ ] **pristojni** organi zavarovalnim posrednikom in zavarovalnicam, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, naloži uporabo opozoril o tveganju.“;

(21) vstavita se naslednja člena 29a in 29b:

„Člen 29a

Spodbude

■

2. Države članice zagotovijo, da ***zavarovalnice ali*** zavarovalni posredniki ■ pri distribuciji zavarovalnih naložbenih produktov v skladu s členom 30(1) od tretje osebe prejmejo ali tretji osebi plačajo honorar ali koristi samo pod pogojem, da ti zavarovalni posredniki ali zavarovalnice zagotovijo, da prejetje ali plačilo takih honorarjev ali koristi ne ovira izpolnjevanja njihove dolžnosti, da ravnajo pošteno, pravično in profesionalno v skladu z najboljšimi interesi svojih strank. Zavarovalni posredniki in zavarovalnice v skladu s členom 29 razkrijejo obstoj, naravo in znesek takih plačil tretjih oseb.
3. Države članice zagotovijo, da zavarovalni posredniki in zavarovalnice stranko, kadar je primerno, obvestijo o mehanizmih, s katerimi nanjo prenesejo katere koli honorarje, provizije in denarne ali nedelarne koristi, prejete v zvezi z distribucijo zavarovalnega produkta.
4. Države članice lahko za zavarovalne posrednike in zavarovalnice v izjemnih primerih določijo strožje zahteve v zvezi z zadevami iz tega člena. Države članice lahko ■ zlasti prepovedo ali ■ omejijo ponujanje ali sprejemanje honorarjev, provizij ali nedelarne koristi od tretjih oseb v zvezi z zagotavljanjem zavarovalnega svetovanja.

Strožje zahteve lahko vključujejo zahtevo, da se vse take honorarje, provizije ali nedelarne koristi vrne stranki ali pobota s pristojbinami, ki jih plača stranka.

Pri sklepanju zavarovalnih pogodb s strankami, ki imajo običajno bivališče ali so ustanovljene v državi članici, vsi zavarovalni posredniki in zavarovalnice, vključno s tistimi, ki poslujejo v okviru svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja, ravnajo v skladu s strožjimi določbami te države članice iz tega odstavka.

4a. Države članice zahtevajo, da v primeru, da zavarovalni posrednik ali zavarovalnica, ki distribuira zavarovalne naložbene produkte, stranko obvesti, da opravlja neodvisno svetovanje, zavarovalni posrednik ali zavarovalnica:

(a) oceni dovolj veliko število zavarovalnih produktov, dostopnih na trgu, ki so dovolj različni glede na vrsto in izdajatelje, za zagotovitev, da so lahko potrebe stranke ustrezno

izpolnjene, in niso omejeni le na zavarovalne produkte, ki jih izdajajo ali ponujajo subjekti, ki imajo tesne povezave z zavarovalnim posrednikom ali zavarovalnico;

(b) ne sprejme in ne obdrži honorarja, provizij ali kakršnih koli denarnih ali nedenarnih koristi, ki jih plača ali zagotovi tretja oseba ali oseba, ki v zvezi z zagotavljanjem storitve strankam deluje v imenu tretje osebe.

Ta odstavek zavarovalnim posrednikom, ki se na podlagi njihovega pravnega statusa štejejo za neodvisne, ne preprečuje, da se predstavljajo kot posredniki, ki niso pogodbeno vezani na določeno zavarovalnico, če navedejo, da prejemajo spodbude.

5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem delegiranih aktov v skladu s členom 38, da nadalje opredeli:
- (a) kako bodo zavarovalni posredniki in zavarovalnice spoštovali načela iz tega člena;
  - (b) merila za oceno, ali zavarovalni posredniki in zavarovalnice spoštujejo plačevanje ali prejemanje spodbud v skladu z obveznostjo poštenega, pravičnega in profesionalnega ravnanja v skladu z najboljšimi interesi stranke.

Člen 29b

Najboljši interesi strank

1. *Države članice od zavarovalnice ali zavarovalnega posrednika zahtevajo, da se pri opravljanju investicijskih storitev ali, kadar je ustrezno, pomožnih storitev do potrošnikov obnaša pošteno, pravično in profesionalno v skladu z najboljšimi interesi strank in zlasti spoštuje načela iz tega člena in člena 17.*

1a. Države članice zagotovijo, da morajo zavarovalnice in zavarovalni posredniki, da bi delovali v najboljšem interesu stranke **■**, *pri investicijskem svetovanju strankam o zavarovalnih naložbenih produktih:*

- (a) *obveščati stranko o naboru zavarovalnih naložbenih produktov, ali, kadar je primerno, osnovnih naložbenih možnostih, ki jih oceni zavarovalnica ali zavarovalni posrednik, ter tako svetovanje zagotavljati na podlagi ocene ustreznega nabora zavarovalnih naložbenih produktov ali, kadar je primerno, osnovnih naložbenih možnosti, ki ustrezajo potrebam stranke.* *_Nabor zavarovalnih*

naložbenih produktov odraža poslovni model zavarovalnice ali zavarovalnega posrednika.

Če so zavarovalnice in zavarovalni posredniki povezani z ekskluzivnimi partnerstvi, lahko oblikujejo ustrezen nabor zavarovalnih naložbenih produktov med produkti ali po potrebi osnovnimi naložbenimi možnostmi, ki jih ponuja ena sama zavarovalnica. V tem primeru se stranke o tem obvestijo v skladu z veljavnimi zahtevami, zlasti členom 29(1), točka (a)(ii);

- (b) med zavarovalnimi naložbenimi produkti, ki so v skladu s členom 30(1) opredeljeni kot primerni za stranko in imajo podobne značilnosti, priporočiti stroškovno najučinkovitejši zavarovalni naložbeni produkt *ali*, kadar je primerno, *osnovne naložbene možnosti, ob upoštevanju njihove uspešnosti, stopnje tveganja ter stroškov in dajatev, sporočenih v skladu s členom 25(1c), in če se priporoča enakovreden produkt z višjimi stroški, to utemeljiti z objektivnimi razlogi ter voditi evidenco o tej utemeljitvi;*
- (c) **█**
- (ca) *poskrbeti, da finančnih ali drugih interesov zavarovalnice ali zavarovalnega posrednika ne postavljajo pred interese stranke;*
- (d) priporočiti zavarovalne naložbene produkte, katerih zavarovalno kritje je skladno z zavarovalnimi zahtevami in potrebami stranke.

1b. Kadar za zavarovalnice in zavarovalne posrednike velja prepoved spodbud, se domneva, da so pogoji iz tega člena izpolnjeni. Pristojni nacionalni organ lahko to domnevo razveljavi, če zavarovalnica ali zavarovalni posrednik ne ravna v skladu z določbami tega člena.

1c. EIOPA lahko v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi organizira in izvede obvezen medsebojni strokovni pregled izvajanja obveznosti iz tega člena.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem delegiranih aktov v skladu s členom 38, da se nadalje opredeli, kako naj zavarovalni posredniki in zavarovalnice spoštujejo načela iz tega člena.

V teh delegiranih aktih se upoštevajo narava storitev, ponujenih ali zagotovljenih stranki, in narava produktov *ter, kadar je ustrezno, osnovnih naložbenih možnosti*, ki se ponujajo ali

o katerih se odloča, vključno z različnimi vrstami zavarovalnih naložbenih produktov *ali, kjer je ustrezno, osnovnih naložbenih možnosti*“;

(22) člen 30 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek -1:

„-1. Države članice zahtevajo, da zavarovalni posredniki in zavarovalnice, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, pravočasno ocenijo primernost ali ustreznost zavarovalnih naložbenih produktov in, kadar je primerno, osnovnih naložbenih *možnosti*, ki se strankam priporočijo ali jih stranke zahtevajo, preden se stranke zavežejo z zavarovalno pogodbo ali ponudbo. Vsaka od teh ocen se izvede na podlagi sorazmernih in potrebnih informacij o stranki, ki jih zavarovalni posrednik ali zavarovalnica pridobi v skladu z zahtevami iz tega člena.

Države članice zagotovijo, da zavarovalni posredniki in zavarovalnice, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, strankam pojasnijo namen ocene primernosti ali ustreznosti, preden se od njih zahtevajo kakršne koli informacije. Države članice zagotovijo, da zavarovalni posredniki in zavarovalnice, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, stranke v standardizirani obliki opozorijo na vse naslednje:

- (a) da lahko predložitev netočnih ali nepopolnih informacij negativno vpliva na kakovost ocene, ki jo mora opraviti zavarovalni posrednik ali zavarovalnica;
- (b) da zaradi pomanjkanja informacij zavarovalni posredniki in zavarovalnice, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, ne morejo ugotoviti, ali je predvidena storitev ali finančni instrument primeren ali ustrezen za stranko, in ne morejo zagotavljati svetovanja.

Države članice zagotovijo, da zavarovalni posredniki in zavarovalnice, ki distribuirajo zavarovalne naložbene produkte, strankam na njihovo zahtevo predložijo poročilo o informacijah, zbranih za oceno primernosti ali ustreznosti. Navedeno poročilo se predloži v standardizirani obliki, ki jo pripravi EIOPA.

EIOPA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, da določi pojasnilo in opozorilo iz drugega pododstavka ter obliko in vsebino poročila iz tretjega pododstavka.

EIOPA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje navedenih regulativnih tehničnih standardov v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1094/2010.“;

(b) odstavki 1, 2 in 3 se nadomestijo z naslednjim:

„1. Brez poseganja v člen 20(1) zavarovalni posrednik ali zavarovalnica pri svetovanju o zavarovalnih naložbenih produktih pridobi informacije v zvezi z:

– znanjem in izkušnjami stranke s področja naložb, povezanih s specifično vrsto zavarovalnega naložbenega produkta in, kadar je primerno, **osnovnimi naložbenimi možnostmi**, ki se ponujajo ali zahtevajo, ter v zvezi s finančnim položajem stranke, █

– njeno **zmožnostjo** kritja celotnih ali delnih izgub, █

– naložbenimi potrebami in cilji, vključno z morebitnimi preferencami glede trajnostnosti in njeno stopnjo dovoljenega tveganja, da lahko zavarovalni posrednik ali zavarovalnica stranki priporoči zavarovalne naložbene produkte, ki so zanjo primerni █, **zlasti v zvezi z** dovoljenim tveganjem, njeno zmožnostjo kritja izgub, **preferencami glede trajnostnosti** in potrebo po razpršenosti █.

█

Pri svetovanju, ki vključuje prehajanje med osnovnimi naložbenimi **možnostmi**, zavarovalni posredniki in zavarovalnice pridobijo potrebne informacije o obstoječih osnovnih naložbenih **možnostih** stranke in priporočenih novih naložbenih **možnostih** ter analizirajo pričakovane stroške in koristi prehoda, tako da lahko razumno dokažejo, da naj bi bile koristi prehoda večje od stroškov.

2. Brez poseganja v člen 20(1) države članice zagotovijo, da **v primeru prodaje zavarovalnega naložbenega produkta brez svetovanja** zavarovalni posrednik ali zavarovalnica od stranke zahteva, da zagotovi informacije o svojem znanju in izkušnjah na področju naložb, ki so pomembne za specifično vrsto zavarovalnega naložbenega produkta ali, kadar je primerno, osnovnih naložbenih sredstev, ki se ponujajo ali zahtevajo, █ tako da lahko zavarovalni posrednik ali zavarovalnica oceni, ali so zavarovalni naložbeni produkti ali predvideni produkti primerni za stranko.

Če zavarovalni posrednik ali zavarovalnica na podlagi informacij, prejetih v skladu s prvim pododstavkom, meni, da produkt ni primeren za stranko, zavarovalni posrednik ali zavarovalnica stranko na to opozori. To opozorilo se zagotovi v standardizirani obliki in se evidentira.

Zavarovalni posrednik ali zavarovalnica ne začne distribucije zavarovalnega naložbenega produkta, za katerega velja opozorilo, da produkt ali storitev ni ustrezna, razen če stranka zahteva, da se distribucija začne kljub takemu opozorilu, in če zavarovalnica na zahtevo stranke pristane na sklenitev pogodbe. Evidentirata se zahteva stranke in sprejetje s strani zavarovalnice.

EIOPA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, v katerih določi obliko in vsebino opozorila iz drugega pododstavka.

EIOPA osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje teh regulativnih tehničnih standardov v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1094/2010.

3. Brez poseganja v člen 20(1) lahko države članice v primerih, ko ni svetovanja v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti, odstopajo od zahtev iz odstavka 2 tega člena, s čimer zavarovalnim posrednikom ali zavarovalnicam omogočijo, da opravljajo dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti na njihovem ozemlju, ne da bi jim bilo pri tem treba pridobiti informacije ali opraviti določitev iz odstavka 2 tega člena, kadar so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov se nanašajo na eno od naslednjega:
  - (i) zavarovalne naložbene produkte, pri katerih gre samo za izpostavljenost naložbenemu tveganju v zvezi s finančnimi instrumenti, ki se v skladu z Direktivo 2014/65/EU štejejo za nekompleksne in katerih struktura ni takšna, da bi bila zadevna tveganja za stranko težko razumljiva;
  - (ii) druge nekompleksne zavarovalne naložbene produkte za namene tega odstavka;

- (b) dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov se opravljajo na pobudo stranke;
- (c) stranka je jasno obveščena, da pri opravljanju te dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov zavarovalni posrednik ali zavarovalnica nista dolžna oceniti primernosti ponujenega ali zagotovljenega zavarovalnega naložbenega produkta ali dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov in da stranka ni deležna ustrezne zaščite v zvezi z zadevnimi pravili o poslovanju. Tako opozorilo se posreduje v standardizirani obliki;
- (d) zavarovalni posrednik ali zavarovalnica spoštuje veljavne zahteve iz členov 27 in 28.

Vsi zavarovalni posredniki ali zavarovalnice, vključno s tistimi, ki poslujejo v okviru svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja, pri distribuciji zavarovalnih naložbenih produktov strankam, ki imajo običajno bivališče ali so ustanovljene v državi članici, ki ne uporablja odstopanja iz tega odstavka, upoštevajo veljavne določbe v tej državi članici.

EIOPA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, v katerih določi obliko in vsebino opozorila iz točke (c) prvega pododstavka.

EIOPA osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 18 mesecev po datumu začetka veljavnosti].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje teh regulativnih tehničnih standardov v skladu s členom 10 Uredbe (EU) št. 1094/2010.“;

- (c) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Države članice zagotovijo, da zavarovalni posredniki ali zavarovalnice stranki na trajnem mediju zagotovijo primerna poročila o dejavnostih distribucije zavarovalnih produktov. Ta poročila vsebujejo redna sporočila strankam ob upoštevanju vrste in kompleksnosti zadevnih zavarovalnih naložbenih produktov in narave storitev, ki se zagotavljajo stranki, ter, kadar je ustrezno, vsebujejo stroške v zvezi s transakcijami in storitvami v imenu stranke.

Države članice zagotovijo, da zavarovalni posredniki ali zavarovalnice pri svetovanju o zavarovalnih naložbenih produktih stranki dovolj zgodaj pred sklenitvijo pogodbe na trajnem

mediju zagotovijo izjavo o ustreznosti, v kateri navedejo podrobnosti svetovanja in kako ta nasvet ustreza željam, ciljem in drugim značilnostim stranke. Taka izjava se predloži dovolj zgodaj, preden se stranka zaveže z zavarovalno pogodbo ali ponudbo, da se zagotovi, da ima stranka dovolj časa, da jo pregleda in po potrebi od zavarovalnega posrednika ali zavarovalnice pridobi dodatne informacije ali pojasnila.

Države članice zagotovijo, da lahko zavarovalni posrednik ali zavarovalnica v primeru, da se zavarovalna pogodba sklene s sredstvi komuniciranja na daljavo, kar onemogoča predhodno predložitev izjave o ustreznosti, izjavo o ustreznosti posreduje na trajnem mediju takoj, ko se stranka zaveže z zavarovalno pogodbo, pod pogojem, da sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- (a) stranka soglaša, da bo izjavo o ustreznosti prejela brez nepotrebnega odlašanja po sklenitvi pogodbe;
- (b) zavarovalni posrednik ali zavarovalnica je stranki dala možnost odložitve sklenitve pogodbe, da bi ta pred tako sklenitvijo prejela izjavo o ustreznosti.

Države članice zagotovijo, da v primeru, da zavarovalni posrednik ali zavarovalnica obvesti stranko, da bo izvedla redno ocenjevanje ustreznosti, redno poročilo vsebuje posodobljeno oceno o primernosti zavarovalnega naložbenega produkta glede na želje, cilje in druge značilnosti neprofesionalne stranke.“;

- (d) **vstavi** se naslednji **odstavek**:

„5a. Države članice lahko za distributerje zavarovalnih produktov v izjemnih primerih določijo strožje zahteve v zvezi z zadevami iz tega člena. Države članice lahko zlasti določijo, da je svetovanje iz člena 30 obvezno za prodajo katerega koli zavarovalnega naložbenega produkta ali za določene vrste zavarovalnih naložbenih produktov.

Države članice zagotovijo, da pri sklepanju zavarovalnih pogodb s strankami, ki imajo običajno bivališče ali so ustanovljene v državi članici, vsi zavarovalni posredniki in zavarovalnice, vključno s tistimi, ki poslujejo v okviru svobode opravljanja storitev ali svobode ustanavljanja, ravnajo v skladu z njihovimi strožjimi določbami iz prvega pododstavka.“;

■

(e) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Na Komisijo se prenese pooblastilo za dopolnitev te direktive s sprejetjem delegiranih aktov v skladu s členom 38, da se nadalje opredeli, kako bodo zavarovalni posredniki in zavarovalnice pri opravljanju dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti spoštovali načela iz tega člena, vključno glede:

- (a) informacij, ki se pridobijo pri oceni primernosti in ustreznosti zavarovalnih naložbenih produktov za stranke;
  - (b) meril za ocenjevanje nekompleksnih zavarovalnih naložbenih produktov za namene iz točke (a)(ii) odstavka 3 tega člena;
  - (c) vsebine in oblike evidenc in sporazumov o zagotavljanju storitev za stranke in rednih poročil strankam o opravljenih storitvah;
- (ca) meril za ocenjevanje usklajenosti finančnih produktov s preferencami stranke glede trajnostnosti in opis postopkov za prilagoditev portfelja ali ponudbe naložbenih produktov za uskladitev s preferencami stranke glede trajnostnosti.***

V teh delegiranih aktih se upoštevajo narava storitev, ponujenih ali zagotovljenih stranki, narava produktov, ki se ponujajo ali o katerih se odloča, vključno z različnimi vrstami zavarovalnih naložbenih produktov, in neprofesionalna ali profesionalna narava stranke.“;

(23) člen 35(2) se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) posebne postopke za prejem poročil o morebitnih ali dejanskih kršitvah in njihovem nadaljnjem spremljanju, vključno z vzpostavitvijo varnih komunikacijskih kanalov za takšna poročila.“;

(b) vstavi se naslednji pododstavek:

„Specifični postopki iz točke (a) vključujejo tudi vzpostavitev povezave do enostavnega obrazca za prijavo, ki vsaki osebi omogoča prijavo morebitnih ali dejanskih kršitev prava Unije, na prvi strani spletnega mesta vsakega pristojnega organa. Države članice od pristojnih

organov zahtevajo, da brez nepotrebnega odlašanja analizirajo vsa poročila, predložena prek navedenega obrazca za poročanje.“;

(24) vstavi se naslednji člen 35a:

„Člen 35a

Postopek za obravnavanje dejavnosti, ki se ponujajo z digitalnimi sredstvi brez dovoljenja ali registracije

1. Države članice zagotovijo, da v primeru, da fizična ali pravna oseba opravlja dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov na spletu, namenjene strankam na njenem ozemlju, ne da bi bila registrirana v skladu s členom 3 te direktive ali pridobila dovoljenje v skladu s členom 14 Direktive 2009/138/ES, ali v primeru, da pristojni organ sumi, da navedeni subjekt opravlja take dejavnosti, ne da bi bil registriran v skladu s členom 3 te direktive ali pridobil dovoljenje v skladu s členom 14 Direktive 2009/138/ES, pristojni organ z uporabo nadzornih pooblastil iz člena 12(3) sprejme vse ustrezne in sorazmerne ukrepe za preprečitev opravljanja teh dejavnosti distribucije, vključno s povezanimi trženjskimi sporočili. Pri vsakem takem ukrepu se spoštujejo načela sodelovanja med državami članicami, določena v tej direktivi.

Prvi pododstavek se uporablja tudi za katerega koli finančnega vplivneža, ki ga zavarovalnica ali zavarovalni posrednik nagradi ali spodbudi z nedenarnim nadomestilom, ne da bi bila registriran v skladu s členom 3 te direktive ali imel dovoljenje v skladu s členom 14 Direktive 2009/138/ES, kadar tak finančni vplivnež prek javnih platform družbenih medijev promovira storitve ali zavarovalne naložbene produkte ali osnovne naložbene možnosti v imenu take zavarovalnice ali zavarovalnega posrednika.

2. Države članice zagotovijo, da pristojni organi objavijo odločitve, s katerimi se naloži ukrep na podlagi odstavka 1, v skladu s členom 32.

Pristojni organi brez nepotrebnega odlašanja obvestijo EIOPA o vsaki odločitvi iz odstavka 2. EIOPA vzpostavi elektronsko podatkovno zbirko, ki vsebuje odločitve, ki jih predložijo pristojni organi, in je dostopna vsem pristojnim organom. EIOPA objavi seznam vseh obstoječih odločitev z opisom zadevnih fizičnih ali pravnih oseb in vrst storitev ali produktov, ki se zagotavljajo. Seznam je dostopen javnosti prek povezave na spletnem mestu EIOPA.

Kar zadeva fizične osebe, se na tem seznamu ne objavi večje število osebnih podatkov teh fizičnih oseb, kot jih je objavil pristojni organ na podlagi prvega pododstavka in v skladu s členom 32.“;

(25) člen 38 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 38

Delegirani akti

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 39 glede členov 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b in 30.“;

(26) člen 39 se spremeni:

(a) odstavka 2 in 3 se nadomestita z naslednjim:

„2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz členov 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b in 30 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od 22. februarja 2016.

3. Prenos pooblastila iz členov 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b in 30 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 3a:

„3a. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.“;

(c) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Delegirani akt, sprejet na podlagi členov 10, 25, 26a, 28, 29a, 29b in 30, začne veljati le, če mu Evropski parlament in Svet ne nasprotujeta v roku treh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo

Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.“;

(24) Priloga I se spremeni v skladu s Prilogo III k tej direktivi.

Člen 3

Spremembe Direktive 2009/138/ES

Oddelek 5 poglavja 1 naslova II Direktive (EU) 2009/138 se spremeni:

(1) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Oddelek 5

Pravica do odstopa od pogodbe“;

(2) črta se naslednje besedilo:

„Pododdelek 1

Neživiljenjsko zavarovanje“;

(3) člena 183 in 184 se črtata;

(4) črta se naslednje besedilo:

„Pododdelek 1

Živiljenjsko zavarovanje“;

(5) člen 185 se črta.

Člen 4

Spremembe Direktive 2009/65/ES

Direktiva 2009/65/ES se spremeni:

(1) člen 14 se spremeni:

(a) vstavijo se naslednji odstavki 1a do 1f:

„1a. Za namene odstavka 1 države članice od družb za upravljanje zahtevajo, da delujejo na način, ki preprečuje, da bi se KNPVP in njegovim imetnikom enot premoženja

zaračunali neupravičeni stroški.

Stroški, ki izpolnjujejo naslednje pogoje, se štejejo za upravičene:

- (a) stroški **ne presegajo najvišjega zneska, razkritega** v prospektu iz člena 69 in **ključnih podatkih** za vlagatelje iz člena 78;
  - (b) stroški so **dejansko nastali v zvezi z ali za namene:**
    - (i) **delovanja KNPVP ob upoštevanju njegove strukture, naložbene strategije, cilja in politike ali**
    - (ii) **skladnosti z zakonskimi regulativnimi zahtevami;**
  - (c) stroške krijejo vlagatelji na način, ki zagotavlja pošteno obravnavo vlagateljev.
- 1b. Države članice od družb za upravljanje zahtevajo, da vzdržujejo, upravljajo in pregledujejo učinkovit postopek oblikovanja cen, ki omogoča ugotavljanje in količinsko opredelitev vseh stroškov, ki jih nosi KNPVP ali njegovi imetniki enot premoženja. Pred izdajo dovoljenja za KNPVP in ves čas njegovega delovanja se s tem postopkom oblikovanja cen zagotavlja, da so izpolnjeni naslednji pogoji:
- (a) stroški niso neupravičeni;
  - (b) stroški, ki jih nosijo mali vlagatelji, so upravičeni in sorazmerni glede na **celotno vrednost, zagotovljeno imetnikom enot premoženja, ob upoštevanju** značilnosti KNPVP, vključno z njegovim naložbenim ciljem, **politiko**, strategijo, pričakovanimi donosi, stopnjo tveganj in drugimi ustreznimi značilnostmi.
- 1c. Države članice zagotovijo, da so družbe za upravljanje odgovorne za učinkovitost in kakovost svojega postopka oblikovanja cen. Postopek oblikovanja cen je jasno dokumentiran, v njem so jasno opredeljene odgovornosti upravljalnih organov družbe za upravljanje pri določanju in pregledovanju stroškov, ki jih nosijo vlagatelji, ter se redno pregleduje. Ocena stroškov temelji na objektivnih merilih in metodologiji **ter vključuje primerjavo** s tržnimi standardi, **kot so KNPVP s podobnimi značilnostmi v smislu naložbenega cilja, strategije, stopnje tveganj in drugih ustreznih značilnosti.**
- 1d. Države članice od družb za upravljanje zahtevajo, da **█** enkrat letno ocenijo, ali so bili KNPVP ali njegovim imetnikom enot premoženja zaračunani neupravičeni stroški.

Države članice od družb za upravljanje zahtevajo, da vlagateljem **brez nepotrebne**

odlašanja povrnejo neupravičene stroške, če so bili ti zaračunani KNPVP ali njegovim imetnikom enot premoženja *ali če so bili stroški napačno izračunani v škodo KNPVP ali njegovih imetnikov enot premoženja*.

Države članice od družb za upravljanje zahtevajo, da pristojnim organom svoje matične države članice in pristojnim organom matične države članice za KNPVP, depozitarju in finančnim revizorjem KNPVP poročajo o primerih, ko so bili KNPVP ali njegovim imetnikom enot premoženja zaračunani neupravičeni stroški.

- 1e. Države članice od družb za upravljanje zahtevajo, da vsaj enkrat letno ocenijo pogoje iz točke (b) odstavka 1b. Pri oceni se upoštevajo merila, določena v postopku oblikovanja cen **█**.

█
1f. ESMA najpozneje štiri leta po začetku veljavnosti Direktive (EU) .../... [Urad za publikacije: vstaviti številko te direktive o spremembi] v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi organizira in izvede medsebojni strokovni pregled izvajanja obveznosti, opisanih v tem členu, vključno s stroški, povezanimi s povračili posameznim vlagateljem.“;

(b) odstavek 2 se spremeni:

- (i) uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:

„Komisija brez poseganja v člen 116 z delegiranimi akti v skladu s členom 112a sprejme ukrepe, s katerimi naj bi zagotovila, da družbe za upravljanje izpolnjujejo dolžnosti iz odstavkov 1 do 1e, zlasti kar zadeva:“;

- (ii) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) opredeljevanje načel, s katerimi se zagotovi, da družbe za upravljanje učinkovito uporabljajo vire in postopke, ki so potrebni za pravilno opravljanje njihovih poslovnih dejavnosti;“; (iii) dodata se naslednji točki (d) in (e):

„(d) določitev minimalnih zahtev za postopek oblikovanja cen, da se prepreči zaračunavanje neupravičenih stroškov KNPVP in njegovim imetnikom enot premoženja, zlasti z:

- (i) zagotavljanjem, da so stroški pravilno določeni in količinsko opredeljeni ter

da so skladni z zahtevami iz točke (a) odstavka 1a;

(ii) določitev, kateri stroški se lahko zaračunajo KNPVP in njegovim imetnikom enot premoženja, ob upoštevanju ravni stroškov in narave stroškov s sklicevanjem na seznam upravičenih stroškov, ki izpolnjujejo pogoje iz točk (b) in (c) odstavka 1a, ter pogojev, pod katerimi lahko pristojni organi za vsak primer posebej odobrijo stroške, ki niso vključeni na seznam upravičenih stroškov, vendar izpolnjujejo pogoje iz točk (b) in (c) odstavka 1a;

(iii) opredelitvijo morebitnih nasprotij interesov in ukrepov za ublažitev njihovega nastanka;

(iv) vzpostavitev postopka za določitev višine odškodnine, kadar so vlagateljem zaračunani neupravičeni stroški;

(v) vzpostavitev postopka, ki se začne, kadar je neupravičeno zaračunani znesek pomemben in presega prag, ki se določi na podlagi obstoječih smernic pristojnih nacionalnih organov o odškodninskih postopkih;

(e) določitev meril za ugotavljanje, ali so stroški upravičeni in sorazmerni v skladu s točko (b) odstavka 1b .“;

(c) doda se naslednji odstavek 4:

„4. Komisija do ... [Urad za publikacije: vstaviti datum = pet let od datuma iz člena 7(2) te direktive] po posvetovanju z ESMA Svetu in Parlamentu predloži poročilo o izvajanju tega člena. V poročilu se oceni vsaj naslednje:

(a) ali je ta člen pozitivno vplival na stroške in uspešnost KNPVP, ponujenih malim vlagateljem, in v kakšnem obsegu;

(b) ali je ocena iz odstavka 1e sorazmerna v smislu kompleksnosti in stroškov, ki jih imajo družbe za upravljanje;

(ba) ali bi se lahko uporabljali drugi mehanizmi za obravnavanje visokih stroškov, ki jih imajo vlagatelji na ravni Unije, vključno z zakonodajnimi in nezakonodajnimi ukrepi.“;

(2) vstavi se naslednji člen 20a:

„Člen 20a

Družba za upravljanje za vsak KNPVP, ki ga upravlja, pristojnemu organu svoje matične države članice zagotovi informacije o stroških, ki jih nosijo vlagatelji, in uspešnosti KNPVP na ravni vsakega sklada ali na ravni razredov delnic KNPVP, če imajo ti razredi delnic različne stroškovne strukture.“;

(3) v členu 30 se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Za namene členov iz prvega pododstavka ‚družba za upravljanje‘ pomeni ‚investicijsko družbo‘, razen drugega odstavka člena 14(1d).“;

(4) v členu 90 se doda naslednji odstavek:

„Ta člen se uporablja brez poseganja v uporabo člena 14.“;

(5) **člen 98(2) se spremeni:**

(i) **vstavi se** naslednja točka:

„(ba) v skladu s členom 69a Direktive 2014/65/EU izvajajo redne preglede usklajenosti kvalitativnih in kvantitativnih značilnosti KNPVP na trgu z ustreznimi referenčnimi vrednostmi in po potrebi sprejmejo popravne ukrepe;“;

(ii) **doda se naslednja točka:**

„(n) brez poseganja v kakršno koli povračilo v skladu s členom 14(1d) zahtevajo, da se vlagateljem izplača odškodnina, če so bili KNPVP ali njegovim imetnikom enot premoženja zaračunani neupravičeni stroški.“;

(6) v členu 99(6) se doda naslednja točka:

„(h) brez poseganja v kakršno koli povračilo v skladu s členom 14(1d) zahtevo, da se vlagateljem izplača odškodnina, če so bili KNPVP ali njegovim imetnikom enot premoženja zaračunani neupravičeni stroški ali če so bili stroški napačno izračunani v škodo KNPVP ali njegovih imetnikov enot premoženja, pri čemer je treba upoštevati, da morajo biti odškodninski postopki sorazmerni z neupravičeno zaračunananim zneskom, zlasti s tehničnega in operativnega vidika.“;

(7) v členu 112a(2) se za četrtem pododstavkom vstavi naslednji pododstavek:

„Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 14 se prenese na Komisijo za obdobje štirih let od [UL: vstaviti datum začetka veljavnosti te direktive o spremembi].“;

Člen 5

Spremembe Direktive 2011/61/EU

Direktiva 2011/61/EU se spremeni:

(1) člen 12 se spremeni:

(a) vstavijo se naslednji odstavki 1a do 1f:

„1a. Za namene odstavka 1 države članice od UAIS zahtevajo, da delujejo na način, ki preprečuje, da bi se AIS in njihovim imetnikom enot premoženja zaračunali neupravičeni stroški.

Stroški, ki izpolnjujejo naslednje pogoje, se štejejo za upravičene, *kadar*:

(a) *ne presegajo najvišjega zneska, razkritega* v prospektu iz člena 23(3), *pravilih* upravljanja sklada ali *ustanovnih listinah* iz člena 23(1) in *dokumentu* s ključnimi informacijami iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 1286/2014;

(b) *so dejansko nastali v zvezi z ali za namene:*

(i) delovanja AIS ob upoštevanju njegove strukture, naložbene strategije, cilja in politike ali

(ii) skladnosti z zakonskimi regulativnimi zahtevami;

(c) *jih* krijejo vlagatelji na način, ki zagotavlja pošteno obravnavo vlagateljev, razen v primerih iz člena 12(1), v katerih pravila upravljanja ali ustanovne listine AIS določajo prednostno obravnavo.

1b. Države članice od UAIS zahtevajo, da vzdržujejo, upravljajo in pregledujejo učinkovit postopek oblikovanja cen, ki omogoča ugotavljanje in količinsko opredelitev vseh stroškov, ki jih nosijo AIS ali njihovi imetniki enot premoženja. Ta postopek oblikovanja cen zagotavlja, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) stroški niso neupravičeni;

(b) stroški, ki jih nosijo mali vlagatelji, so upravičeni in sorazmerni glede na *celotno vrednost, zagotovljeno imetnikom enot premoženja, in ob upoštevanju* značilnosti

AIS, vključno z njegovim naložbenim ciljem, **politiko**, strategijo, pričakovanimi donosi, stopnjo tveganj in drugimi ustreznimi značilnostmi.

1c. Države članice zagotovijo, da so UAIS odgovorni za učinkovitost in kakovost svojega postopka oblikovanja cen. Postopek oblikovanja cen je jasno dokumentiran, v njem so jasno opredeljene odgovornosti upravljalnih organov UAIS pri določanju in pregledovanju stroškov, ki jih nosijo vlagatelji, ter se redno pregleduje. Ocena stroškov temelji na objektivnih merilih in metodologiji **ter vključuje primerjavo s tržnimi standardi, kot so AIS s podobnimi značilnostmi v smislu naložbenega cilja, strategije, stopnje tveganj in drugih ustreznih značilnosti.**

1d. Države članice od UAIS zahtevajo, da ■ enkrat letno ocenijo, ali so bili AIS ali njegovim imetnikom enot premoženja zaračunani neupravičeni stroški.

Države članice od UAIS zahtevajo, da vlagateljem **brez nepotrebnega odlašanja** povrnejo neupravičene stroške, če so bili ti zaračunani AIS ali njegovim imetnikom enot premoženja **ali če so bili stroški napačno izračunani v škodo AIS ali njegovih imetnikov enot premoženja.**

Države članice od UAIS zahtevajo, da pristojnim organom svoje matične države članice, pristojnim organom matične države članice AIS, kjer je to ustrezno, depozitarju ter finančnim revizorjem UAIS in AIS, kjer je to ustrezno, poročajo o primerih, ko so bili AIS ali njegovim imetnikom enot premoženja zaračunani neupravičeni stroški.

1e. Države članice od UAIS zahtevajo, da vsaj enkrat letno ocenijo pogoje iz točke (b) odstavka 1b. Pri oceni se upoštevajo merila, določena v postopku oblikovanja cen ■ .

■

1f. ESMA najpozneje štiri leta po začetku veljavnosti Direktive (EU) .../... [Urad za publikacije: vstaviti številko te direktive o spremembah] v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi organizira in izvede medsebojni strokovni pregled izvajanja obveznosti, opisanih v tem členu.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 56 in pod pogoji iz členov 57 in 58 sprejme ukrepe, ki podrobneje opredeljujejo merila, ki jih ustrezni pristojni organi

uporabljajo pri ocenjevanju, ali UAIS izpolnjujejo obveznosti iz odstavka 1 tega člena, in ukrepe za zagotovitev, da UAIS izpolnjujejo dolžnosti iz odstavkov 1 do 1e tega člena, zlasti za:

- (a) določitev minimalnih zahtev za postopek oblikovanja cen, da se prepreči zaračunavanje neupravičenih stroškov AIS in njegovim imetnikom enot premoženja, zlasti z:
  - (i) zagotavljanjem, da so stroški pravilno določeni in količinsko opredeljeni ter da so skladni s pogojem iz točke (a) odstavka 1a;
  - (ii) določitvijo, kateri stroški se lahko zaračunajo AIS in njegovim imetnikom enot premoženja, ob upoštevanju ravni stroškov in narave stroškov s sklicevanjem na seznam upravičenih stroškov, ki izpolnjujejo pogoje iz točk (b) in (c) odstavka 1a, ter pogojev, pod katerimi lahko pristojni organi za vsak primer posebej odobrijo stroške, ki niso vključeni na seznam upravičenih stroškov, vendar izpolnjujejo pogoje iz točk (b) in (c) odstavka 1a;
  - (iii) opredelitvijo morebitnih nasprotij interesov in ukrepov za ublažitev njihovega nastanka;
  - (iv) vzpostavitev postopka za določitev višine odškodnine v primeru, da so bili vlagateljem zaračunani neupravičeni stroški; ***vzpostavitev postopka, ki se začne, kadar je neupravičeno zaračunani znesek pomemben in presega prag, ki se določi na podlagi obstoječih smernic pristojnih nacionalnih organov o odškodninskih postopkih;***
- (b) določitev meril za ugotavljanje, ali so stroški upravičeni in sorazmerni v skladu s točko (b) odstavka 1b **■** .“;
- (c) doda se naslednji odstavek 4:

„4. Komisija do ... [Urad za publikacije: vstaviti datum = pet let od datuma iz člena 7(2) te direktive] po posvetovanju z ESMA Svetu in Parlamentu predloži poročilo o izvajanju tega člena. V poročilu se oceni vsaj naslednje:

- (a) ali je ta člen pozitivno vplival na stroške in uspešnost AIS, ponujenih malim vlagateljem, in v kakšnem obsegu;
- (b) ali je ocena iz odstavka 1e sorazmerna v smislu kompleksnosti in stroškov, ki jih imajo UAIS;
- (ba) ali bi se lahko uporabljali drugi mehanizmi za obravnavanje visokih stroškov, ki jih imajo vlagatelji na ravni Unije, vključno z zakonodajnimi in nezakonodajnimi ukrepi.***“;

(2) v členu 24(2) se doda naslednja točka (f):

„(f) informacije o stroških, ki jih nosijo vlagatelji, in uspešnosti AIS na ravni vsakega AIS ali na ravni razredov delnic AIS, če imajo ti razredi delnic različne stroškovne strukture.“;

(3) v členu 46(2) se ***dodata naslednji točki:***

„(ea) izvajanje rednih pregledov usklajenosti kvalitativnih in kvantitativnih značilnosti AIS na trgu z ustreznimi referenčnimi vrednostmi v skladu s členom 69a Direktive 2014/65/EU in po potrebi sprejemanje popravilnih ukrepov;

(n) brez poseganja v kakršno koli povračilo v skladu s členom 12(1d) zahtevanje, da se vlagateljem izplača odškodnina, če so bili AIS ali njegovim imetnikom enot premoženja zaračunani neupravičeni stroški ali če so bili stroški napačno izračunani v škodo AIS ali njegovih imetnikov enot premoženja, pri čemer je treba upoštevati, da morajo biti odškodninski postopki sorazmerni z neupravičeno zaračunanim zneskom, zlasti s tehničnega in operativnega vidika.“;

(4) v členu 56(1) se za prvim stavkom vstavi naslednji stavek:

„Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 12 se prenese na Komisijo za obdobje štirih let od [UL: vstaviti datum začetka veljavnosti te direktive o spremembi].“;

Člen 6

Prenos

1. Države članice najpozneje do [Urad za publikacije: vstaviti datum 12 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive] sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

2. Navedene predpise uporabljajo od [Urad za publikacije: vstaviti datum 18 mesecev po *objavi delegiranih aktov iz člena 89 Direktive 2014/65/EU, člena 38 Direktive (EU) 2016/97, člena 112a(2) Direktive 2009/65/ES in člena 56 Direktive 2011/61/ES v Uradnem listu Evropske unije*].
3. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
4. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 8

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*

PRILOGA I

V Prilogi II k Direktivi 2014/65/EU se oddelek II.1 spremeni:

- (1) četrti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Preskus usposobljenosti, ki se uporablja za poslovodje in direktorje subjektov, ki imajo dovoljenje v skladu s to direktivo ali drugimi direktivami EU na finančnem področju, se lahko šteje za primer ocene strokovnosti in znanja. V primeru majhnih subjektov mora biti oseba, ki je predmet navedenega ocenjevanja, oseba, pooblaščenca za izvajanje poslov v imenu subjekta.“;

- (2) pododstavek 5 se spremeni:

(-1) prva alineja se nadomesti z naslednjim:

„– stranka je na upoštevem trgu redno opravljala posle znatne velikosti, ESMA pripravi osnutke regulativnih tehničnih standardov, v katerih določi pogostost in obseg poslov, ki jih je treba opraviti za zadevne kategorije trgov.

ESMA te osnutke regulativnih tehničnih standardov Komisiji predloži do [UL: vstaviti datum 6 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi].

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje navedenih regulativnih tehničnih standardov v skladu členu 10 do 14 Uredbe (EU) št. 1095/2010.“;

- (1) druga in tretja alineja se nadomestita z naslednjim:

„– obseg portfelja finančnih instrumentov stranke, ki po opredelitvi zajema gotovinske vloge in finančne instrumente, v zadnjih treh letih v povprečju presega 250 000 EUR,

– stranka dela ali je delala v finančnem sektorju **ali drugem sektorju v zvezi z naložbenim odločanjem** ali je opravljala dejavnosti na kapitalskem trgu, ki zahtevajo nakup in prodajo finančnih instrumentov in/ali upravljanje portfelja finančnih instrumentov, najmanj eno leto na poklicnem položaju, ki zahteva poznavanje predvidenih poslov ali storitev.“;

- (2) doda se naslednja alineja:

„– stranka lahko podjetju predloži dokazilo o priznani izobrazbi ali usposabljanju, ki dokazuje njeno razumevanje zadevnih predvidenih poslov ali storitev in sposobnost, da ustrezno oceni tveganja. **To merilo se ne kombinira izključno z merili o velikosti finančnega portfelja stranke.“;**

- (3) dodajo se naslednji pododstavki:

„Če je stranka pravna oseba, morata biti izpolnjeni vsaj dve od naslednjih meril:

- bilančna vsota: 10 000 000 EUR;
- neto promet: 20 000 000 EUR;
- lastna sredstva: 1 000 000 EUR.

Investicijsko podjetje oceni, ali pravni zastopnik tega pravnega subjekta ali oseba, odgovorna za investicijski posle v imenu tega pravnega subjekta, razume zadevne predvidene posle ali storitve, je sposobna sprejemati investicijske odločitve v skladu s

cilji, potrebami in finančno zmogljivostjo pravnega subjekta ter je sposobna ustrezno oceniti tveganja.“;

PRILOGA II

Priloga V k *Direktivi 2014/65/EU se spremeni:*

„Priloga V

Minimalne zahteve glede strokovnega znanja in usposobljenosti

(iz člena 24d(2))

- (a) razumeti ključne značilnosti, tveganja in značilnosti finančnih instrumentov, ki se ponujajo ali priporočajo, vključno z vsemi splošnimi davčnimi posledicami, ki jih bo imela stranka v okviru poslov;
- (b) razumeti skupne stroške in dajatve, ki jih ima stranka v zvezi z vrsto ponujenega ali priporočenega investicijskega produkta, ter stroške, povezane z zagotavljanjem svetovanja in vseh drugih povezanih storitev, ki se zagotavljajo;
- (c) razumeti, kako vrsta investicijskega produkta, ki ga zagotavlja podjetje, morda ni primerna za stranko, potem ko se ocenijo ustrezne informacije, ki jih je predložila stranka, glede na spremembe, ki so se zgodile, odkar so bile zbrane ustrezne informacije;
- (d) razumeti, kako finančni trgi delujejo ter kako vplivajo na vrednost in oblikovanje cen finančnih instrumentov, ki se ponujajo ali priporočajo strankam;
- (e) razumeti vpliv makroekonomskih gibanj ter nacionalnih/regionalnih/globalnih dogodkov na finančne trge in na vrednost finančnih instrumentov, ki se ponujajo ali priporočajo strankam;
- (f) razumeti razliko med preteklo uspešnostjo in scenariji prihodnje uspešnosti ter omejitve napovedovanja;
- (g) razumeti splošne posledice glavnih elementov finančnega regulativnega okvira;
- (h) oceniti podatke, pomembne za finančne instrumente, ki se ponujajo ali priporočajo strankam, kot so dokumenti s ključnimi informacijami, prospekti, računovodski izkazi ali finančni podatki;
- (i) razumeti posebne tržne strukture za vrsto finančnih instrumentov, ki se ponujajo ali priporočajo strankam;
- (j) razumeti načela vrednotenja za vrsto finančnih instrumentov, ki se ponujajo ali priporočajo strankam;
- (k) razumeti osnove upravljanja portfelja, vključno z razumevanjem posledic razpršenosti v zvezi s posameznimi investicijskimi alternativami;
- (l) razumeti koncept trajnostnih investicij, **ki prispevajo k okoljskemu ali socialnemu cilju**, ter to, kako upoštevati in vključiti dejavnike trajnostnosti in preference strank glede trajnostnosti v svetovalne postopke.“

PRILOGA III

V delu I Priloge I k Direktivi (EU) 2016/97 se doda naslednja točka:

„(ha) za zavarovalne naložbene produkte, minimalno potrebno znanje o trajnostnih naložbah, ki prispevajo k okoljskemu ali socialnemu cilju, vključno s tem, kako upoštevati in vključiti dejavnike trajnostnosti in preference strank glede trajnostnosti v svetovalne postopke.“;

■ Del II Priloge I k Uredbi (EU) 2016/97 se spremeni:

(1) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) minimalno potrebno poznavanje ključnih značilnosti, tveganj in lastnosti zavarovalnih naložbenih produktov, vključno s pogoji in neto premijami ter po potrebi zajamčenimi in nezajamčenimi prejemki, ter finančnih tveganj, ki jih nosijo imetniki zavarovalnih polic, in vseh splošnih davčnih posledic, ki jih ima stranka;“;

(2) vstavi se naslednja točka (aa):

„(aa) minimalno potrebno poznavanje skupnih stroškov in dajatev, ki jih ima stranka v zvezi z vrsto ponujenega ali priporočenega investicijskega produkta, ter stroškov, povezanih z zagotavljanjem svetovanja in vseh drugih povezanih storitev, ki se zagotavljajo;“;

(3) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) minimalna potrebna usposobljenost na finančnem področju, vključno z:

- (i) razumevanjem, kako finančni trgi delujejo ter kako vplivajo na vrednost in oblikovanje cen finančnih instrumentov, ki se ponujajo ali priporočajo strankam;
- (ii) razumevanjem vpliva makroekonomskih gibanj ter nacionalnih/regionalnih/globalnih dogodkov na finančne trge in na vrednost finančnih instrumentov, ki se ponujajo ali priporočajo strankam;
- (iii) razumevanjem razlike med preteklo uspešnostjo in scenariji prihodnje uspešnosti ter omejitve napovedovanja;
- (iv) razumevanjem posebnih tržnih struktur za vrsto finančnih instrumentov, ki se ponujajo ali priporočajo strankam;
- (v) razumevanjem načel vrednotenja za vrsto finančnih instrumentov, ki se ponujajo ali priporočajo strankam;“;

(4) vstavita se naslednji točki (fa) in (fb):

„(fa) minimalno potrebno znanje za oceno podatkov, pomembnih za zavarovalne naložbene produkte, ki se ponujajo ali priporočajo strankam, kot so dokumenti s ključnimi informacijami, prospekti, računovodski izkazi ali finančni podatki;

(fb) minimalno potrebno poznavanje splošnih posledic glavnih elementov finančnega regulativnega okvira;“;

(5) točka (i) se nadomesti z naslednjim:

- „(i) minimalno potrebno znanje o ocenjevanju potreb strank, vključno z razumevanjem, kako vrsta zavarovalnega naložbenega produkta, ki ga zagotavlja podjetje, morda ni primerna za stranko, potem ko se ocenijo ustrezne informacije, ki jih je predložila stranka, glede na spremembe, ki so se zgodile, odkar so bile zbrane ustrezne informacije;“;
- (6) doda se naslednja točka (ia):
- „(ia) razumevanje koncepta trajnostnih naložb ter tega, kako upoštevati in vključiti dejavnike trajnostnosti in preference strank glede trajnostnosti v svetovalne postopke;“
- (6a) vstavi se naslednja točka (ka):**
- „(ka) za zavarovalne naložbene produkte, minimalno potrebno znanje o trajnostnih naložbah, ki prispevajo k okoljskemu ali socialnemu cilju, vključno s tem, kako upoštevati in vključiti dejavnike trajnostnosti in preference strank glede trajnostnosti v svetovalne postopke.“;**
- (7) točka (l) se črta.

V delu III Priloge I k Direktivi (EU) 2016/97 se doda naslednja točka:

„(ia) za zavarovalne naložbene produkte, minimalno potrebno znanje o trajnostnih naložbah, ki prispevajo k okoljskemu ali socialnemu cilju, vključno s tem, kako upoštevati in vključiti dejavnike trajnostnosti in preference strank glede trajnostnosti v svetovalne postopke.“.

**PRILOGA: SEZNAM SUBJEKTOV ALI OSEB, OD KATERIH JE POROČEVALKA
PREJELA PRISPEVEK**

Poročevalka v skladu s členom 8 Priloge I k Poslovniku izjavlja, da je pri pripravi poročila do sprejetja v odboru prejela prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
EIOPA
ESMA
Commission
Insurance Europe
ACPR
AMF
EFAMA
AFG
Banque de France (financial literacy unit)
InvestEurope
Finans Denmark
ICI Global
Amundi
FESE
EBF
NFU (Nordic financial Union)
Nordic securities association

Za pripravo zgornjega seznama je odgovorna izključno poročevalka.

POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU

Naslov	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU, 2014/65/EU in (EU) 2016/97 v zvezi s pravili Unije o zaščiti malih vlagateljev	
Referenčni dokumenti	COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD)	
Datum predložitve EP	25.5.2023	
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	ECON 10.7.2023	
Odbori, zaproseni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	BUDG 10.7.2023	JURI 10.7.2023
Odbori, ki niso podali mnenja Datum sklepa	BUDG 28.6.2023	JURI 26.6.2023
Poročevalka Datum imenovanja	Stéphanie Yon-Courtin 30.5.2023	
Obravnava v odboru	20.9.2023	24.10.2023
Datum sprejetja	20.3.2024	
Izid končnega glasovanja	+: –: 0:	32 21 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, José Manuel García-Margallo y Marfil, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Pedro Marques, Caroline Nagtegaal, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Ralf Seekatz, Aušra Seibutytė, Pedro Silva Pereira, Inese Vaidere, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni	
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Fabio Massimo Castaldo, Herbert Dorfmann, Eider Gardiazabal Rubial, Margarida Marques, Ville Niinistö, Henk Jan Ormel, Jan Ovelgönne, Jessica Polfjärd	
Namestniki (člen 209(7) Poslovnika), navzoči pri končnem glasovanju	Alessandra Basso, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Isabel García Muñoz, Paola Ghidoni, Nicolás González Casares, Guy Lavocat, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Michaela Šojdrová, Kim Van Sparrentak, Carlos Zorinho	
Datum predložitve	2.4.2024	

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU

32	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Denis Nesci
ID	Alessandra Basso, Paola Ghidoni, Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Karolin Braunsberger-Reinhold, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Othmar Karas, Luděk Niedermayer, Henk Jan Ormel, Lidia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Jessica Polfjård, Ralf Seekatz, Aušra Seibutyte, Michaela Šojdrová, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Fabio Massimo Castaldo, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), Guy Lavocat, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin

21	-
ECR	Dorien Rookmaker
S&D	Marek Belka, Theresa Bielowski, Jonás Fernández, Isabel García Muñoz, Eider Gardiazabal Rubial, Nicolás González Casares, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Pedro Marques, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Pedro Silva Pereira, Carlos Zorrinho
Levica	José Gusmão
Verts/ALE	Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Ville Niinistö, Kira Marie Peter-Hansen, Kim Van Sparrentak

1	0
Verts/ALE	Jan Ovelgönne

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani